

ปัญหาการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการเสียภาษีของผู้ประกอบการร้านโชห่วยในเขต
อ.เมือง จ.สมุทรปราการ

Problems in accounting of income and expenses and income tax payment of
grocery store operators in Mueang District, Samut Prakan Province

รณพร พัทธ์กษัฒลชน

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากงบประมาณเงินรายได้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566
คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ปัญหาการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการเสียภาษีของผู้ประกอบการร้านโชห่วยในเขต
อ.เมือง จ.สมุทรปราการ

Problems in accounting of income and expenses and income tax payment of
grocery store operators in Mueang District, Samut Prakan Province

รณพร พัทธ์กำลชน

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากงบประมาณเงินรายได้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566
คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ชื่อโครงการวิจัย	ปัญหาการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย และการเสียภาษีของผู้ประกอบการ ร้านโชห่วย ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ
ชื่อผู้วิจัย	รณพร พิทักษ์มวลชน
ปีการศึกษาที่ทำวิจัย	2566

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาปัญหาในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการเสียภาษีเงินได้ 2) เพื่อศึกษาความแตกต่างลักษณะด้านปัจจัยส่วนบุคคลที่ส่งผลกระทบต่อปัญหาในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการเสียภาษีเงินได้ 3) เพื่อศึกษาปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกของการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย และการเสียภาษีเงินได้ที่มีผลกระทบต่อปัญหาในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการเสียภาษีเงินได้ เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ประกอบการร้านโชห่วย จำนวน 97 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบความแตกต่างโดยใช้สถิติการทดสอบ t-test, F-test) และการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ด้วยวิธีเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุต่ำกว่า 30 ปี มีสถานภาพโสด การศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี มีประสบการณ์ในการเปิดร้านค้า ต่ำกว่า 10 ปี มีรายได้ต่อเดือนน้อยกว่า 20,000 บาท ไม่เคยมีประสบการณ์การจัดทำบัญชีรายรับ - รายจ่าย ไม่เคยมีประสบการณ์ในการเสียภาษีเงินได้ ผลการศึกษาปัญหาในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วย โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ไม่ได้จัดบันทึกบัญชีอย่างสม่ำเสมอ ส่งผลให้ไม่ทราบถึงรายได้และค่าใช้จ่ายต่อเดือนที่แท้จริง อยู่ในระดับมาก รองลงมา ไม่ได้เก็บเอกสารหลักฐานไว้เพียงพอ สำหรับจัดบันทึกบัญชีและเสียภาษีเงินได้ อยู่ในระดับมาก ไม่มีเวลาในการจัดบันทึกบัญชีทุกวัน อยู่ในระดับมาก มีความสับสนกับเรื่องเอกสารประกอบการลงบัญชี อยู่ในระดับมาก ขาดความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย อยู่ในระดับปานกลาง และไม่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาให้ข้อมูลในการจัดทำบัญชีที่ถูกต้อง อยู่ในระดับปานกลาง ในขณะที่ ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล (อายุ สถานภาพ ประสบการณ์การเปิดร้าน ระดับรายได้ต่อเดือน) ที่แตกต่างกัน มีปัญหาในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วยแตกต่างกัน นอกจากนี้ ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกของการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย และการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการไม่มีความสัมพันธ์กับปัญหาในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย และเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วย

Research Title	Problems in accounting of income and expenses and income tax payment of grocery store operators in Mueang District, Samut Prakan Province
Researcher	Ronnaphon Pitakmulchon
Research Year	2023

Abstract

This research aimed to 1) study the problems in preparing income and expense accounts and paying income tax; 2) examine the differences in personal factors that influence these problems; and 3) investigate the internal and external factors of income and expense account preparation and income tax payment that impact these problems. Data were collected from 97 grocery store operators using questionnaires. The data were analyzed using percentages, means, standard deviations, t-tests, F-tests, and Pearson's correlation coefficient.

The results showed that most respondents were female, under 30 years old, single, held a bachelor's degree, had less than 10 years of experience in operating their store, earned less than 20,000 baht per month, and had no prior experience in preparing income and expense accounts or paying income tax. The study found that the overall problems in preparing income and expense accounts and paying income tax were at a high level. The most significant issue was the lack of consistent account recording, resulting in an inability to determine the actual monthly income and expenses, followed by insufficient document retention for accounting and tax purposes, a lack of time to record accounts daily, confusion over accounting documents, and a moderate level of knowledge and understanding in preparing income and expense accounts. Additionally, there was a moderate level of support from relevant agencies in providing information for accurate account preparation.

The hypothesis testing revealed that different personal factors (age, marital status, experience in store operation, and monthly income level) led to different problems in preparing income and expense accounts and paying income tax. Furthermore, internal and external factors related to account preparation and tax payment were not significantly related to these problems among grocery store operators.

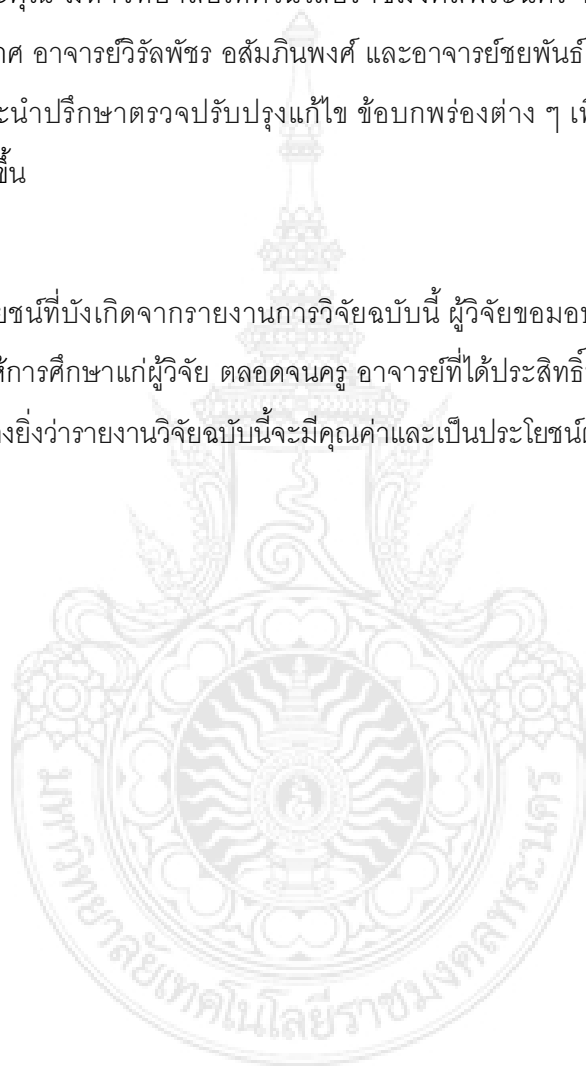

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการวิจัยฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงด้วยดี โดยได้รับความกรุณาจากบุคคลหลายท่าน ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่ได้สนับสนุนทุนวิจัย ดร.ศรีสุดา อินทมาศ อาจารย์วิรัชพัชร อสัมภินพวงศ์ และอาจารย์ชยพันธ์ พลบูรณ์ที่ได้สละเวลาอันมีค่า ให้คำแนะนำปรึกษาตรวจปรับปรุงแก้ไข ข้อบกพร่องต่าง ๆ เพื่อเติมเต็มให้งานวิจัยให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

คุณประโยชน์ที่บังเกิดจากรายงานการวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบแต่ทุกท่านที่กล่าวมาข้างต้น รวมถึงผู้ให้การศึกษาแก่ผู้วิจัย ตลอดจนครู อาจารย์ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้แก่ผู้วิจัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานวิจัยฉบับนี้จะมีคุณค่าและเป็นประโยชน์ต่อผู้สนใจตามสมควร

รณพร พิทักษ์มवलชน

สารบัญ

บทที่	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
ABSTRACT	ข
กิตติกรรมประกาศ	ง
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ในการศึกษา.....	1
1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	2
1.4 ขอบเขตของการศึกษา.....	2
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	3
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2.1 ภาษี กฎหมาย และบัญชีสำหรับร้านค้าปลีก.....	5
2.2 คู่มือภาษีสำหรับผู้ประกอบการ และการจัดทำบัญชีเงินสดรับ – จ่าย.....	18
2.3 บัญชีและภาษีที่ SME ควร.....	24
2.4 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	33
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	38
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	43
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา.....	43
3.3 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย.....	45
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	45
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	46

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิจัย	
4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล	47
4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยภายในและภายนอกต่อการ จัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย และการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วย	51
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชี รายรับ รายจ่าย และเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วย	56
4.4 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อปัญหาในการจัดทำบัญชี รายรับรายจ่ายและการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วย	57
4.5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายในและภายนอกกับปัญหาใน การจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วย ด้วยวิธี เพียร์สัน(Pearson Product Moment Correlation Coefficient)	66
บทที่ 5 การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
5.1 สรุปผลการวิจัย	68
5.2 การอภิปรายผล	74
5.3 ข้อเสนอแนะที่ได้จากงานวิจัย	76
5.4 ข้อเสนอแนะในงานวิจัยครั้งต่อไป	76
บรรณานุกรม	
ภาคผนวก	
ประวัติผู้วิจัย	

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
4-1 การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ จำแนกตามลักษณะปัจจัยส่วนบุคคล.....	48
4-2 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วยโดยภาพรวม.....	51
4-3 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยภายในของการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วย ด้านความรู้ ความเข้าใจของการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย	52
4-4 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยภายในของปัญหาในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วย ด้านความรู้ ความเข้าใจของการเสียภาษีเงินได้.....	53
4-5 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยภายนอกของการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย และการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วย ด้านนโยบายภาครัฐ.....	54
4-6 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยภายนอกของการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย และการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วย ด้านหน่วยงานกำกับดูแล.....	55
4-6 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยภายนอกของการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย และการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วย ด้านหน่วยงานกำกับดูแล.....	55
4.7 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วย.....	56
4.8 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างปัญหาในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วย กับปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกตามเพศ	58
4.9 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างปัญหาในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วย กับปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกตามอายุ.....	58
4.10 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของปัญหาในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วย กับปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกตามอายุเป็นรายคู่.....	59
4.11 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างกันของปัญหาในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วย กับปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกตามสถานภาพ.....	59

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.12 การวิเคราะห์ความแตกต่างของปัญหาในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วย กับปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกตามระดับการศึกษา...61	61
4.13 การวิเคราะห์ความแตกต่างของปัญหาในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วย กับปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกตามประสบการณ์ในการเปิดร้าน.....62	62
4.14 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของปัญหาในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วย กับปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกตามประสบการณ์ในการเปิดร้าน.....62	62
4.15 การวิเคราะห์ความแตกต่างของปัญหาในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วย กับปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกตามระดับรายได้ต่อเดือน...63	63
4.16 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของปัญหาในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วย กับปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกตามระดับรายได้ต่อเดือน.....64	64
4.17 การวิเคราะห์ความแตกต่างของปัญหาในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วย กับปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกตามประสบการณ์การจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย.....65	65
4.18 การวิเคราะห์ความแตกต่างของปัญหาในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วย กับปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกตามประสบการณ์ในการเสียภาษีเงินได้.....65	65

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหา

ร้านโชห่วยเป็นธุรกิจค้าปลีกขนาดเล็กที่เริ่มมีการตั้งอยู่ในประเทศไทยมานานแล้ว โดยเฉพาะในเขตชุมชนท้องถิ่น ร้านโชห่วยในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการมีความสำคัญในการบริการสินค้าจำเป็นให้กับประชาชนในชุมชน ทำให้สามารถเข้าถึงสินค้าได้ง่ายและสะดวก โดยเฉพาะในพื้นที่ที่การเดินทางไปห้างสรรพสินค้าหรือซูเปอร์มาร์เก็ตอาจไม่สะดวก ร้านโชห่วยในเขตนี้มักมีสินค้าที่หลากหลาย เช่น อาหารสด อาหารแห้ง เครื่องดื่ม และของใช้ประจำวัน ซึ่งตอบสนองความต้องการพื้นฐานของชาวบ้านได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ บางร้านยังมีบริการส่งถึงบ้านเพื่อเพิ่มความสะดวกสบายให้กับลูกค้า ร้านโชห่วยไม่เพียงแต่เป็นแหล่งจำหน่ายสินค้า แต่ยังมีบทบาทสำคัญในการสร้างความสัมพันธ์ในชุมชน เจ้าของร้านมักรู้จักลูกค้าประจำ ทำให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีและช่วยเสริมสร้างความเป็นชุมชน การสนับสนุนจากลูกค้าในพื้นที่ยังช่วยให้ร้านโชห่วยสามารถเติบโตและดำเนินธุรกิจได้อย่างต่อเนื่อง

ในยุคที่เทคโนโลยีและการค้าออนไลน์เข้ามามีบทบาทและมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ร้านโชห่วยในอำเภอเมืองสมุทรปราการต้องเผชิญกับการแข่งขันจากห้างสรรพสินค้าและร้านค้าออนไลน์ แม้จะมีจุดแข็งในด้านการให้บริการและการเข้าถึงสินค้า แต่ผู้ประกอบการร้านโชห่วยในพื้นที่นี้มักเผชิญกับปัญหาการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการเสียภาษี ซึ่งส่งผลกระทบต่อกรดำเนินธุรกิจและความสามารถในการแข่งขัน

การจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายเป็นเรื่องสำคัญที่ช่วยให้ผู้ประกอบการสามารถติดตามสถานะการเงินของตนได้อย่างแม่นยำ อย่างไรก็ตาม ผู้ประกอบการหลายรายยังขาดความรู้และทักษะในการบันทึกบัญชี ทำให้เกิดความสับสนและไม่สามารถวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงินได้ ซึ่งอาจส่งผลให้เกิดการขาดทุนโดยไม่รู้ตัว หรือแม้แต่การไม่สามารถจัดการกับการลงทุนได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ปัญหาในการจัดทำบัญชีแล้วผู้ประกอบการร้านโชห่วยยังต้องเผชิญกับปัญหาการเสียภาษีที่ซับซ้อน หลายรายไม่เข้าใจในข้อกำหนดและระเบียบเกี่ยวกับภาษี ส่งผลให้เกิดความไม่ถูกต้องในการยื่นภาษีและเสี่ยงต่อการถูกปรับ ทั้งนี้การเสียภาษีที่ไม่ถูกต้องยังสามารถส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์และความน่าเชื่อถือของธุรกิจ

จากความเป็นมาข้างต้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการที่จะศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการจัดบัญชีรายรับรายจ่าย และการเสียภาษี เพื่อนำข้อมูลที่มีความสำคัญอย่างมากที่ได้จากการวิจัยไปให้หน่วยงานในพื้นที่ ๆ เกี่ยวข้อง นำไปใช้เพื่อการพัฒนาความรู้และทักษะของผู้ประกอบการร้านโชห่วยในพื้นที่ เพื่อให้สามารถบริหารจัดการธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสร้างความเข้มแข็งให้กับเศรษฐกิจในชุมชนอย่างยั่งยืนในอนาคต

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาปัญหาการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย และการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วยในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เพื่อทราบถึงปัญหาและอุปสรรคของผู้ประกอบการร้านโชห่วยในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เพื่อเสนอแนะแนวทางในการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดทำบัญชีและเสียภาษีเงินได้ได้อย่างถูกต้องและตรงจุด

1.4 ขอบเขตของการศึกษา

งานวิจัยนี้มุ่งเน้นการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการเสียภาษีของผู้ประกอบการร้านโชห่วยในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ โดยมีขอบเขตการวิจัยดังนี้:

1. กลุ่มตัวอย่าง - ผู้ประกอบการร้านโชห่วย: ทำการสำรวจและสัมภาษณ์ผู้ประกอบการร้านโชห่วยในอำเภอเมืองจังหวัดสมุทรปราการ เพื่อเก็บข้อมูลเกี่ยวกับประสบการณ์และความท้าทายในการจัดทำบัญชีและการเสียภาษี

2. ประเด็นการศึกษา

การจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย - แนวทางการบันทึกข้อมูล ความรู้และทักษะในการทำบัญชี และอุปสรรคที่พบในการจัดทำบัญชี

การเสียภาษี - ความเข้าใจในกฎระเบียบภาษีที่เกี่ยวข้อง วิธีการยื่นภาษีและการจัดการภาษี และปัญหาที่เกิดจากการเสียภาษีอย่างไม่ถูกต้อง

3. แหล่งข้อมูล

ข้อมูลเชิงปริมาณ: การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามที่ส่งไปยังผู้ประกอบการร้านโชห่วยในพื้นที่เขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ

ข้อมูลเชิงคุณภาพ: การสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ประกอบการและผู้เชี่ยวชาญด้านบัญชีและภาษี

4. ระยะเวลา - งานวิจัยจะดำเนินการในระยะเวลา 12 เดือน โดยแบ่งเป็นขั้นตอนการเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการสรุปผล

5. ข้อจำกัด - การศึกษาอาจไม่สามารถครอบคลุมทุกแง่มุมของปัญหาได้ทั้งหมด เนื่องจากข้อจำกัดด้านเวลาและทรัพยากรในการเข้าถึงกลุ่มตัวอย่าง

6. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. การระบุปัญหาที่สำคัญในการจัดทำบัญชีและการเสียภาษีของร้านโชห่วย

2. แนวทางการปรับปรุงการจัดทำบัญชีและการเสียภาษีเพื่อเสริมสร้างความยั่งยืนในธุรกิจ

การกำหนดขอบเขตดังกล่าวจะช่วยให้การวิจัยมีความชัดเจนและสามารถนำไปสู่การวิเคราะห์และสรุปผลที่มีประสิทธิภาพและมีคุณค่าต่อผู้ประกอบการร้านโชห่วยในอนาคต.

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

ร้านขายของชำ - รูปแบบร้านค้าที่มีสินค้ามากมายหลากหลายประเภทให้เลือกซื้อและด้วยการนำเสนอสินค้าที่หลากหลายทำให้ร้านโชห่วยแบบนี้เข้าถึงผู้บริโภคได้ทุกเพศทุกวัย

โชห่วย คือ **ร้านขายของชำ** - ตามความหมายในพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 มาจากภาษาจีนแต่จื๊วว่า **凑货** (อ่านว่า ไฉ่วห่วย) ตัวหนังสือจีน **凑** (ไฉ่ว) แปลว่า รวบรวม ส่วนตัวหนังสือ **货** (ห่วย) แปลว่า สินค้า

ความรู้ทางบัญชี - ความเข้าใจและทักษะที่ผู้ประกอบการมีต่อหลักการบัญชี การจัดทำเอกสารทางการเงิน และการวิเคราะห์ข้อมูลการเงิน ซึ่งมีผลต่อความสามารถในการบริหารจัดการธุรกิจอย่างมีประสิทธิภาพ

บัญชีรายรับ - เงินหรือสินทรัพย์ที่วัดมูลค่าได้ โดยได้รับการประกอบอาชีพหรือผลตอบแทนในด้านอื่น ๆ อาทิ รายได้จากค่าจ้างแรงงาน เงินเดือน ดอกเบี้ยรับจากเงินฝากธนาคาร รายได้จากการขายสินค้าหรือบริการ

บัญชีรายจ่าย - เงินหรือสินทรัพย์ที่วัดมูลค่าได้ โดยจ่ายออกไปเพื่อให้ได้สิ่งตอบแทนกลับมา เช่น ค่าอาหาร ค่าน้ำ ค่าไฟ ค่าโทรศัพท์ ค่าน้ำมัน เป็นต้น หรือรายจ่ายที่อาจไม่ได้รับสิ่งตอบแทน อาทิ เงินบริจาคเพื่อการกุศลหรือสาธารณะประโยชน์ เป็นต้น

การเสียภาษี - กระบวนการที่ผู้ประกอบการต้องชำระภาษีตามกฎหมายให้กับรัฐ โดยขึ้นอยู่กับรายได้และประเภทของธุรกิจ การเสียภาษีมี่มีความสำคัญในการสนับสนุนการพัฒนาประเทศ และผู้ประกอบการต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องอย่างถูกต้อง

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บททบทวนวรรณกรรมเป็นการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัย บทความหรือวารสารทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยฉบับนี้ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาเป็นแนวทางในการศึกษาเกี่ยวกับเรื่อง ปัญหาในการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายและการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วยในเขต อ.เมือง จ.สมุทรปราการ

การทบทวนวรรณกรรมจะเริ่มจากศึกษาความหมายของการบันทึกบัญชี การจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย และประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย รวมถึงการเสียภาษีเงินได้เพื่อให้เข้าใจถึงหลักการของการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการเสียภาษีเงินได้ที่ถูกต้อง ซึ่งให้เห็นถึงข้อดีเพื่อสร้างแรงจูงใจให้ผู้ประกอบการร้านโชห่วยมีความคิดที่อยากจะจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย โดยสามารถนำมาปรับใช้ให้สอดคล้องกับชีวิตประจำวันและเหมาะสมกับกิจกรรมที่นำมาซึ่งรายได้และรายจ่ายของผู้ประกอบการร้านโชห่วย และเพื่อศึกษาถึงปัญหาหรืออุปสรรคที่พบในการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย และการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วยที่มีผลต่อความสำเร็จ รวมทั้งศึกษาความหมายและการเกิดพฤติกรรมของมนุษย์ (Human Behavior) และทฤษฎีแรงจูงใจที่มีอิทธิพลจนทำให้มนุษย์แสดงพฤติกรรมออกมา เพื่อหาแนวทางหรือตัวกระตุ้นที่จะส่งเสริมให้ผู้ประกอบการร้านโชห่วยจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายเพิ่มมากขึ้น เพื่อนำมาสร้างข้อเสนอแนะต่อไปจากแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนั้น สามารถสรุปเป็นประเด็นต่าง ๆ ได้ดังนี้

- 2.1 ภาษี กฎหมาย และบัญชีสำหรับร้านค้าปลีก
- 2.2 คู่มือภาษีสำหรับผู้ประกอบการ และการจัดทำบัญชีเงินสดรับ - จ่าย
- 2.3 บัญชีและภาษีที่ SME ควรรู้
- 2.4 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
- 2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ภาษี กฎหมาย และบัญชีสำหรับร้านค้าปลีก กรมพัฒนาธุรกิจการค้า (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2566)

ด้านภาษี

? ร้านเล็ก ๆ อย่างเราทำไมต้องเสียภาษี รัฐไม่เห็นใจคนหาเช้ากินค่ำอย่างเราเลย

✓ **การเสียภาษีเงินได้** ก็เหมือนกับการเสียค่าส่วนกลางในประเทศ ซึ่งภาษีที่เก็บส่วนหนึ่งก็จะกลับมาหาร้านค้าปลีกเอง ผ่านนโยบายช่วยเหลือต่าง ๆ นอกจากนี้ จะนำมาใช้ในการพัฒนาประเทศในทุกด้านตั้งแต่ เศรษฐกิจ การศึกษา สาธารณสุข คมนาคมโครงสร้างพื้นฐาน ความมั่นคง และอื่น ๆ รวมถึงค่าใช้จ่ายเพื่อการบริหารประเทศให้เดินหน้าไปได้ นอกจากนี้การเสียภาษีเมื่อมีเงินได้ยังเป็นหน้าที่ตามกฎหมายอีกด้วย

? เคยมีคนบอกว่า “ถ้ามีรายได้เยอะขึ้นก็ต้องเสียภาษีแพง” อันนี้จริงมั๊ย

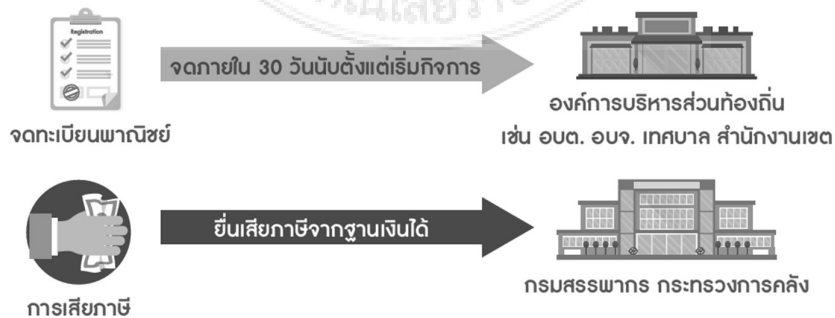
✓ **ไม่จริง** เพราะการเสียภาษีเป็นเหตุและผลร้านค้าปลีกเป็นผู้นำกำไรไปเสียภาษีเงินได้เมื่อมีกำไรมาก ร้านค้าปลีกจึงต้องเสียภาษีเงินได้มากขึ้นด้วย แต่ทั้งนี้รายได้และรายจ่ายของร้านค้าปลีกจำเป็นต้องชัดเจน และต้องรู้จักการใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษี นอกจากนี้การมีออกรายได้และรายจ่ายที่ชัดเจนจะทำให้ร้านค้าปลีกสามารถรู้สถานะทางธุรกิจของตนเอง อีกทั้งสามารถหาเงินทุนหรือดำเนินธุรกรรมต่าง ๆ ได้ง่ายขึ้นด้วย

? เขาบอกว่า “ถ้ามีรายได้เกิน 1.8 ล้านบาทต่อปีจะต้องเสียภาษี ถ้ารายได้เราไม่ถึง 1.8 ล้านบาทแปลว่า เราไม่ต้องเสียภาษีอะไรเลย” ไข่มั๊ย

✓ **ไม่ใช่** ร้านค้าปลีกต้องเสียภาษีเงินได้อยู่แล้ว แม้มีรายได้ไม่ถึง 1.8 ล้านบาท ส่วนยอดขายที่เกิน 1.8 ล้านนั้น เกี่ยวข้องกับภาษีมูลค่าเพิ่มหรือ VAT ซึ่งร้านค้าปลีกต้องจดทะเบียนมูลค่าเพิ่ม เมื่อมีรายได้เกิน 1.8 ล้านบาทแล้ว

? จดทะเบียนพาณิชย์ แปลว่าเราเสียภาษีถูกต้องแล้ว จริงมั๊ย

✓ **ไม่จริง** ทะเบียนพาณิชย์กับการเสียภาษีเป็นคนละเรื่อง โดยการจดทะเบียนพาณิชย์คือ การจดทะเบียนกับองค์กรการบริหารส่วนท้องถิ่น เช่น อบต. เทศบาล สำนักงานเขต ว่าร้านค้าปลีกมีการดำเนินธุรกิจจริง ๆ และเป็น การสร้างความน่าเชื่อถือกับผู้ที่มาซื้อสินค้าโดยต้องจดภายใน 30 วันนับตั้งแต่วันเริ่มกิจการ แต่การเสียภาษีนั้นเป็นการยื่นเสียภาษีจากฐานเงินได้กับกรมสรรพากร กระทรวงการคลัง ซึ่งผู้มีรายได้ทุกคนต้องยื่นเสียภาษีตามที่กฎหมายกำหนด การจดทะเบียนพาณิชย์กับการเสียภาษีจึงเป็นคนละเรื่องกัน

ที่มา : คู่มือภาษี กฎหมาย และบัญชีสำหรับร้านค้าปลีก , กรมพัฒนาธุรกิจการค้า (ฉบับปรับปรุงปี 2566)

? **ไม่ได้เป็นห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนหรือบริษัท** ต้องเสียภาษีอย่างไร ยื่นเมื่อไหร่

✓ **ร้านค้าปลีก** ที่เป็นบุคคลธรรมดาต้องยื่นแบบภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาปีละ 2 ครั้ง คือ ภาษีครึ่งปี ช่วงเดือน กรกฎาคม - กันยายน และภาษีประจำปี ช่วงเดือน มกราคม - มีนาคม

? **รายได้เท่าไร ถึงจะต้องเริ่มยื่นภาษี** กรณีไม่ใช่ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนหรือบริษัท

✓ หากร้านค้าปลีกมี **ยอดขายหรือรายได้เกิน 60,000 บาทต่อปี (กรณีสด) และ 120,000 บาทต่อปี (กรณีสมรส)** มีหน้าที่ต้องยื่นภาษีบุคคลธรรมดา แต่จะเสียหรือไม่ และเสียเป็นจำนวนเงินเท่าไร ขึ้นอยู่กับรายได้ของผู้ประกอบการ

ที่มา : คู่มือภาษี กฎหมาย และบัญชีสำหรับร้านค้าปลีก , กรมพัฒนาธุรกิจการค้า (ฉบับปรับปรุงปี 2566)

? จะรู้ได้อย่างไร....ว่าเราต้อง **เสียภาษีเงินได้เท่าไร** คำนวณอย่างไร

✓ **การคำนวณภาษีเงินได้** สำหรับร้านค้าปลีก ซึ่งเป็นเงินได้พึงประเมินประเภทที่ 8 มี 2 วิธี ดังนี้

วิธีที่ 1 : เงินได้สุทธิ x อัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

วิธีที่ 2 : ถ้ายอดขายหรือรายได้อื่น เกิน 1 ล้านบาท ให้นำ ยอดขายหรือรายได้อื่น x 0.5%

วิธีที่ 1

เงินได้สุทธิ X อัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

ซึ่งเงินได้สุทธิของร้านค้าปลีก มีอัตราการคำนวณภาษีดังนี้

อัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาใหม่	
เงินได้สุทธิต่อปี	อัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา
0 - 150,000 บาท	ได้รับการยกเว้น
150,001 - 300,000 บาท	5%
300,001 - 500,000 บาท	10%
500,001 - 750,000 บาท	15%
750,001 - 1,000,000 บาท	20%
1,000,001 - 2,000,000 บาท	25%
2,000,001 - 5,000,000 บาท	30%
5,000,001 บาทขึ้นไป	35%

ที่มา : <https://money.kapook.com/view112464.html>

วิธีที่ 2

ถ้ายอดขายหรือรายได้อื่น เกิน 1 ล้านบาท

ยอดขายหรือรายได้อื่น X 0.5%

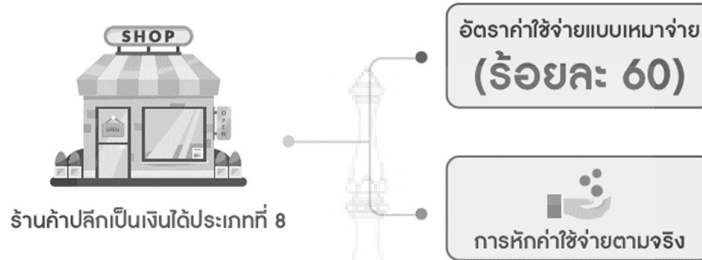
ที่มา : คู่มือภาษี กฎหมาย และบัญชีสำหรับร้านค้าปลีก , กรมพัฒนาธุรกิจการค้า (ฉบับปรับปรุงปี 2566)

หากคำนวณวิธีไหน เสียภาษีเยอะกว่าต้องเสียภาษีตามวิธีนั้น ทั้งนี้ผู้ประกอบการสามารถใช้เครื่องมือในการคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา โดยใช้อแอปพลิเคชัน iTAX ซึ่งเป็นแอปพลิเคชันที่ช่วยผู้ประกอบการคำนวณภาษี

? **ค่าใช้จ่าย และ ค่าลดหย่อนในการคำนวณภาษี** คือสิ่งเดียวกันมั้ย

✓ **ไม่ใช่** ค่าใช้จ่ายและค่าลดหย่อนในการคำนวณภาษีเป็นคนละส่วนกัน

ค่าใช้จ่าย หมายถึง ต้นทุนของกิจการตามอัตราที่กฎหมายกำหนด ซึ่งสำหรับร้านค้าปลีกเป็นเงินได้ประเภทที่ 8 นั้น สามารถหักค่าใช้จ่ายได้ 2 แบบ คือ แบบที่ 1 อัตราค่าใช้จ่ายแบบเหมาจ่าย (ร้อยละ 60) และแบบที่ 2 การหักค่าใช้จ่ายตามจริง

ที่มา : คู่มือภาษี กฎหมาย และบัญชีสำหรับร้านค้าปลีก , กรมพัฒนาธุรกิจการค้า (ฉบับปรับปรุงปี 2566)

ค่าลดหย่อน หมายถึง สิทธิประโยชน์ทางภาษีซึ่งรัฐบาลกำหนดให้หักในการคำนวณภาษีเพิ่มเติม ขึ้นอยู่กับสถานภาพรวมถึงภาระของผู้เสียภาษีนั่น ๆ ซึ่งเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด โดยค่าลดหย่อนมีหลายประเภท เช่น ค่าลดหย่อนที่เกี่ยวข้องกับตนเอง (เช่น ค่าลดหย่อนส่วนตัว ค่าลดหย่อนจากการดูแลสุขภาพ ค่าลดหย่อนคู่สมรส ค่าลดหย่อนบุตร) ค่าลดหย่อนที่เกี่ยวข้องกับประกันชีวิตและการลงทุน (เช่น เบี้ยประกันชีวิต เบี้ยประกันสุขภาพ กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ) ค่าลดหย่อนที่เกี่ยวข้องกับการกระตุ้นเศรษฐกิจ (เช่น การท่องเที่ยวเมื่องรอง ซุปเปอร์ซาดิ) รวมถึงค่าลดหย่อนจากการบริจาค

TAX KNOWLEDGE		บล็อกภาษีข้างถนน TAXBugnoms	
สรุปรายการลดหย่อนภาษี ปี 2566			
ภาระส่วนตัวคุณ		กระตุ้นเศรษฐกิจ	
ส่วนตัว	60,000 บาท	ดอกเบี้ยบ้าน	100,000 บาท
คู่สมรส	60,000 บาท	เงินลงทุนรักษาหัวใจเพื่อสังคม	100,000 บาท
บุตร (คนที่ 2 เป็นต้นไป)	30,000 บาท เพิ่ม 30,000 บาท	ข้อดีมีคืน (ก.ม.ด. - 15 ก.พ. 66)	40,000 บาท
ค่าฝากครรภ์และคลอดบุตร	60,000 บาท	พิเศษล่าสุด	
พ่อแม่ (คนละ)	30,000 บาท	กองทุนเพื่อควมยั่งยืน (ESG) - 50% ของภาษี	
ผู้พิการ/ภรรยาพิการ	60,000 บาท	30% ของเงินได้ไม่เกิน 300,000 บาท	
ประกันและลงทุน		ลดหย่อนภาษีอย่างมีความสุข ด้วยการวางแผนการเงินที่ดี ดู: ความรู้เชิงลึกจากพี่หม่อม (TAXBugnoms)	
ประกันสังคม	9,000 บาท	คุณรักพรรคการเมือง	
ประกันสุขภาพพ่อแม่	15,000 บาท	บริจาคพรรคการเมือง 10,000 บาท	
ประกันชีวิตทั่วไป หรือเงินฝากที่มีประกันชีวิต	100,000 บาท	เรื่องบริจาคตอบแทนสังคม	
ประกันสุขภาพตัวเอง	25,000 บาท	การศึกษา ค่าพาหนะ ค่าที่พัก ค่าเดินทาง ค่ารักษาพยาบาล ค่าบริจาคเงินได้หักค่าใช้จายและค่าลดหย่อน	
รวมแล้วต้องไม่เกิน 100,000 บาท		บริจจาคืน 2 เท่าของที่จ่ายจริง แต่ไม่เกิน 10% ของเงินได้หลังหักค่าใช้จายและค่าลดหย่อน	
เบี้ยประกันชีวิตบ้าน	5% ของเงินได้ไม่เกิน 200,000 บาท	บริจจาคืน 2 เท่าของที่จ่ายจริง แต่ไม่เกิน 10% ของเงินได้หลังหักค่าใช้จายและค่าลดหย่อน	
กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ / กบข. / กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ (RMF)	15% ของเงินได้ (แต่ไม่เกิน 30% ของเงินได้ (กบข.) ไม่เกิน 500,000 บาท	บริจจาคืน 2 เท่าของที่จ่ายจริง แต่ไม่เกิน 10% ของเงินได้หลังหักค่าใช้จายและค่าลดหย่อน	
กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (RMF)	30% ของเงินได้ไม่เกิน 500,000 บาท	บริจจาคืน 2 เท่าของที่จ่ายจริง แต่ไม่เกิน 10% ของเงินได้หลังหักค่าใช้จายและค่าลดหย่อน	
กองทุนรวมเพื่อการออม (SSF)	30,000 บาท	บริจจาคืน 2 เท่าของที่จ่ายจริง แต่ไม่เกิน 10% ของเงินได้หลังหักค่าใช้จายและค่าลดหย่อน	
กองทุนรวมเพื่อการออม (SSF)	30% ของเงินได้ไม่เกิน 200,000 บาท	บริจจาคืน 2 เท่าของที่จ่ายจริง แต่ไม่เกิน 10% ของเงินได้หลังหักค่าใช้จายและค่าลดหย่อน	
รวมแล้วต้องไม่เกิน 500,000 บาท		บริจจาคืน 2 เท่าของที่จ่ายจริง แต่ไม่เกิน 10% ของเงินได้หลังหักค่าใช้จายและค่าลดหย่อน	
UPDATE 28 พฤศจิกายน 2566			

ที่มา : บล็อกภาษีข้างถนน, <https://www.taxbugnoms.co/tax-deduction-2566>

? หลักฐานอะไรที่เป็นที่น่าเชื่อถือ เมื่อทำรายงานเงินสดรับ - จ่าย

✓ **ใบเสร็จรับเงิน ใบกำกับภาษี บิลเงินสด และใบสำคัญรับเงิน** (กรณีผู้รับเงินไม่สามารถออกใบเสร็จรับเงินได้ และต้องมีหลักฐานอื่น เช่น สำเนาบัตรประชาชนประกอบด้วย)

? ถ้าเลือกหักค่าใช้จ่ายแบบเหมาจ่าย ก็ไม่ต้องยุ่งกับการทำบัญชีแล้ว จริงหรือไม่

✓ **กฎหมายของกรมสรรพากร** ระบุว่า กรณีที่มี **รายได้ประเภท 5-8** (รายได้การจำหน่ายสินค้าของร้านค้าปลีกสินค้าอุปโภคบริโภคจัดเป็นรายได้ประเภทที่ 8) **จะต้องทำรายงานเงินสดรับ - จ่าย ถ้าหากไม่ทำถือว่ามีความผิดตามกฎหมายและมีโทษปรับ 2,000 บาท** นอกจากนี้ การไม่จัดทำบัญชีจะทำให้ผู้ประกอบการไม่ทราบว่าตนเองมีรายรับรายจ่ายเท่าไร และเมื่อมีการตรวจสอบอาจทำให้การพิสูจน์รายได้ทำได้ยากขึ้น

? รายได้เกิน 1.8 ล้านบาทแล้ว ในปีนี้ ต้องทำอย่างไรบ้าง **และถ้ารายได้ยังไม่ถึง 1.8 ล้านบาท** จะจดภาษีมูลค่าเพิ่มได้หรือไม่

✓ **ผู้ประกอบการจะต้องยื่นขอจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม** ต่อกรมสรรพากรภายใน 30 วันตั้งแต่วันที่มียอดขายถึง 1.8 ล้านบาท อย่างไรก็ตามร้านค้าที่มียอดขายไม่ถึง 1.8 ล้านบาท ก็สามารถขอจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มได้ด้วยเช่นเดียวกันตามความสมัครใจ **หากจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มแล้วกรมสรรพากรจะออกใบทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม (ภ.พ.20)** ซึ่งผู้ประกอบการจะต้องติดแสดงไว้ในที่เปิดเผยและเห็นได้ง่าย ณ สถานที่ประกอบการแห่งนั้น ๆ นอกจากนี้ ยังจะต้องทำรายงานภาษีซื้อ รายงานภาษีขาย และรายงานสินค้าและวัตถุดิบ ตามรูปแบบที่กรมสรรพากรกำหนดและยื่นแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่มและชำระภาษีภายในวันที่ 15 ของทุกเดือน

ที่มา : คู่มือภาษี กฎหมาย และบัญชีสำหรับร้านค้าปลีก , กรมพัฒนาธุรกิจการค้า (ฉบับปรับปรุงปี 2566)

? ถ้าเราเข้า Vat ก็แปลว่า เราต้องเสียภาษีเพิ่มขึ้นร้อยละ 7 มีต้นทุนสูงขึ้น ใช่หรือไม่

✓ **ไม่จริง** ต้นทุนสำหรับร้านค้าปลีกจะเท่าเดิมหรือลดลง เนื่องจากร้านค้าปลีกสามารถนำภาษีซื้อมาหักจากภาษีขาย สำหรับสินค้าที่มีภาษีมูลค่าเพิ่ม ซึ่งจะกลายเป็นต้นทุนเวียนให้กับร้านค้าได้ด้วย

? มีคนบอกว่า เข้า Vat แล้วออกไม่ได้ อันนี้จริงมั๊ย

✓ **ไม่จริง** ผู้ประกอบการสามารถยื่นขอถอนทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม หากมีรายรับต่ำกว่า 1.8 ล้านบาท ไม่ต่ำกว่า 3 ปีติดต่อกัน

? ตอนนี้ที่ร้านมีทะเบียนพาณิชย์แล้ว ก็ถือว่าเป็นนิติบุคคลแล้ว ใช่หรือไม่

✓ **ไม่ใช่** การจดทะเบียนพาณิชย์กับการจดทะเบียนนิติบุคคลเป็นการจดทะเบียนคนละประเภท โดยสำหรับร้านค้าโชห่วยที่เป็นบุคคลธรรมดา นั้น เป็นพาณิชย์กิจที่กฎหมายกำหนดว่า จะต้องจดทะเบียนพาณิชย์อยู่แล้ว ในขณะที่การจดทะเบียนนิติบุคคล (สามารถเลือกได้ว่าจะเป็นการจดทะเบียนและบริษัท) เป็นการจดทะเบียนจัดตั้งธุรกิจที่จะดำเนินธุรกิจในรูปแบบนิติบุคคลซึ่งเป็นอีกบุคคลหนึ่งที่เกิดขึ้นตามกฎหมาย แยกต่างหากจากบุคคลธรรมดาที่เป็นผู้ก่อตั้งธุรกิจและมีหน้าที่ตามกฎหมาย ดังนั้น ร้านค้าโชห่วยที่เป็นบุคคลธรรมดา จำเป็นต้องจดทะเบียนพาณิชย์ แต่ไม่ได้หมายความว่า ตนเองเป็นนิติบุคคลหลังจากจดทะเบียนพาณิชย์แล้ว ซึ่งหากประสงค์จะดำเนินธุรกิจในรูปแบบนิติบุคคล ก็ต้องไปจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้าอีกครั้งหนึ่ง

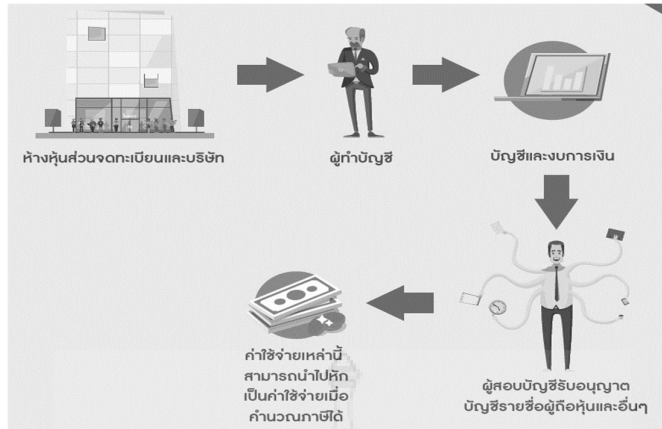
? เป็นนิติบุคคล แล้วดียังไง

✓ **นิติบุคคลมีสิทธิพิเศษด้านภาษี** สำหรับอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาโดยคำนวณจากฐานเงินได้พึงประเมินสุทธิ เสียภาษีสูงสุดอยู่ที่ 35% (เงินได้พึงประเมินสุทธิตั้งแต่ 5 ล้านบาทขึ้นไป) แต่สำหรับอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลนั้น สูงสุด อยู่ในอัตรา 20% ของกำไรสุทธิเท่านั้น ทั้งนี้หากธุรกิจมีผลประกอบการขาดทุนทางภาษี ผู้ประกอบการที่เป็นนิติบุคคลสามารถนำผลขาดทุนดังกล่าวนี้ไปใช้เป็นรายจ่ายในรอบระยะเวลาบัญชีถัดไปได้ถึง 5 รอบระยะเวลาบัญชี ในขณะที่ผู้ประกอบการที่เป็นบุคคลธรรมดาไม่สามารถทำเช่นนั้นได้

บุคคลธรรมดา ยังมีความเสี่ยงมากกว่า เนื่องจากต้องรับผิดชอบหนี้สินของกิจการไม่จำกัดจำนวน แต่การเป็นนิติบุคคลนั้น ผู้ถือหุ้นรับผิดชอบเฉพาะมูลค่าหุ้นที่ยังใช้ไม่ครบเท่านั้น อีกทั้งยังมีความน่าเชื่อถือมากกว่าเมื่อยื่นขอสินเชื่อจากสถาบันการเงิน

? ถ้าจดนิติบุคคลแล้ว เขาบอกว่าต้องทำบัญชี มีผู้สอบบัญชี ค่าใช้จ่ายคงแพงขึ้น ใช่หรือไม่

✓ **นิติบุคคล** ทั้งห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนและบริษัทจะมีหน้าที่อื่นเพิ่มขึ้นมาจากธุรกิจในรูปแบบบุคคลธรรมดา กล่าวคือ จะต้องจัดให้มีผู้ทำบัญชี ต้องมีการจัดทำบัญชีและงบการเงินตามกฎหมาย โดยงบการเงินต้องได้รับการตรวจสอบจากผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ต้องมีการทำบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นและอื่นๆ ซึ่งทำให้มีค่าใช้จ่ายในด้านนี้เพิ่มขึ้น แต่ค่าใช้จ่ายเหล่านี้สามารถนำไปหักเป็นค่าใช้จ่ายเมื่อคำนวณภาษีได้ อีกทั้งยังมีสิทธิพิเศษสำหรับธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมอีกมากมายทำให้การจดทะเบียนนิติบุคคล อาจมีค่าใช้จ่ายถูกกว่าในระยะยาวโดยเฉพาะเมื่อมีการขยายกิจการ

ที่มา : คู่มือภาษี กฎหมาย และบัญชีสำหรับร้านค้าปลีก , กรมพัฒนาธุรกิจการค้า (ฉบับปรับปรุงปี 2566)

? รายได้เท่าไรดี ถึงควรจะเริ่มคิดจดนิติบุคคล

✓ **ขึ้นอยู่กับหลายปัจจัย** โดยร้านค้าปลีกจำเป็นต้องวางแผนภาษี ก่อนที่จะเริ่มคิดจดทะเบียนนิติบุคคล เพราะแม้ว่าอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลจะถูกกว่าอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เมื่อมีรายได้ค่อนข้างมาก แต่ฐานในการคำนวณภาษีอาจแตกต่างกัน เนื่องจากต้นทุนในการบริหารจัดการ เช่น ต้นทุนในการทำบัญชี ต้นทุนการบริหารเอกสารต่าง ๆ อาจมากกว่าผู้ประกอบการจึงต้องศึกษาอย่างถ่องแท้ก่อน ทั้งนี้ผู้ประกอบการสามารถคำนวณและเปรียบเทียบภาษีทั้งแบบบุคคลธรรมดาและนิติบุคคล โดยใส่รายได้และค่าใช้จ่ายในเบื้องต้นได้ในแอปพลิเคชัน iTAX ซึ่งเป็นแอปพลิเคชันที่ช่วยผู้ประกอบการคำนวณภาษี

? ถ้าเป็นนิติบุคคลต้องยื่นเสียภาษียังไง อัตราภาษีเท่าไร

✓ **ร้านค้าปลีกที่เสียภาษีเงินได้นิติบุคคล ต้องยื่นเสียภาษี 2 รอบ ดังนี้**

- (1) การเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลครึ่งรอบ
- (2) การเสียภาษีเงินได้จากกำไรสุทธิเมื่อสิ้นรอบ

ที่มา : คู่มือภาษี กฎหมาย และบัญชีสำหรับร้านค้าปลีก , กรมพัฒนาธุรกิจการค้า (ฉบับปรับปรุงปี 2566)

ถ้าบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล มีทุนจดทะเบียนชำระแล้วไม่เกิน 5 ล้านบาท และ รายได้จากการขายสินค้าหรือให้บริการตลอดทั้งปี (รอบระยะเวลาบัญชี) ไม่เกิน 30 ล้านบาทจะได้อัตราภาษีพิเศษสำหรับ SME ดังนี้

กำไรสุทธิต่อปี	อัตราภาษี (ร้อยละ)
ไม่เกิน 300,000 บาท	ได้รับการยกเว้น
เกิน 300,000 บาท แต่ไม่เกิน 3,000,000 บาท	15
เกิน 3,000,000 บาท ขึ้นไป	20

ในกรณีที่มิใช่ SME จะเสียภาษีในอัตราคงที่ร้อยละ 20 ของกำไรสุทธิ

ที่มา : คู่มือภาษี กฎหมาย และบัญชีสำหรับร้านค้าปลีก , กรมพัฒนาธุรกิจการค้า (ฉบับปรับปรุงปี 2566)

? ภาษี e-Payment คืออะไร

✓ **e-Payment (Electronic Payment System) คือ** ระบบที่ถูกสร้างขึ้นมาเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับคนในยุคปัจจุบัน โดยเป็นระบบที่สามารถโอนเงิน ชำระเงินผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ผ่านสมาร์ตโฟน โดยมีระบบอินเทอร์เน็ตเป็นผู้ช่วยที่สำคัญ นอกจากนี้เรายังสามารถทำธุรกรรมทางการเงินผ่านบัตรเครดิตได้อีกด้วย **กฎหมายภาษี e-Payment** เริ่มบังคับใช้ โดยมีผลให้สถาบันทางการเงินต้องรายงานข้อมูลบุคคลที่มีธุรกรรมเฉพาะให้แก่กรมสรรพากร

เงื่อนไขของภาษี e-Payment ต้องมียอดฝากหรือโอนเงินเข้าทุกบัญชี 3,000 ครั้งต่อปีขึ้นไป หรือ ต้องมียอดฝากหรือโอนเงินทุกบัญชีตั้งแต่ 400 ครั้งต่อปี และมียอดเงินรวมตั้งแต่ 2,000,000 บาทต่อปีขึ้นไป

กรมสรรพากรจะได้ข้อมูลอะไรบ้าง

- เลขประจำตัวประชาชน
- ชื่อ-สกุล
- เลขที่บัญชีเงินฝาก
- จำนวนครั้งของการฝาก หรือโอนรับเงิน
- ยอดรวมของการฝาก หรือโอนรับเงิน

คนขายออนไลน์ต้องเตรียมตัวอย่างไร กับการยื่นภาษีออนไลน์ตามกฎหมายภาษี e-Payment

- เก็บหลักฐานให้ละเอียด
- ศึกษาเรื่องเกี่ยวกับภาษีที่เกี่ยวข้องและข้อมูลภาษีให้ชัดเจน
- ทำบัญชีรายรับ รายจ่ายเกี่ยวกับการขายออนไลน์

ด้านบัญชี

? *ถ้าจะเสียภาษีให้ถูกต้อง* ก็ต้องมีการทำบัญชีแต่การทำบัญชี นอกจากประโยชน์ในด้านภาษีแล้ว มีประโยชน์ในด้านอื่นอีกหรือไม่

✓ *การทำบัญชี* นอกจากจะทำให้ผู้ประกอบการสามารถเสียภาษีได้ถูกต้องแล้ว ยังมีประโยชน์ในทางอื่นอีกหลายด้าน เช่น ทำให้ทราบกำไรขาดทุนที่แท้จริงของกิจการ , สามารถควบคุมค่าใช้จ่าย เพราะรู้ว่าจะมีรายการค่าใช้จ่ายใดที่มีความผิดปกติ และเข้าไปควบคุมดูแล , กำหนดราคาสินค้า เพราะรู้ว่าสินค้าแต่ละรายการมีต้นทุนใดบ้าง และมีต้นทุนอื่นในการบริหารจัดการร้านค้าปลีกหรือไม่ , ใช้เป็นข้อมูลในการประกอบการตัดสินใจดำเนินงาน ทำให้ผู้ประกอบการสามารถพิจารณาการขยายกิจการหรือการปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานได้ , ใช้เป็นหลักฐานในการยื่นสินเชื่อกับธนาคารได้

? *คนที่ เป็นบุคคลธรรมดา* ควรต้องทำบัญชีอะไรบ้างในแต่ละเดือน

✓ *ในทุกๆ วันเมื่อมีการเปิดร้าน* ควรมีการตรวจนับเงินสดตอนเปิดร้านและสิ้นวัน เพื่อให้ทราบถึงกระแสเงินสดของร้านค้า รวมถึงมีการบันทึกรายการเงินสดที่เกิดขึ้นทั้งรับและจ่าย ซึ่งจะนำไปสู่การทำรายงานเงินสดรับ-จ่ายได้ นอกจากนี้ ยังควรสรุปยอดซื้อ ยอดค่าใช้จ่าย และคำนวณกำไรขาดทุนในแต่ละเดือน เพื่อให้ทราบสถานะของธุรกิจอย่างแท้จริงหากเป็นไปได้ ธุรกิจควรจัดทำบัญชีสต็อกสินค้าด้วย เพื่อให้ทราบว่า ร้านค้าปลีกจำหน่ายสินค้าตัวใดได้ดี และสินค้าตัวใดที่หมุนช้า ซึ่งจะนำไปสู่การวางแผนสินค้าและผลิตภัณฑ์ในร้านที่ตรงกับความต้องการของลูกค้าได้ในอนาคต

ที่มา : คู่มือภาษี กฎหมาย และบัญชีสำหรับร้านค้าปลีก , กรมพัฒนาธุรกิจการค้า (ฉบับปรับปรุงปี 2566)

? *งบกำไรขาดทุน และงบดุล* คืออะไร แล้วเกี่ยวข้องกับกิจการของเรา

✓ *งบกำไรขาดทุน* คือ รายงานที่แสดงผลการดำเนินงานของกิจการในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งว่ากิจการของเรามีกำไรหรือขาดทุนมากน้อยเพียงใด ซึ่งงบกำไรขาดทุนดังกล่าวจะทำให้เราทราบเกี่ยวกับรายได้และค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาหนึ่ง ทำให้เราสามารถควบคุมต้นทุน และตั้งราคาขายสินค้าได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

งบดุล หรือ งบแสดงฐานะทางการเงิน คือ รายงานทางการเงินที่แสดงว่า ณ วันใดวันหนึ่งกิจการมีสินทรัพย์ หนี้สิน และทุน(ส่วนของเจ้าของนำมาลงทุน) เป็นจำนวนเงินเท่าไร ซึ่งจะ使得กิจการสามารถวิเคราะห์ความมั่นคงและสภาพคล่องของกิจการได้ เช่น มีเงินจับจ่ายใช้สอยในกิจการโดยไม่ติดขัดหรือสามารถชำระหนี้ระยะสั้นได้

? **ถ้าทำบัญชี** ก็ต้องจ้างนักบัญชีหรือต้องจบบัญชีมา ร้านเราเป็นร้านเล็ก ๆ เสียค่าใช้จ่ายจ้างทำบัญชีคงไม่ไหว มีทางเลือกอะไรบ้าง

✓ **จริง ๆ แล้ว การทำบัญชี** หากเป็นบุคคลธรรมดาสามารถทำรายงานเงินสดรับ-จ่าย และบัญชีขึ้นพื้นฐานด้วยตัวเองได้เลย และเป็นหน้าที่ตามกฎหมาย นอกจากนี้ในปัจจุบันยังมีซอฟต์แวร์และเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่มาช่วยในการทำบัญชีมากมายในท้องตลาด เช่น ระบบ POS (Point of Sale) ซึ่งสามารถช่วยในการบริหารจัดการหน้าร้าน การสั่งซื้อและสต็อกสินค้า การวิเคราะห์ยอดขาย และการจัดทำระบบสมาชิก ระบบ POS มีหลากหลายราคาขึ้นอยู่กับความต้องการของร้านค้า ซึ่งซอฟต์แวร์เหล่านี้จะช่วยให้ผู้ประกอบการร้านค้าปลีกสามารถทำบัญชีด้วยตนเองได้โดยไม่ยาก ทั้งนี้หากเป็นนิติบุคคลจำเป็นต้องมีผู้ทำบัญชีและผู้ตรวจสอบบัญชีด้วย

? **ถ้าอยากใช้ซอฟต์แวร์มาช่วยจัดทำบัญชี** ควรเริ่มต้นอย่างไร

✓ ปัจจุบันมีผู้ประกอบการที่ให้บริการโปรแกรมคอมพิวเตอร์ หรือซอฟต์แวร์เป็นจำนวนมาก โดยสำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล (depa) ภายใต้กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม มีการขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมดิจิทัล (Digital Provider) ซึ่งผู้ประกอบการดังกล่าวผ่านการรับรองมาตรฐานสากลด้านต่างๆ เช่น ISO/IEC 29110 (Software, System and Service Life Cycle Management) dSURE (มาตรฐานด้านผลิตภัณฑ์ดิจิทัล) เป็นต้น ผู้ประกอบการร้านค้าสามารถเข้าไปค้นหาคัดเลือกและตรวจสอบรายชื่อผู้ประกอบการที่ให้บริการซอฟต์แวร์ ซึ่งได้ขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมดิจิทัล (Digital Provider) ของ depa ได้ที่เว็บไซต์ <https://depa.or.th> หัวข้อสมัครสมาชิกและขอรับบริการ

? **ถ้าอยากจ้างสำนักงานบัญชี** เพื่อทำบัญชีให้ถูกต้อง จะหาสำนักงานบัญชีที่ดี ๆ ได้จากที่ไหนบ้าง

✓ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า มีการออกหนังสือรับรองคุณภาพให้แก่สำนักงานบัญชีที่ผ่านการตรวจประเมินตามเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพ หรือข้อกำหนดการรับรองคุณภาพสำนักงานบัญชี ครอบคลุมทุกพื้นที่ทั้งในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด โดยผู้ประกอบการสามารถตรวจสอบรายชื่อได้ในเว็บไซต์ <https://www.dbd.go.th> หัวข้อสำนักงานบัญชีคุณภาพ

ด้านกฎหมาย

? **เป็นร้านโชห่วย** ต้องจดทะเบียนอะไรบ้าง

✓ **ถ้าหากต้องการดำเนินธุรกิจแบบบุคคลธรรมดา** ต้องจดทะเบียนพาณิชย์ ที่สำนักงานเขต (กรุงเทพมหานคร) เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล(อบต.) องค์การบริหารส่วนจังหวัด(อบจ.) หรือเมืองพัทยา แต่**ถ้าหากต้องการเป็นนิติบุคคล** ต้องจดทะเบียนนิติบุคคล สามารถจดทะเบียนที่กรมพัฒนาธุรกิจการค้า สำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้าเขต และสำนักงานพาณิชย์จังหวัดทั่วประเทศ นอกจากนี้ยังสามารถจดทะเบียนธุรกิจออนไลน์ผ่านระบบจดทะเบียนนิติบุคคลทางอิเล็กทรอนิกส์(e-Registration)ของกรมพัฒนาธุรกิจการค้าได้ด้วย

? อยากเป็นนิติบุคคล ต้องไปจดทะเบียนที่ไหน

✓ **หากต้องการเป็นนิติบุคคล** (ห้างหุ้นส่วนจำกัด/บริษัทจำกัด) สามารถจดทะเบียนนิติบุคคลได้ที่ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า สำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้าเขต และสำนักงานพาณิชย์จังหวัดทั่วประเทศ นอกจากนี้ยังสามารถจดทะเบียนธุรกิจออนไลน์ผ่านระบบจดทะเบียนนิติบุคคลทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Registration) ของ กรมพัฒนาธุรกิจการค้าได้ด้วย

? เป็นนิติบุคคลแล้ว ต้องทำอะไรบ้าง

✓ **นิติบุคคล ทั้งห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนและบริษัท** จะมีหน้าที่อื่นเพิ่มขึ้นมาจากธุรกิจในรูปแบบ บุคคลธรรมดา กล่าวคือ จะต้องจัดให้มีผู้ทำบัญชี ต้องมีการจัดทำบัญชีและงบการเงินตามกฎหมาย ต้องมีผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ต้องมีการทำบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้น ต้องมีการประชุมผู้ถือหุ้นและอื่น ๆ ตามกฎหมาย โดยรายละเอียดเพิ่มเติมสามารถศึกษาได้จากคู่มือการเป็นนิติบุคคล ในหัวข้อคู่มือการทำธุรกิจที่เว็บไซต์กรมพัฒนาธุรกิจการค้า (<https://www.dbd.go.th>)

ที่มา : คู่มือภาษี กฎหมาย และบัญชีสำหรับร้านค้าปลีก , กรมพัฒนาธุรกิจการค้า (ฉบับปรับปรุงปี 2566)

? ถ้าที่ร้านอยากขายสุรา ยาสูบ ต้องขออนุญาตอย่างไรให้ถูกต้อง

✓ **ใบอนุญาตขายสุรา** สามารถขอได้ที่สำนักงานสรรพสามิตในพื้นที่ โดยมีเงื่อนไขโดยสังเขปดังนี้

- ต้องนำใบอนุญาตขายสุราแสดงในที่ที่เปิดเผยและมองเห็นง่าย
- ห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แก่ผู้ที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี
- ห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในเวลาอื่น นอกจากตั้งแต่เวลา 11.00 – 14.00 น.

และตั้งแต่เวลา 17.00 – 24.00 น.

- ต้องไม่เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตขายสุรา เว้นแต่เวลาล่วงพ้นมาแล้ว 5 ปี
- ร้านค้าไม่ตั้งอยู่ในบริเวณหรือสถานที่ เช่น สถานศึกษา วัด สถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง

ทั้งนี้ เงื่อนไขขึ้นอยู่กับประเภทของใบอนุญาตด้วย **สำหรับยาสูบ** ต้องขอใบอนุญาตที่สำนักงานสรรพสามิตในพื้นที่และมีเงื่อนไขดังนี้

- ไม่เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตขายยาสูบเว้นแต่เวลาได้ล่วงพ้นมาแล้ว ไม่น้อยกว่า 1 ปี
- สถานที่ขายยาสูบ ไม่เป็นสถานที่ ดังนี้

- (1) สถานที่หรือบริเวณห้ามขายยาสูบตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ
- (2) ที่ตั้งสถานศึกษาที่จัดการศึกษาในระบบตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ รวมทั้งบริเวณต่อเนื่องและติดกับสถานที่ดังกล่าว (เฉพาะการขายยาสูบประเภทที่ 2 บุหรี่ซิการ์เรต)
- (3) ที่ตั้งวัด มีสยิด วัดบาทหลวง หรือสถานที่ประกอบศาสนกิจในนิกาย หรือศาสนาใดศาสนาหนึ่ง รวมทั้งบริเวณต่อเนื่องและติดกับสถานที่ดังกล่าว (เฉพาะการขายยาสูบประเภทที่ 2 บุหรี่ซิการ์เรต)
- (4) สถานที่ที่ผู้ถูกเพิกถอนใบอนุญาตขายยาสูบเคยใช้ในการขายยาสูบ เว้นแต่เวลาได้ล่วงพ้นมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี

(5) สถานที่ที่ผู้ที่อยู่ระหว่างถูกพักใช้ใบอนุญาตขายยาสูบใช้ในการขายยาสูบ ทั้งนี้ เงื่อนไขบางอย่างและค่าธรรมเนียมขึ้นอยู่กับประเภทของใบอนุญาต

? ที่ร้านมีลูกค้าเกษตรกรเยอะ **อยากขายปุ๋ย เมล็ดพันธุ์บางชนิดที่เป็นเมล็ดพันธุ์ควบคุมหรืออาหารสัตว์** ต้องขออนุญาตใคร

✓ **การยื่นขอใบอนุญาตขายปุ๋ยและเมล็ดพันธุ์ควบคุม** สามารถขอได้ที่กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กรุงเทพมหานคร) และสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขต หรือศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรจังหวัด(ต่างจังหวัด)

✓ **สำหรับการยื่นขอใบอนุญาตขายอาหารสัตว์** สามารถขอได้ที่กองควบคุมอาหารและยา สัตว์ กรมปศุสัตว์ (กรุงเทพมหานคร) และสำนักงานปศุสัตว์จังหวัด (ต่างจังหวัด)

ที่มา : คู่มือภาษี กฎหมาย และบัญชีสำหรับร้านค้าปลีก , กรมพัฒนาธุรกิจการค้า (ฉบับปรับปรุงปี 2566)

? จะขายยาในร้านค้าปลีกได้หรือไม่ ต้องขออนุญาตใครบ้าง ?

✓ **ร้านค้าทั่วไปสามารถจำหน่ายยาสามัญประจำบ้าน** โดยไม่ต้องมีใบอนุญาตขายยา เช่น ยาพาราเซตามอล ยาแก้ท้องเสีย ยาแก้ไอ ยาล้างแผลใส่แผล

ทั้งนี้ หากเป็นการจำหน่ายยาที่ไม่ใช่ยาสามัญประจำบ้านสามารถจำหน่ายได้ในร้านขายยาเท่านั้น โดยต้องมีเภสัชกรประจำที่ร้านตลอดเวลาที่ขายยา และต้องขออนุญาตที่กองยา สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา หรือสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ตามกฎหมาย พ.ร.บ.ยา พ.ศ. 2510 และ พ.ร.บ. วิชาชีพเภสัชกรรม พ.ศ. 2537

2.2 คู่มือภาษีสำหรับผู้ประกอบการ และการจัดทำบัญชีเงินสดรับ - จ่าย

2.2.1 คู่มือภาษีสำหรับผู้ประกอบการ (กรมสรรพากร)

เกี่ยวกับธุรกิจ SME (Small and Medium Enterprises) เป็นธุรกิจที่มีจำนวนมากในประเทศไทย ผู้ประกอบการส่วนมากประกอบกิจการในรูปของบุคคลธรรมดา คณะบุคคล หรือห้างหุ้นส่วนสามัญที่มีใช้นิติบุคคล ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด หรือกิจการร่วมค้า ซึ่งจะประกอบธุรกิจขายสินค้า ผลิตสินค้า หรือให้บริการ โดยหน่วยงานต่าง ๆ อาจกำหนดลักษณะของ SMEs แตกต่างกันไป

การกำหนดลักษณะธุรกิจ SME ที่มีการให้สิทธิประโยชน์ตามประมวลรัษฎากร มีดังนี้

1. เป็นบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ที่มีทุนจดทะเบียนชำระแล้วในวันสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชีไม่เกิน 5 ล้านบาท และมีรายได้จากการขายสินค้าและให้บริการในรอบระยะเวลาบัญชีไม่เกิน 30 ล้านบาท

2. เป็นบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่มีสินทรัพย์ถาวร ไม่รวมที่ดินไม่เกิน 200 ล้านบาท และจ้างแรงงานไม่เกิน 200 คน

3. เป็นบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลซึ่งมีการจ้างแรงงานไม่เกิน 200 คน และมีรายได้จากการขายสินค้าและการให้บริการรวมกันไม่เกิน 100 ล้านบาทต่อปี

4. เป็นกิจการขายสินค้าหรือให้บริการที่อยู่ในบังคับภาษีมูลค่าเพิ่มที่มีรายได้ไม่เกิน 1.8 ล้านบาทต่อปี หรือต่อรอบระยะเวลาบัญชีที่ได้รับ การยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม

ทั้งนี้ การแบ่งกลุ่มผู้ประกอบการของกรมสรรพากร แบ่งเป็น 2 กลุ่มดังนี้

◆ บุคคลธรรมดา/วิสาหกิจชุมชน โดยแบ่งเป็น

XS รายได้ไม่เกิน 1.8 ล้านบาท

X รายได้เกิน 1.8 ล้านบาทขึ้นไป

◆ นิติบุคคล โดยแบ่งเป็น

XS รายได้ไม่เกิน 1.8 ล้านบาท

X รายได้เกิน 1.8 ล้านบาท แต่ไม่เกิน 30 ล้านบาท

M รายได้เกิน 30 ล้านบาท แต่ไม่เกิน 500 ล้านบาท

L รายได้เกิน 500 ล้านบาท แต่ไม่เกิน 2,000 ล้านบาท

XL รายได้เกิน 2,000 ล้านบาทขึ้นไป

*** โดย นิติบุคคล ขนาด XS , S และ M ถือเป็น SMEs

นอกจากนี้ ตามกฎกระทรวง สำนักส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ได้กำหนดลักษณะของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2562 ไว้ดังภาพ

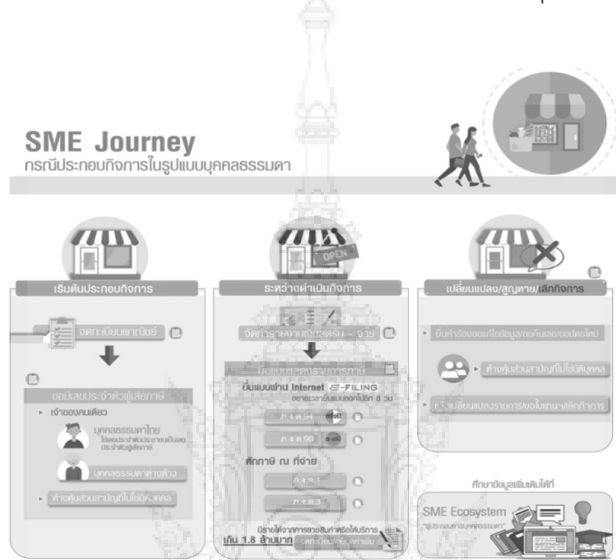
	การผลิต	การบริการและการค้า
XS	≤ 5 คน หรือ ≤ 1.8 ล้านบาท	≤ 5 คน หรือ ≤ 1.8 ล้านบาท
S	≤ 50 คน หรือ ≤ 100 ล้านบาท	≤ 30 คน หรือ ≤ 50 ล้านบาท
M	≤ 200 คน หรือ ≤ 500 ล้านบาท	≤ 100 คน หรือ ≤ 300 ล้านบาท

👤 : การจ้างงาน
💰 : รายได้
ที่มา สสว. >>> สำนักส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

รูปแบบธุรกิจ SMEs สามารถแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มใหญ่ ๆ ได้ดังนี้

1. **วิสาหกิจชุมชน** – กิจการของชุมชนที่เกี่ยวกับการผลิตสินค้า การให้บริการ หรือการอื่นที่ดำเนินการโดยคณะบุคคลที่มีความผูกพันมีวิถีชีวิตร่วมกัน และรวมตัวประกอบกิจการดังกล่าว

2. **บุคคลธรรมดา** - กรณีเป็นเจ้าของคนเดียว ธุรกิจที่มีเจ้าของคนเดียว ลงทุนคนเดียว ธุรกิจเป็นหนึ่งเดียวกับตัวเจ้าของ กรณีเป็น**คณะบุคคล** จะต้องมีบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ตกลงกันเพื่อกระทำการกิจการร่วมกัน แต่ไม่มีวัตถุประสงค์ที่จะแบ่งปันผลกำไรที่ได้จากกิจการที่ทำ สำหรับกรณีเป็น**ห้างหุ้นส่วนสามัญ** จะต้องมีบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ตกลงกันเพื่อกระทำการกิจการร่วมกันโดยมีวัตถุประสงค์แบ่งปันผลกำไรที่ได้จากกิจการที่ทำ

ที่มา : กรมสรรพากร , คู่มือผู้ประกอบการ SME

3. **นิติบุคคล** - กรณีเป็น**ห้างหุ้นส่วนสามัญ**ที่จดทะเบียนนิติบุคคล จะต้อง มีบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป มาลงทุนเป็นเจ้าของกิจการร่วมกัน โดยหุ้นส่วนทุกคนไม่จำกัดความรับผิด สำหรับ**ห้างหุ้นส่วนจำกัด** จะต้อง มีบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป มาลงทุนและเป็นเจ้าของกิจการร่วมกัน หุ้นส่วนมีทั้งที่จำกัดความรับผิดและไม่จำกัดความรับผิด แต่ถ้าเป็น**บริษัทจำกัด** จะต้อง มีบุคคลตั้งแต่ 3 คนขึ้นไป มาลงทุนและเป็นเจ้าของกิจการ โดยผู้ถือหุ้นรับผิดในหนี้สินต่าง ๆ ไม่เกินจำนวนเงินที่ผู้ถือหุ้นแต่ละคนลงทุน

2.2.2 การจัดทำบัญชีเงินสดรับ - จ่าย

◆ ผู้มีหน้าที่จัดทำรายงานเงินสดรับ - จ่าย

เป็นผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาและมีได้เป็นผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม ได้แก่ บุคคลธรรมดา ห้างหุ้นส่วนสามัญ คณะบุคคลที่มีใช้นิติบุคคล (รวมถึงวิสาหกิจชุมชน ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. 2548) ผู้ถึงแก่ความตายระหว่างปีภาษี และกองมรดกที่ยังมิได้แบ่ง ที่มีเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40(5) (6) (7) และ (8) แห่งประมวลรัษฎากร

เงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40(5)

- การให้เช่าทรัพย์สิน
- การผิดสัญญาเช่าซื้อทรัพย์สิน
- การผิดสัญญาซื้อขายเงินผ่อน ซึ่งผู้ขายได้รับคืนทรัพย์สินที่ซื้อขายนั้น โดยไม่ต้องคืนเงินหรือประโยชน์ที่ได้รับไว้แล้ว

ต้องคืนเงินหรือประโยชน์ที่ได้รับไว้แล้ว

เงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40(6)

- การประกอบโรคศิลปะ
- กฎหมาย วิศวกรรม สถาปัตยกรรม การบัญชี ประณีตศิลปกรรม
- วิชาชีพอิสระอื่น ซึ่งจะได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดชนิดไว้

เงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40(7)

เงินได้จากการรับเหมาที่ผู้รับเหมาต้องลงทุน ด้วยการจัดหาสัมภาระในส่วนสำคัญ นอกจากเครื่องมือ

เงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40(8)

เงินได้จากการธุรกิจ การพาณิชย์ การเกษตร การอุตสาหกรรม การขนส่ง หรือการอื่น นอกจากที่ระบุไว้ใน (1) ถึง (7) แล้ว

◆ รูปแบบรายงานเงินสดรับ – จ่าย

ตามประกาศอธิบดีกรมสรรพากร เกี่ยวกับภาษีเงินได้ (ฉบับที่ 161) เรื่อง กำหนดให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาและมีได้เป็นผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม จัดทำบัญชีหรือรายงานแสดงรายได้และรายจ่าย โดยต้องลงรายการในรายงานเงินสดรับ-จ่าย ภายใน 3 วันทำการ นับแต่วันที่ มีรายได้หรือรายจ่าย และควรมีรายละเอียดดังนี้

1. ช่อง “วัน/เดือน/ปี” ใช้บันทึกวันที่ เดือน และปี พ.ศ. ที่มีรายการรับเงินและจ่ายเงิน
2. ช่อง “รายการ” ใช้บันทึกรายละเอียดของรายการรับเงิน และจ่ายเงิน เช่น ขายสินค้า ค่าซื้อสินค้า ค่าเช่าบ้าน ค่าน้ำ ค่าไฟฟ้า เงินเดือน เป็นต้น
3. ช่อง “รายรับ” ใช้บันทึก “จำนวนเงิน” ที่ได้รับเข้ามาตามรายละเอียดในช่องรายการ
4. ช่อง “รายจ่าย” เป็นการซื้อสินค้า ใช้บันทึก “จำนวนเงิน” ที่จ่ายในการซื้อสินค้าที่เกี่ยวข้องกับกิจการ
5. ช่อง “รายจ่าย” เป็นค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ใช้บันทึก “จำนวนเงิน” เป็นค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกิจการ

6. กรณีขายสินค้าเป็นเงินเชื่อ หรือซื้อสินค้าเป็นเงินเชื่อ ให้บันทึกในวันที่ได้รับชำระหรือ

รายงานเงินสดรับ-จ่าย						
ชื่อผู้ประกอบการ.....เลขประจำตัวประชาชน□-□□□□-□□□□-□□-□						
ชื่อสถานประกอบการ.....เลขประจำตัวผู้เสียภาษี□-□□□□-□□□□-□						
วัน/เดือน/ปี	รายการ	รายรับ (บาท)	รายจ่าย (บาท)			หมายเหตุ
			ซื้อสินค้า	ค่าใช้จ่ายอื่นๆ		

วันที่จ่ายค่าสินค้านั้น โดยอธิบายเพิ่มเติมในช่องหมายเหตุ

หมายเหตุ รายงานเงินสดรับ-จ่าย นี้ หมายถึง บัญชีหรือรายงานแสดงรายได้และรายจ่าย

ที่มา : กรมสรรพากร , คู่มือการจัดทำรายงานเงินสดรับ - จ่าย

◆ **วิธีการจัดทำรายงานเงินสดรับ - จ่าย**

1. มีรายการและข้อความอย่างน้อยตามแบบที่อธิบดีกรมสรรพากรประกาศกำหนด
2. จัดทำรายงานเงินสดรับ - จ่าย เป็นภาษาไทย หากทำเป็นภาษาต่างประเทศให้มีภาษาไทยกำกับ
3. ลงรายการในรายงานเงินสดรับ-จ่ายภายใน **3 วันทำการ** นับแต่วันที่มียรายได้หรือรายจ่าย
4. รายการที่นำมาลงในรายงานเงินสดรับ-จ่าย ได้แก่
 - มีเอกสารประกอบ เช่น ใบเสร็จรับเงิน ใบกำกับภาษี ฯลฯ
 - เป็นรายจ่ายที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการประกอบกิจการ
 - ลงรายการรายรับ-จ่ายให้ลงเป็นยอดรวมของแต่ละวันทำการ หรือลงรายละเอียดรายการรายรับ-รายจ่ายที่เกิดขึ้น โดยมีเอกสารประกอบ
 - ภาษีซื้อที่เกิดจากรายจ่ายนั้น นำมาลงเป็นต้นทุนของสินค้า หรือค่าใช้จ่ายได้ทั้งจำนวน เนื่องจากผู้ประกอบการไม่ได้เป็นผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม
 - ขายสินค้าหรือให้บริการ ซื้อสินค้าและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เป็นเงินเชื่อ ให้บันทึกรายการในวันที่ได้รับชำระหรือวันที่จ่ายชำระค่าสินค้าหรือบริการนั้นโดยอธิบายเพิ่มเติมในช่องหมายเหตุ

◆ โทษของการไม่จัดทำรายงานเงินสดรับ - จ่าย

ผู้ประกอบการที่ไม่จัดทำรายงานเงินสดรับ - จ่าย ตามที่อธิบดีกรมสรรพากรประกาศกำหนด ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 2,000 บาท

2.3 บัญชีและภาษีที่ SME ควรรู้

◆ ความหมาย SME

บุคคลธรรมดา	นิติบุคคล
✓ เจ้าของคนเดียว	✓ ห้างหุ้นส่วนสามัญ
✓ ห้างหุ้นส่วนสามัญ (ไม่จดทะเบียนนิติบุคคล)	(จดทะเบียนนิติบุคคล)
	✓ ห้างหุ้นส่วนจำกัด
	✓ บริษัทจำกัด

สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ได้ให้นิยาม SME แยกเป็นวิสาหกิจขนาดย่อม และวิสาหกิจขนาดกลาง โดยแยกตามประเภทกิจการดังนี้

ประเภทกิจการ	วิสาหกิจขนาดย่อม				วิสาหกิจขนาดกลาง	
	วิสาหกิจรายย่อย		วิสาหกิจขนาดย่อม			
	รายได้ต่อปี (ล้านบาท)	การจ้างงาน (คน)	รายได้ต่อปี (ล้านบาท)	การจ้างงาน (คน)	รายได้ต่อปี (ล้านบาท)	การจ้างงาน (คน)
การผลิต	ไม่เกิน 1.8	ไม่เกิน 5	ไม่เกิน 100	ไม่เกิน 50	เกิน 100 - 500	เกิน 50 - 200
บริการ/ค้าส่ง/ค้าปลีก	ไม่เกิน 1.8	ไม่เกิน 5	ไม่เกิน 50	ไม่เกิน 30	เกิน 50 - 300	เกิน 30 - 100

1. กฎกระทรวงกำหนดลักษณะของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2562 ประกาศราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ 7 มกราคม 2563 และประกาศสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เรื่องการกำหนดลักษณะของวิสาหกิจรายย่อย เมื่อวันที่ 21 มกราคม 2563

2. จำนวนการจ้างงานให้พิจารณาจากหลักฐานแสดงจำนวนกาจ้างงานที่ได้จัดทำขึ้นตามที่กฎหมายกำหนด

3. จำนวนรายได้ให้พิจารณาจากรายได้รวมที่ระบุไว้ในงบการเงินที่ได้จัดทำขึ้นตามที่กฎหมายว่าด้วยการบัญชีกำหนด หรือเอกสารบัญชีแสดงรายได้

4. ในกรณีที่กิจการมีจำนวนการจ้างงานที่เข้าลักษณะของวิสาหกิจประเภทหนึ่ง แต่มีรายได้ที่เข้าลักษณะของวิสาหกิจอีกประเภทหนึ่ง

5. วิสาหกิจรายย่อยเป็นส่วนหนึ่งของวิสาหกิจขนาดย่อม

ตามการให้สิทธิประโยชน์ของกรมสรรพากร ได้แก่

1. เป็นบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่มีทุนจดทะเบียนชำระแล้วในวันสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชีไม่เกิน 5 ล้านบาท และมีรายได้จากการขายสินค้าและการให้บริการในรอบระยะเวลาบัญชีไม่เกิน 30 ล้านบาท.จะได้สิทธิยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไรสุทธิ 300,000 บาทแรก
2. เป็นบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่มีสินทรัพย์ถาวร(ไม่รวมที่ดิน)ไม่เกิน 200 ล้านบาท และมีการจ้างแรงงานไม่เกิน 200 คน จะได้สิทธิหักค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคาทรัพย์สินในอัตราเร่ง
3. เป็นกิจการขายสินค้าหรือให้บริการที่อยู่ในบังคับภาษีมูลค่าเพิ่มที่มีรายได้ไม่เกิน 1.8 ล้านบาทต่อปี หรือต่อรอบระยะเวลาบัญชี จะได้รับการยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม

◆ บัญชีที่ SME ควรรู้

กรณีบุคคลธรรมดา

ตามประกาศอธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับภาษีเงินได้ (ฉบับที่ 161) เรื่อง กำหนดให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาและมีได้เป็นผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม จัดทำบัญชีหรือรายงานแสดงรายได้และรายจ่ายลงวันที่ 21 ธันวาคม พ.ศ. 2549 กำหนดไว้ว่า ผู้ประกอบการที่มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาและมีได้เป็นผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มเฉพาะผู้มีเงินได้ประเภทที่ 5 6 7 และ 8 มีหน้าที่จัดทำบัญชีหรือรายงานแสดงรายได้และรายจ่าย(ประจำวัน) หรือรายจ่ายเงินสดรับ-จ่าย เพื่อให้ผู้ประกอบการทราบถึงรายได้ รายจ่าย ผลกำไรขาดทุน และใช้เป็นหลักฐานในการขอสินเชื่อจากสถาบันการเงิน

กรณีนิติบุคคล

ผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มหน้าที่จัดทำรายงานดังต่อไปนี้

1. รายงานภาษีขาย
2. รายงานภาษีซื้อ
3. รายงานสินค้าและวัตถุดิบ

ที่มา : กรมสรรพากร , บัญชีที่ SME ควรรู้

◆ การยื่นแบบแสดงรายการภาษี
ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

ภ.ง.ด.90
แบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา
สำหรับผู้มีเงินได้กรณีทั่วไป

กำหนดยื่นแบบ
มกราคม - มีนาคม
(ของปีถัดจากปีที่มีเงินได้)

ภ.ง.ด.94
แบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาประจำปี
ปีภาษี 25...
สำหรับผู้มีเงินได้ตามมาตรา 40 (5) (6) (7) (8) แห่งประมวลรัษฎากร

กำหนดยื่นแบบ
กรกฎาคม - กันยายน
(ของปีที่ได้รับเงินได้)

กองบริหารภาษีธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็ก

ตัวอย่าง แบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

ที่มา : กรมสรรพากร , บัญชีที่ SME ครวรัฐ

การคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา สามารถคำนวณภาษีได้ 2 วิธี โดยทำการเปรียบเทียบกันแล้วให้
เลือกเสียตามวิธีที่คำนวณได้มากกว่า

วิธีที่ 1 คำนวณภาษีจากเงินได้สุทธิ

$$\text{เงินได้สุทธิ} = \text{เงินได้} - \text{ค่าใช้จ่าย} - \text{ค่าลดหย่อน}$$

$$\text{จำนวนภาษี} = \text{เงินได้สุทธิ} \times \text{อัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา}$$

*** ยกเว้นภาษีสำหรับเงินได้สุทธิ 150,000 บาทแรก

อัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

เงินได้สุทธิตั้งแต่ (บาท)	เงินได้สุทธิจำนวนสูงสุดของขั้น	อัตราภาษีร้อยละ	ภาษีในแต่ละขั้นเงินได้	ภาษีสะสมสูงสุดของขั้น
0 ถึง 150,000	150,000	5	ยกเว้น	0
เกิน 150,000 "	300,000	5	7,500	7,500
เกิน 300,000 "	500,000	10	20,000	27,500
เกิน 500,000 "	750,000	15	37,500	65,000
เกิน 750,000 "	1,000,000	20	50,000	115,000
เกิน 1,000,000 "	2,000,000	25	250,000	365,000
เกิน 2,000,000 "	5,000,000	30	900,000	1,265,000
เกิน 5,000,000 บาท ขึ้นไป		35		

วิธีที่ 2 คำนวณภาษีจากเงินได้พึงประเมิน*

$$\text{จำนวนภาษี**} = \text{เงินได้พึงประเมิน} \times 0.5\%$$

* เงินได้ประเภทที่ 2 – 8 ตั้งแต่ 120,000 บาทขึ้นไป

** กรณีคำนวณภาษีตามวิธีที่ 2 แล้วไม่เกิน 5,000 บาท จะได้รับยกเว้นภาษีจากการคำนวณตามวิธีที่ 2 (แต่ยังต้องเสียภาษีตามวิธีที่ 1)

ภาษีเงินได้นิติบุคคล

แบบแสดงรายการภาษีเงินได้บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล
ตามมาตรา 68 และมาตรา 69 แห่งประมวลรัษฎากร
สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม พ.ศ.

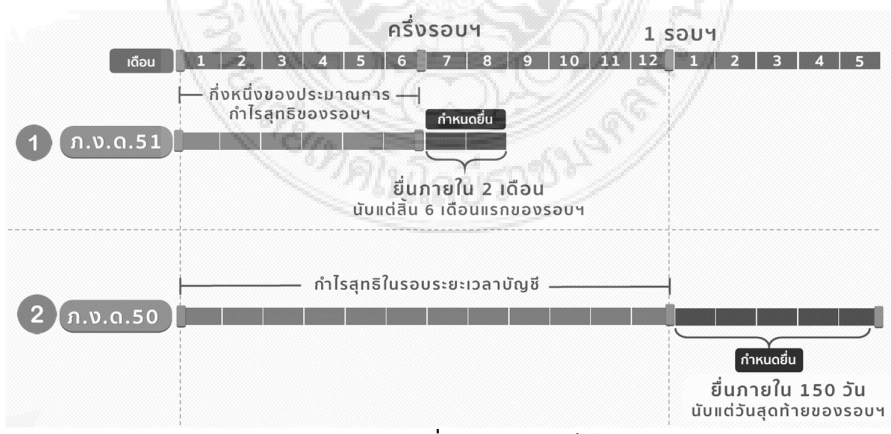
ภ.ง.ด.50

แบบแสดงรายการภาษีเงินได้บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล
ตามมาตรา 67 ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร
สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม พ.ศ.

ภ.ง.ด.51

ตัวอย่าง แบบแสดงรายการภาษีเงินได้นิติบุคคล

ตัวอย่าง ระยะเวลาการยื่นแบบภาษีเงินได้นิติบุคคล

ที่มา : กรมสรรพากร , บัญชีที่ SME ควรรู้

การคำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคล สามารถคำนวณได้ดังนี้

$$\text{ภาษี} = \text{กำไรสุทธิ} * (\text{ทางภาษี}) \times \text{อัตรากำไรเงินได้นิติบุคคล}$$

* กำไรสุทธิ = รายได้ - รายจ่าย

อัตรากำไรเงินได้นิติบุคคล

กรณีนิติบุคคลทั่วไป : อัตราร้อยละ 20 ของกำไรสุทธิ

กรณี SME :

กำไรสุทธิ (บาท)	อัตรากำไร (%)
1 - 300,000	ยกเว้น
300,001 - 3,000,000	15
3,000,001 ขึ้นไป	20

ข้อควรระวังเกี่ยวกับรายจ่าย

รายจ่าย		ข้อควรระวังเกี่ยวกับรายจ่าย
1. เกี่ยวข้องกับการประกอบกิจการ?	เกี่ยวข้อง	ไม่เกี่ยวข้อง
	* เกี่ยวข้องโดยตรงกับการประกอบกิจการ * เกี่ยวกับการก่อให้เกิดรายได้โดยตรง * เพื่อหากำไรหรือเพื่อกิจการโดยเฉพาะ * เป็นสวัสดิการของพนักงานที่มีคำสั่งหรือระเบียบกำหนดไว้ * เพื่อประโยชน์ในการดำเนินกิจการ	
2. มีเอกสารหลักฐาน?	มีเอกสาร	ไม่มีเอกสาร
3. จ่ายเกินกว่าที่กฎหมายกำหนดหรือไม่? เช่น ค่ารับรอง	จ่ายไม่เกินที่กฎหมายกำหนด	ส่วนที่เกินกว่ากฎหมายกำหนด
		ต้องห้ามอื่นๆ ตามมาตรา 65 ตรี แห่งประมวลรัษฎากร?

รายจ่ายทางภาษี

รายจ่ายต้องห้าม

ภาษีมูลค่าเพิ่ม

กรณีผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มต้องยื่นแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่ม (ภ.พ.30) เป็นประจำทุกเดือนไม่ว่าเดือนนั้นจะมียอดขายหรือไม่มีก็ตาม โดยยื่นภายในวันที่ 15 ของเดือนถัดไป เช่น ภ.พ.30 ของเดือนภาษีมกราคมต้องยื่นภายในวันที่ 15 กุมภาพันธ์ เป็นต้น

ตัวอย่าง แบบแสดงรายการและกำหนดการยื่นแบบภาษีมูลค่าเพิ่ม

ที่มา : กรมสรรพากร , บัญชีที่ SME ควรรู้

ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย

กรณีจ่ายเงินให้แก่บุคคลธรรมดา มีการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่ายดังนี้

ภ.ง.ด.1 แบบยื่นรายการภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย ตามมาตรา 59 แห่งประมวลรัษฎากรสำหรับการหักภาษี ณ ที่จ่าย ตามมาตรา 50(1) กรณีการจ่ายเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 (1) (2) แห่งประมวลรัษฎากร

ภ.ง.ด.2 แบบยื่นรายการภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย ตามมาตรา 59 แห่งประมวลรัษฎากรสำหรับการหักภาษี ณ ที่จ่าย ตามมาตรา 50(2) กรณีการจ่ายเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 (3) (4) แห่งประมวลรัษฎากร

ภ.ง.ด.3 แบบยื่นรายการภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย ตามมาตรา 59 แห่งประมวลรัษฎากรสำหรับการหักภาษี ณ ที่จ่าย ตามมาตรา 3 เตรส และมาตรา 50 (3) (4) (5) กรณีการจ่ายเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40 (5) (6) (7) (8) และการเสียภาษีตามมาตรา 48 ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร

กรณีจ่ายเงินให้แก่นิติบุคคล มีการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่ายดังนี้

ภ.ง.ด.53 แบบยื่นรายการภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่ายตามมาตรา 3 เตรส และมาตรา 69 ทวิ และการเสียภาษีตามมาตรา 65 จัตวา แห่งประมวลรัษฎากร

ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ 361 (พ.ศ. 2563) ว่าด้วยภาษีเงินได้ กำหนดให้การจ่ายเงินได้พึงประเมิน มาตรา 40 (2) (3) (6) (7) และ (8) แห่งประมวลรัษฎากร ลดอัตราภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย จาก 3% เหลือ 2% สำหรับการจ่ายเงินได้ตั้งแต่ 1 ตุลาคม 2563 - 31 ธันวาคม 2564 ซึ่งจ่ายผ่านระบบการหักภาษี ณ ที่จ่าย ทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Withholding Tax)

ตัวอย่าง การยื่นแบบแสดงผ่านระบบการหักภาษี ณ ที่จ่ายทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Withholding Tax)
 ที่มา : กรมสรรพากร , บัญชีที่ SME ควรรู้

สิทธิประโยชน์ทางภาษีสำหรับ SME

* การลดอัตราและยกเว้นภาษี

ตาม พ.ร.ฎ. (ฉบับที่ 530) พ.ศ. 2554 แก้ไขเพิ่มเติมโดย พ.ร.ฎ. (ฉบับที่ 583) พ.ศ. 2558 และ พ.ร.ฎ. (ฉบับที่ 603) พ.ศ. 2559 กำหนดเงื่อนไขไว้ดังนี้

- บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลซึ่งมีทุนที่ชำระแล้วในวันสุดท้ายของรอบฯ ไม่เกิน 5 ล้านบาท และมีรายได้จากการขายสินค้าและให้บริการในรอบฯ ไม่เกิน 30 ล้านบาท
- ตั้งแต่รอบฯ 2555 เป็นต้นไป ต้องไม่เคยเกินเกณฑ์ดังกล่าว

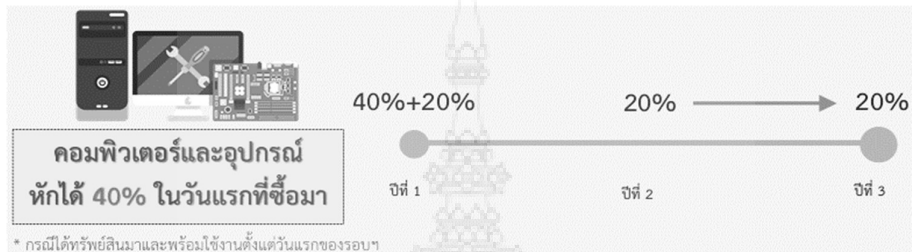
กำไรสุทธิ (บาท)	อัตราภาษี (%) รอบฯ 2560 เป็นต้นไป
1 - 300,000	ยกเว้น
300,001 - 3,000,000	15
3,000,001 ขึ้นไป	20

ตารางการลดอัตราและยกเว้นภาษี

ที่มา : กรมสรรพากร , บัญชีที่ SME ควรรู้

*** การหักค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคาทรัพย์สินในอัตราเร่ง**

ตาม พ.ร.ฎ. (ฉบับที่ 145) พ.ศ. 2527 กำหนดหลักเกณฑ์การหักค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคาของทรัพย์สินเพื่อคำนวณกำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิโดยให้ใช้วิธีการบัญชีที่รับรองทั่วไป และอัตราที่จะหักโดยสม่าเสมอ หากต้องการเปลี่ยนแปลงวิธีการบัญชีหรืออัตราที่จะหักต้องได้รับอนุมัติจากกรมสรรพากรหรือผู้ที่ได้รับมอบอำนาจจากอธิบดี ในกรณีเป็นทรัพย์สินประเภทคอมพิวเตอร์รวมทั้งอุปกรณ์ของคอมพิวเตอร์และโปรแกรมคอมพิวเตอร์ กำหนดให้หักค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคาเบื้องต้นในวันที่ได้ทรัพย์สินนั้นมาใน อัตราร้อยละ 40 ของมูลค่าต้นทุน และมูลค่าต้นทุนส่วนที่เหลือให้หักภายใน 3 รอบๆ นับแต่วันที่ได้ทรัพย์สินนั้นมา

ตัวอย่าง การหักค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคาทรัพย์สินในอัตราเร่ง

ที่มา : กรมสรรพากร , บัญชีที่ SME ควรรู้

*** หักจ่ายค่าธรรมเนียมจากการรับชำระเงินด้วยบัตรเครดิตผ่านอุปกรณ์รับชำระเงิน**

ทางอิเล็กทรอนิกส์ได้ 2 เท่า

ตาม พ.ร.ฎ. (ฉบับที่ 640) พ.ศ. 2560 กำหนดเงื่อนไขให้หักจ่ายค่าธรรมเนียมจากการรับชำระเงินด้วยบัตรเครดิตผ่านอุปกรณ์รับชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ได้ 2 เท่าไว้ดังนี้

- ร้านค้าที่เป็นบุคคลธรรมดาที่มีเงินได้ประเภทที่ 5-8 ไม่เกิน 30 ล้านบาทในปีภาษี
- ร้านค้าที่เป็นบริษัทหรือห้างฯที่มีทุนจดทะเบียนที่ชำระแล้วในวันสุดท้ายของรอบๆ ไม่เกิน 5 ล้านบาท และรายได้ไม่เกิน 30 ล้านบาทในรอบๆ

จ่ายค่าธรรมเนียมจากการรับชำระเงินด้วยบัตรเครดิตผ่านอุปกรณ์รับชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์

ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2559 ถึง 31 ธันวาคม 2564

ตัวอย่าง หักจ่ายค่าธรรมเนียมจากการรับชำระเงินด้วยบัตรเครดิตผ่านอุปกรณ์รับชำระเงิน

ทางอิเล็กทรอนิกส์ได้ 2 เท่า

ที่มา : กรมสรรพากร , บัญชีที่ SME ควรรู้

*** หักจ่ายเพื่อส่งเสริมการค้าเงินกิจการของ SME ได้ 2 เท่า**

มาตรการภาษีเพื่อส่งเสริมการค้าเงินกิจการของ SME (มาตรการที่ช่วยน้อง) ตามพระราชกฤษฎีกา (ฉบับที่ 631) พ.ศ. 2560 พระราชกฤษฎีกา (ฉบับที่ 692) พ.ศ. 2563 และประกาศ อธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับภาษีเงินได้ (ฉบับที่ 285) กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขไว้ว่า

ตัวอย่าง หักจ่ายค่าธรรมเนียมจากการรับชำระเงินด้วยบัตรเครดิตผ่านอุปกรณ์รับชำระเงิน ทางอิเล็กทรอนิกส์ได้ 2 เท่า
ที่มา : กรมสรรพากร , บัญชีที่ SME ควรรู้

*** ส่งเสริมเสถียรภาพของการจ้างงาหักจ่ายได้ 3 เท่า (ในสถานการณ์การระบาดของ COVID – 19)**

ตามพ.ร.ฎ. (ฉบับที่ 708) พ.ศ. 2563 กำหนดไว้ว่า กรณีเป็น SME จ้างงานต่อเนื่องหักจ่ายค่าจ้าง 3 เท่า มีเงื่อนไขว่า ค่าจ้างของเดือนเมษายน 2563 ถึงเดือน กรกฎาคม 2563 ที่จ่ายให้แก่ลูกจ้างที่เป็นผู้ประกันตนตามกฎหมายว่าด้วยประกันสังคมและได้รับค่าจ้างไม่เกิน 15,000 บาทต่อเดือน แต่สำหรับบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่มีรายได้ไม่เกิน 500 ล้านบาท และมีการจ้างแรงงานไม่เกิน 200 คน (ในรอบฯ ที่ครบ 12 เดือนซึ่งวันสุดท้ายของรอบฯ สิ้นสุดก่อนหรือในวันที่ 30 กันยายน 2562) มีจำนวนลูกจ้างที่เป็นผู้ประกันตนตั้งแต่ 1 เมษายน 2563 – 31 กรกฎาคม 2563 ไม่น้อยกว่าจำนวนลูกจ้างที่เป็นผู้ประกันตน ณ วันสุดท้ายของเดือน มีนาคม 2563

*** ลดภาระดอกเบี้ยเงินกู้ยืมได้ 1.5 เท่า**

ตามพ.ร.ฎ. (ฉบับที่ 707) พ.ศ. 2563 กำหนดไว้ว่า บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่มีรายได้ในรอบ ฯ สุดท้ายซึ่งมีกำหนดครบ 12 เดือน โดยวันสุดท้ายของรอบ ฯ สิ้นสุดก่อนหรือในวันที่ 30 กันยายน 2562 ไม่เกิน 500 ล้านบาท และมีการจ้างแรงงานไม่เกิน 200 คนในรอบ ฯ ดังกล่าว โดยสามารถนำรายจ่ายดอกเบี้ยเงินกู้ยืม (ตามมาตรการสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำเพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการที่ได้รับผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมจากการระบาดของโรคโควิด-19) มีหักได้ร้อยละ 50 (รวม 1.5 เท่า) เฉพาะดอกเบี้ยที่เกิดขึ้นตั้งแต่ 1 เมษายน - 31 ธันวาคม 2563

2.4 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

◆ แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมมนุษย์และแรงจูงใจที่ส่งผลต่อการแสดงออกของพฤติกรรม

ความหมายของพฤติกรรม

อุทัย หิรัญโต (2526, น. 14) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรม หมายถึง กิริยา อาการหรือ ปฏิกริยาที่แสดงออกหรือเกิดขึ้น เมื่อเผชิญกับสิ่งเร้าซึ่งจะมาจากภายในร่างกายหรือภายนอกร่างกายก็ได้ และ ปฏิกริยาที่แสดงออกนี้มีได้เป็นพฤติกรรมทางกายเท่านั้น แต่รวมถึงพฤติกรรมที่เกี่ยวกับจิตใจด้วย คำว่า Behavior ใช้แทนกันได้กับคำว่า Action นักจิตวิทยาถือว่าการเคลื่อนไหวของอินทรีย์ทุกชนิดที่ปรากฏออกมาเป็นพฤติกรรมต้องมี หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งพฤติกรรมจะเกิดขึ้นได้ต้องมีมูลเหตุอย่างใดอย่างหนึ่ง

เฉลิมพล ต้นสกุล (2541, น. 2) อ้างถึงใน บุชรา เกษีสม (2552) ว่า พฤติกรรม หมายถึง การแสดงออกในลักษณะต่าง ๆ ของสิ่งมีชีวิตซึ่งอาจจะเกิดขึ้นได้ ทั้งมนุษย์และสัตว์ พืช จุลินทรีย์ ซึ่งเป็นการตอบสนองต่อสิ่งเร้าที่เกิดขึ้นภายในร่างกายหรือภายนอกร่างกาย พฤติกรรมนี้สามารถสังเกตได้โดยตรงหรือใช้เครื่องมือวัดได้ หรืออาจสังเกตได้ ในทางอ้อม เช่น การพูด การเคลื่อนไหว การทำงานของระบบต่าง ๆ ภายในร่างกาย การจ ำ การคิด ตลอดจนความรู้สึกและทัศนคติ

ลักขณา สรวิวัฒน์ (2544, น. 17) กล่าวว่า พฤติกรรมในมนุษย์ หมายถึง อาการกระทำหรือ กิริยาที่แสดงออกมาทางร่างกาย กล้ามเนื้อสมองในทางอารมณ์ ความคิด และความรู้สึก พฤติกรรมเป็นผลจากการตอบสนองต่อสิ่งเร้าเมื่อมีสิ่งกระตุ้นมาจะมีการตอบสนองทันที

จากนิยามต่าง ๆ ข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า พฤติกรรม หมายถึง อาการหรือสิ่งที่ แสดงออก เพื่อตอบสนองต่อสิ่งเร้าที่เกิดขึ้นทั้งภายในและภายนอกร่างกาย

ประเภทของพฤติกรรม

พฤติกรรมมนุษย์ (2556, ออนไลน์) ได้กล่าวว่า พฤติกรรมสามารถแบ่งออกเป็นประเภทต่าง ๆ ได้หลายรูปแบบ ดังนี้

1. ประเภทของพฤติกรรมแบ่งตามสาเหตุการเกิด คือ พฤติกรรมที่มีมาแต่กำเนิด ซึ่งเกิดขึ้น โดยไม่มีการเรียนรู้มาก่อน ได้แก่ ปฏิกริยาสะท้อนกลับ (Reflect Action) เช่นการกระพริบตา และ สัญชาตญาณ (Instinct) เช่น ความกลัว การเอาตัวรอด เป็นต้น และพฤติกรรมที่เกิดจากอิทธิพลของกลุ่ม ได้แก่ พฤติกรรมที่เกิดจากการที่บุคคลติดต่อสังสรรค์และมีความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นในสังคม

2. ประเภทของพฤติกรรมแบ่งตามลักษณะการแสดงออก คือ พฤติกรรมเปิดเผยหรือ พฤติกรรมภายนอก (Overt Behavior) เป็นพฤติกรรมที่บุคคลแสดงออกมาทำให้ผู้อื่นสามารถมองเห็นได้ สังเกตได้ เช่น การเดิน การหัวเราะ การพูด และพฤติกรรมปกปิดหรือพฤติกรรมภายใน (Covert Behavior) เป็นพฤติกรรมที่บุคคลแสดงแล้ว แต่ผู้อื่นไม่สามารถมองเห็นได้ สังเกตได้โดยตรงจนกว่าบุคคลนั้นจะเป็นผู้บอก หรือแสดงบางอย่างเพื่อให้คนอื่นรับรู้ได้ เช่น ความคิด อารมณ์ การรับรู้

การเกิดพฤติกรรม

ประสาท อิศปริดา (2538, น. 13, อ้างถึงใน บุชรา เกษสม, 2552) กล่าวว่า นักจิตวิทยาเชื่อว่า พฤติกรรมนั้นเป็นผลที่เกิดจากการกระทำปฏิกิริยาของมนุษย์ หรืออินทรีย์กับสิ่งแวดล้อม ซึ่งพฤติกรรมต่างๆ ในชีวิตประจำวันส่วนใหญ่มักจะเป็นพฤติกรรมที่เกิดจากการกระตุ้นที่เรียกว่า “พฤติกรรมที่ถูกจูงใจ”

เฉลิมพล ต้นสกุล และจิระศักดิ์ เจริญพันธ์ (2549, น. 5) กล่าวว่า นักพฤติกรรมศาสตร์ได้ศึกษาและแบ่งแนวคิดของการเกิดพฤติกรรมออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

1. พฤติกรรมของมนุษย์เกิดขึ้นจากแรงผลักดันภายในตัวของมนุษย์ - แรงผลักดันที่ทำให้มนุษย์แสดงพฤติกรรมต่างๆ ออกมาก็คือ ความต้องการ ซึ่งความต้องการนี้จะแบ่งออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ คือ ความต้องการทางร่างกาย และความต้องการทางจิตใจ

1.1 ความต้องการทางด้านร่างกาย เป็นแรงผลักดันที่อยู่ในระดับพื้นฐานที่สุด แต่มีพลังอำนาจสูงสุด เพราะเป็นแรงผลักดันที่จะทำให้ชีวิตอยู่รอด มนุษย์จะต่อสู้ดิ้นรนทุกวิถีทางเพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งที่จะมาบำบัดความต้องการทางร่างกาย ทำให้มนุษย์แสดงพฤติกรรมต่างๆ ซึ่งอาจจะเป็นทั้งทางที่ดีที่ถูกต้องหรือทางที่ไม่ถูกต้องก็ได้ ความต้องการทางร่างกายที่จะทำให้ชีวิตอยู่รอด ได้แก่ ความต้องการอาหาร น้ำ อากาศ อุณหภูมิที่พอเหมาะ การพักผ่อน การขับถ่าย การสืบพันธุ์ ความปลอดภัยจากโรคร้ายไข้เจ็บต่าง ๆ การตอบสนองความต้องการทางร่างกาย อันทำให้มนุษย์แสดงพฤติกรรมออกมานั้น สามารถกระทำได้ 2 ระดับคือ ระดับ 1 กิริยาสะท้อน เป็นการแสดงพฤติกรรมของมนุษย์ที่เป็นไปได้โดยธรรมชาติ เช่น เมื่อร่างกายมีอุณหภูมิสูงกว่าปกติ ร่างกายก็จะขับเหงื่อออกมาเป็นการลดอุณหภูมิให้อยู่ในระดับพอเหมาะ และระดับ 2 พฤติกรรมเจตนาเป็นการแสดงพฤติกรรมของมนุษย์ต่อสิ่งเร้า โดยความตั้งใจหรือความพอใจของตนเอง เช่น เมื่อรู้สึกตัวว่าร้อนก็จะไปอาบน้ำ หรือเปิดพัดลม เป็นต้น

1.2 ความต้องการทางจิตใจ เป็นแรงผลักดันที่อยู่ในระดับสูงขึ้นกว่าความต้องการทางร่างกาย แต่มีพลังอำนาจน้อยกว่า เพราะความต้องการทางจิตใจนี้ ไม่ใช่ความต้องการที่เป็นความตายของชีวิต จะเป็นความต้องการที่มาช่วยสร้างเสริมให้ชีวิตมีความสุขความสบายยิ่งขึ้นเท่านั้น

2. พฤติกรรมของมนุษย์เกิดขึ้นจากแรงผลักดันของสิ่งแวดล้อม

สิทธิโชค วรรณสันติกุล (2528) กล่าวว่า ประสบการณ์ของมนุษย์เป็นสิ่งที่ทำให้คนเราเกิดการเรียนรู้ที่จะกระทำ พฤติกรรมเมื่อเกิดมานั้น มนุษย์มิได้มีความรู้ติดตัวมาแต่อย่างใด ล้วนแล้วแต่ต้องเรียนรู้ภายหลัง จากเกิดมาแล้วทั้งสิ้น ต่อเมื่อมีประสบการณ์แล้วจึงจะเรียนรู้ และจดจำประสบการณ์นั้นเอาไว้เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการแสดงพฤติกรรมในอนาคตต่อไป

สกินเนอร์ (Skinner) เป็นนักจิตวิทยาพฤติกรรมนิยม เป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการเป็นผู้นำแนวคิดนี้ชี้ให้เห็นว่า พฤติกรรมมนุษย์ถูกควบคุมโดยเงื่อนไขแห่งการเสริมแรง และเงื่อนไขแห่งการลงโทษ โดยชี้ให้เห็นว่าผลการกระทำของคนเรามีอยู่ 2 ประการคือ ผลการกระทำที่ทำให้พอใจ ซึ่งจะทำให้หน้าที่เป็นแรงเสริมให้แก่การกระทำนี้มีต่อไป (เงื่อนไขแห่งการเสริมแรง) เช่น พฤติกรรมที่ทำแล้วได้รับคำชมเชย ได้ตำแหน่ง ได้เงิน ได้รับการยกย่อง และผลการกระทำที่ทำให้ไม่พอใจ ซึ่งจะเป็นตัวการที่ทำให้คนเราหยุดพฤติกรรมหรือการกระทำอันจะนำมาซึ่งผลการกระทำเช่นนั้นในอนาคต(เงื่อนไขแห่งการลงโทษ) เช่น

ทำแล้วถูกตำหนิ เสียตำแหน่ง เสียเงิน ถูกทำร้าย ถูกดูหมิ่นเหยียดหยาม ดังนั้น พฤติกรรมของคนเราจึงถูกควบคุมโดยเงื่อนไขของผลการกระทำทั้ง 2 ประการ ดังกล่าว

3. พฤติกรรมของมนุษย์เกิดขึ้นจากทั้งแรงผลักดันภายในตัวมนุษย์ และสิ่งแวดล้อม

Aibert Bandura กล่าวว่า พฤติกรรมมนุษย์ องค์กรประกอบภายในตัวมนุษย์ และสิ่งแวดล้อมต่างก็มีอิทธิพลต่อกันและกัน ในลักษณะที่แต่ละองค์ประกอบต้องสัมพันธ์กันอย่างถ้อยทีถ้อยอาศัยกัน หมายความว่า ในบางครั้งสิ่งแวดล้อมอาจจะมีส่วนในการทำให้เกิดพฤติกรรมได้มากกว่าองค์ประกอบภายในตัวบุคคล ส่วนในเวลาอื่นองค์ประกอบภายในตัวบุคคลก็อาจจะมีอิทธิพลต่อการแสดงพฤติกรรมของมนุษย์มากกว่าสิ่งแวดล้อม จะเห็นได้ว่าความสัมพันธ์เช่นนี้อยู่ในลักษณะพึ่งพาอาศัยกัน เป็นกระบวนการที่ทั้งสองฝ่ายต่างก็มีอิทธิพลต่อกันและกัน และทั้งคู่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของมนุษย์ ในขณะที่เดียวกันพฤติกรรมมนุษย์ก็มีอิทธิพลต่อทั้ง 2 สิ่งด้วยเหมือนกัน

การจูงใจให้เกิดพฤติกรรม

Maslow (2513) ได้กล่าวใน ทฤษฎีมานุษยนิยม (Humanistic view of motivation) ซึ่งอธิบายถึงลำดับความต้องการของมนุษย์โดยที่ความต้องการจะเป็นตัวกระตุ้นให้มนุษย์แสดงพฤติกรรมเพื่อไปสู่ความต้องการนั้น ดังนั้นการเข้าใจความต้องการของมนุษย์ทำให้สามารถอธิบายเรื่องแรงจูงใจได้เช่นเดียวกัน

Tois and Carroll (1982) กล่าวว่า แรงจูงใจ หมายถึง แรงขับของแต่ละบุคคล ซึ่งเป็นสาเหตุที่ทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรม โดยเฉพาะที่เกิดขึ้นในการทำงานหรือการกระทำที่บุคคลจะทำงานให้สำเร็จ โดยได้รับอิทธิพลจากการกระทำของคนอื่นที่กำหนดแนวทางเฉพาะใช้ในการบริหารโดยผู้บริหารจะจูงใจพนักงานทำงานให้องค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ

การจูงใจในการทำงาน (2556, ออนไลน์) บทความได้อธิบายถึงความหมายของการจูงใจว่าการจูงใจ หมายถึง การนำเอาปัจจัยต่าง ๆ มาเป็นแรงผลักดัน ให้บุคคลแสดงพฤติกรรมออกมาอย่างมีทิศทางเพื่อบรรลุจุดมุ่งหมาย หรือเป้าหมายที่ต้องการ ดังนั้นผู้ที่ทำหน้าที่จูงใจ จะต้องค้นหาว่า บุคคลที่เขาต้องการจูงใจ มีความต้องการหรือมีความคาดหวังอย่างไร มีประสบการณ์ ความรู้ และทัศนคติในเรื่องนั้น ๆ อย่างไร แล้วพยายามดึงเอาสิ่งเหล่านั้นมาเป็น แรงจูงใจ (Motive) ในการแสดงพฤติกรรม หรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมต่าง ๆ โดยพฤติกรรมส่วนใหญ่มักจะมีแนวทางมุ่งไปยังเป้าหมายที่สัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับการสนองความต้องการพื้นฐานทางกายให้สมดังความต้องการนั้น ๆ เช่น มนุษย์มีความต้องการทางร่างกาย ทำให้ต้องกิน นอน ขับถ่าย อยู่ตลอดเวลา และคนเราจะมิวิธีการในการที่หาวิธีสนองความต้องการเหล่านั้น ดังนั้นการจูงใจจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่ช่วยให้เกิดการเปลี่ยนพฤติกรรมไปในทิศทางที่ต้องการ โดยกระบวนการจูงใจมีองค์ประกอบ 3 ประการ คือ

1. ความต้องการ (Needs) คือ การขาดบางสิ่งบางอย่างของมนุษย์ อาจจะเป็นการขาดทางด้านกายภาพหรือด้านจิตใจ

2. แรงขับ (Drive) เมื่อขาดความต้องการ (Needs) แล้ว มนุษย์จะเกิดภาวะตึงเครียดภายในร่างกาย และจะกลายเป็นแรงขับหรือตัวกำหนดทิศทาง (Action Oriented) เพื่อกระทำการบางอย่างเพื่อลดภาวะความตึงเครียดนั้น

3. สิ่งล่อใจ (Incentive) หรือ เป้าหมาย (Goal) เป็นตัวกระตุ้นหรือแรงจูงใจให้มนุษย์แสดงพฤติกรรมตามที่คาดหวังหรือที่ต้องการ

ประเภทของการจูงใจ

นักจิตวิทยาได้แบ่งการจูงใจออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. การจูงใจภายใน (Intrinsic Motivation) หมายถึง บุคคลที่มีความต้องการในการแสดงพฤติกรรมหรือการกระทำด้วยตนเอง มิเกี่ยวข้องกับบุคคลอื่น เช่น มนุษย์รับประทานอาหาร โดยไม่มีใครบังคับหรือมีสิ่งจูงใจใด ๆ การจูงใจภายในเกิดขึ้นได้จากปัจจัย ดังนี้

1.1 ความต้องการ (Need) เนื่องจากคนทุกคนมีความต้องการที่อยู่ภายในอันจะทำให้เกิดแรงขับ แรงขับนี้จะก่อให้เกิดพฤติกรรมต่าง ๆ ขึ้น เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย และความพอใจ

1.2 เจตคติ (Attitude) หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดที่ดีที่บุคคลมีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดเป็นตัวช่วยกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมที่ต้องการ

1.3 ความสนใจพิเศษ (Special Interest) ทำให้เกิดความเอาใจใส่ในสิ่งนั้น ๆ มากกว่าปกติ

2. การจูงใจภายนอก (Extrinsic Motivation) หมายถึง บุคคลได้รับแรงกระตุ้นมาจากภายนอกให้มองเห็นจุดหมายปลายทางหรือชี้ให้เห็นความสำเร็จหรือประโยชน์จากการกระทำนั้น ๆ จนนำไปสู่การปรับเปลี่ยนหรือการแสดงพฤติกรรมของบุคคล โดยแรงจูงใจภายนอกเกิดขึ้นได้จากปัจจัย ดังนี้

2.1 เป้าหมายหรือความคาดหวังของบุคคล ซึ่งหากมีการตั้งเป้าหมายในการกระทำใด ๆ ย่อมก่อให้เกิดแรงจูงใจให้มีพฤติกรรมที่ดีและเหมาะสม เช่น พนักงานทดลองงานมีความตั้งใจในการทำงานเพื่อให้ได้ผลประเมิณที่น่าพอใจ และถูกรับเข้าทำงาน

2.2 การรับรู้ความสำเร็จหรือความก้าวหน้า โดยการชี้ให้เห็นโอกาสที่จะประสบความสำเร็จหรือก้าวหน้าจากการกระทำนั้น ๆ สามารถเกิดเป็นแรงจูงใจให้เกิดพฤติกรรมได้

2.3 บุคลิกภาพ การต้องการสร้างความประทับใจแก่บุคคลทั่วไปที่เกิดจากบุคลิกภาพ จะก่อให้เกิดแรงจูงใจให้เกิดพฤติกรรมขึ้นได้ เช่น อัยการ ต้องมีบุคลิกภาพที่น่ายำเกรง น่านับถือ การออกกำลังกายเพื่อให้มีรูปร่างที่ดี เป็นต้น

2.4 เครื่องล่อใจอื่น ๆ เช่น การให้รางวัล (Rewards) เป็นเครื่องกระตุ้นให้เกิดความอยากกระทำ หรือการลงโทษ (Punishment) เป็นเครื่องกระตุ้นไม่ให้เกิดความอยากกระทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง นอกจากนี้การชมเชย การติเตียน การประท้วง การแข่งขัน หรือการทดสอบก็จัดว่า เป็นเครื่องมือที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมได้ทั้งสิ้น

◆ แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความสมัครใจ

Tharitimanon (2001) ได้กล่าวถึงเรื่องความสมัครใจในการเสียภาษีว่า ความสมัครใจของผู้เสียภาษีขึ้นอยู่กับความเต็มใจและความสามารถของผู้เสียภาษีที่จะปฏิบัติตามกำหนดกฎเกณฑ์ วิธีการแห่งประมวลรัษฎากร มีหลายองค์ประกอบที่มีส่วนเสริมสร้างให้ผู้เสียภาษีเกิดความสมัครใจ ทั้งปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับระบบภาษีอากรโดยตรงและไม่เกี่ยวข้องกับภาษีอากร สอดคล้องกับ Trakulmaipol (1998) กล่าวถึงความสมัครใจในการเสียภาษีอากรของผู้เสียภาษีจะมีมากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการบางส่วนไม่เกี่ยวข้องกับเรื่องภาษีอากรแต่อย่างใด แต่มีผลกระทบอย่างสำคัญต่อระดับความสมัครใจในการเสียภาษีเงินได้ ผู้เสียภาษีเงินได้ต้องมีความสำนึกในหน้าที่และความรับผิดชอบที่จะต้องเสียภาษีที่ตนมีหน้าที่ต้องเสียให้แก่อารอย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วย ตามระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดและผู้เสียภาษีต้องปฏิบัติตามปฏิบัติการเสียภาษีให้ครบถ้วนในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดรวมทั้งการที่ผู้เสียภาษีจะต้องปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายประมวลรัษฎากรด้วยความเต็มใจ เช่น การหักภาษี ณ ที่จ่าย การให้ความร่วมมือกับเจ้าพนักงานภาษีอากร เป็นต้น

◆ แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความรู้ความเข้าใจ

Konthong (2007) นิยามความรู้ความเข้าใจ หมายถึงความสามารถในการจดจำข้อเท็จจริง รวมถึงรายละเอียดต่าง ๆ จากการศึกษา การสังเกต การได้ยิน การมองเห็น และจากประสบการณ์ที่ได้สัมผัสและถ่ายทอดสืบต่อกันมา ส่วนความเข้าใจเป็นความสามารถในการนำความรู้มาแปลความ ตีความ และสรุปความตามความเข้าใจของบุคคลนั้น ความรู้ความเข้าใจ คือสิ่งที่เกิดมาจากการสั่งสมจากการศึกษา การค้นคว้า หรือประสบการณ์ รวมถึงความสามารถเชิงปฏิบัติและทักษะความเข้าใจหรือสารสนเทศที่ได้รับมาจากประสบการณ์ ทั้งการได้ยิน การฟัง การคิด หรือการปฏิบัติองค์วิชาในแต่ละสาขา

◆ แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับรับรู้

Phutachot (2013) กล่าวว่า การรับรู้เป็นกระบวนการที่บุคคลให้ความหมายกับสิ่งที่อยู่รอบตัว โดยเป็นการรวบรวมและตีความจากประสาทสัมผัสทั้งห้าที่ได้รับ เมื่อเรารับรู้อย่างไรก็มักจะเชื่อว่าสิ่งนั้นเป็นจริงตามที่เราคิดความ ดังนั้นการรับรู้ของมนุษย์จึงเป็นสิ่งสำคัญมาก เพราะการรับรู้จะกระตุ้นให้คนแสดงออกถึงความเชื่อที่ตนได้

◆ แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ

Allingham & Sandmo (1972) กล่าวถึงทฤษฎีความพึงพอใจสูงสุดของผู้เสียภาษี (Utility Maximization Model of Taxpayers) ทฤษฎีนี้มีแนวคิดพื้นฐานว่าการตรวจสอบภาษี (Tax Audit) และบทลงโทษ (Penalty) เป็นตัวกำหนดพฤติกรรมกรรมการเลือกแสดงรายได้ของผู้เสียภาษี โดยมีสมมติฐานหลัก 2 ประการคือ ผู้เสียภาษีตัดสินใจอย่างสมเหตุสมผลและเป็นการตัดสินใจบนความไม่แน่นอน ซึ่งหมายถึงความน่าจะเป็นในการถูกตรวจสอบภาษี ผู้เสียภาษีจะตัดสินใจเสียภาษีหรือปฏิบัติตามกฎหมายภาษีโดยมุ่งหวังความพึงพอใจสูงสุด ตามทฤษฎีดังกล่าวผู้เสียภาษีสามารถเลือกที่จะแสดงรายได้ตามจริง หรือแสดงรายได้ต่ำกว่ารายได้จริง เนื่องจากการเลือกแสดงรายได้ของผู้เสียภาษีส่งผลต่อภาระภาษีที่จะเกิดขึ้นซึ่งสะท้อนถึงความพอใจของผู้เสียภาษีที่จะได้รับ ทั้งนี้การเลือกแสดงรายได้แบบใดขึ้นอยู่กับพิจารณาปัจจัยต้นทุนและผลประโยชน์ของการปฏิบัติตามกฎหมายภาษี ต้นทุนของการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายภาษี กล่าวคือ ต้นทุนในการหลีกเลี่ยง

ภาษีหรือหนีภาษีที่เกิดจากการเลือกแสดงรายได้ต่ำกว่าความเป็นจริงต้นทุดังกล่าวจะแปรผันตามโอกาสที่จะโดนโทษปรับและตัวแปรสำคัญในส่วนของต้นทุด ได้แก่ อัตราเบี้ยปรับเงินเพิ่ม เป็นต้น ผลประโยชน์ของการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายภาษี กล่าวคือ ผลประโยชน์ที่ผู้เสียภาษีจะได้รับ หากแสดงรายได้ต่ำกว่ารายได้จริง ซึ่งอยู่ในรูปของภาระภาษีที่ไม่ต้องชำระ และตัวแปรสำคัญในส่วนของผลประโยชน์ ได้แก่ อัตราภาษี เป็นต้น

◆ แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติ

Suwan (1983) ให้ความหมายทัศนคติหรืออาจใช้คำว่าเจตคติ ทัศนคติเป็นนามธรรม และเป็นส่วนที่ทำให้เกิดการแสดงออกด้านปฏิบัติ แต่ทัศนคติไม่ใช่แรงจูงใจ (Motive) และแรงขับ (Drive) หากแต่เป็นสภาพแห่งความพร้อมที่จะโต้ตอบ แสดงให้ทราบถึงแนวทางการตอบสนองของบุคคลต่อสิ่งเร้า นอกจากนี้ Onwan (2010) ให้นิยามทัศนคติ หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดของผู้บริโภคทั้งในทางบวกและทางลบ ชอบหรือไม่ชอบ พอใจหรือไม่พอใจ ซึ่งเป็นความรู้สึกนึกคิดภายในต่อสิ่งหนึ่งซึ่งส่งผลต่อพฤติกรรมการแสดงออก

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ชวนชื่น อันจัน (2565) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดทำบัญชีเกษตรกรในเขตพื้นที่ภาคกลาง” เพื่อศึกษาปัจจัยด้านคุณลักษณะการทำบัญชีและด้านสภาพเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากเกษตรกรในพื้นที่ภาคกลางรวม 8 จังหวัด ได้แก่ นนทบุรี ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา อ่างทอง ลพบุรี สระบุรี สุพรรณบุรี และนครปฐม จำนวน 400 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลคือ แบบสอบถาม(Questionnaire) จากนั้นนำมาวิเคราะห์ค่าทางสถิติเชิงพรรณนา (ค่าความถี่ร้อยละ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน) และการทดสอบสมมติฐาน โดยใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ผลการศึกษาพบว่า 1.) ปัจจัยด้านคุณลักษณะการทำบัญชี ด้านทักษะการคิดหลักบัญชีและด้านการปฏิบัติในการจัดบันทึกบัญชี ไม่ส่งผลต่อการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร ด้านการรับรู้ถึงรายรับรายจ่ายที่แท้จริง ด้านการออมเงิน ด้านความสามารถในการชำระหนี้ และด้านการควบคุมค่าใช้จ่าย ทั้งนี้ เนื่องจากในการวิเคราะห์ความแตกต่างระดับความรู้และความสามารถของนักบัญชีในสถานประกอบการที่มีสภาพทั่วไปแตกต่างกัน มีระดับความรู้และความสามารถแตกต่างกันออกไปนั้น ย่อมมีความต้องการนักบัญชีที่มีความรู้ความสามารถที่ต่างกัน เพื่อให้สามารถบริหารจัดการงานด้านบัญชีที่ตรงกับประเภทของธุรกิจนั้น ๆ 2.) ปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย ของเกษตรกร ได้แก่ ด้านรายจ่ายครัวเรือน และด้านภาระหนี้สิน ส่งผลเชิงบวกต่อการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร ด้านการออมเงิน และด้านการควบคุมค่าใช้จ่าย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 อีกทั้งปัจจัยด้านสภาพเศรษฐกิจ ได้แก่ ด้านรายจ่ายครัวเรือน และด้านภาระหนี้สิน ส่งผลเชิงบวกต่อการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร ด้านการรับรู้ถึงรายรับรายจ่ายที่แท้จริง และด้านความสามารถในการชำระหนี้ ได้แก่ ด้านรายจ่ายครัวเรือน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และด้านภาระหนี้สิน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้ เนื่องจาก การบันทึกรายได้และรายจ่าย แม้จะถือเป็นประโยชน์ที่ผู้ทำบัญชีครัวเรือน โดยการมีรายได้ที่เพิ่มขึ้นมีค่าใช้จ่ายที่ลดลง ก็จะมีผลต่อการมีระดับเงินออมเพิ่มขึ้นหนี้สินลดลงตามมา และสามารถแก้ไขปัญหาหนี้สินของครัวเรือนได้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่ให้มันให้เกิดความพอเพียง ความพอประมาณกับตัวเอง

ดำรงอยู่อย่างพอมีพอใช้ไม่เดือดร้อน ด้วยเหตุนี้ ปัจจัยทางด้านสภาพเศรษฐกิจจึงส่งผลต่อการทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกรในพื้นที่ภาคกลาง

ปาริชาติ โยติสิงห์ (2563) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “พฤติกรรมและสภาพปัญหาการจัดทำบัญชีครัวเรือนตามแนวคิดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กรณีศึกษาชุมชนบ้านเก่าน้อย ตำบลพระธาตุบังพวน อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย” เพื่อศึกษาพฤติกรรมการจัดทำบัญชีครัวเรือน ศึกษาสภาพปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการจัดทำบัญชี และศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกับสภาพปัญหาในการจัดทำบัญชีตามครัวเรือนตามแนวคิดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนบ้านเก่าน้อย ตำบลพระธาตุบังพวน อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือ เกษตรกรในชุมชนบ้านเก่าน้อย หมู่ที่ 4 ตำบลพระธาตุบังพวน อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ที่มีการจัดทำบัญชีครัวเรือนจำนวน 74 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถามแบบมีโครงสร้าง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าสถิติความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) สถิติที่ใช้ทดสอบ ได้แก่ T-Test และ Chi Square ผลการศึกษาพบว่า ประชากรส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ 41 – 50 ปี ประกอบอาชีพเกษตรกรจบการศึกษาระดับประถมศึกษา สถานภาพสมรส มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนอยู่ในช่วง 4 - 6 คน มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 4,001 - 10,000 บาท มีรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน 4,001-10,000 บาท รู้จัก “บัญชีครัวเรือน” จากผู้นำชุมชน/ตัวแทนชุมชน วัตถุประสงค์ในการจัดทำบัญชีครัวเรือนเพื่อทราบรายรับ-รายจ่ายของครอบครัว เริ่มทำบัญชีครัวเรือนในช่วง 1 – 3 เดือน ลักษณะการบันทึกรายรับรายจ่ายบัญชีครัวเรือนเป็นรายวัน ทุกรายการอย่างละเอียดมากที่สุด ปัจจัยต่างๆ ที่ส่งผลให้ประชาชนส่วนใหญ่ประสบปัญหาในการจัดทำบัญชีครัวเรือนได้แก่ มีภารกิจที่ต้องรับผิดชอบมาก ไม่มีการบันทึกบัญชีครัวเรือนอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ขาดประสบการณ์ในการทำบัญชีครัวเรือน การจัดทำบัญชีครัวเรือนมีความยุ่งยากและทำให้เสียเวลา ไม่สามารถจดจำรายการรายรับ-รายจ่ายที่เกิดขึ้นในแต่ละวันได้ ขาดความรู้ความเข้าใจขาดแหล่งข้อมูลในการศึกษาเพิ่มเติม และเจ้าหน้าที่ไม่มีการติดตามผลบันทึกบัญชีครัวเรือน ส่งผลให้ตัวแทนกลุ่มเกษตรกรส่วนใหญ่ขาดการบันทึกบัญชีครัวเรือนอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ การวิเคราะห์ความสัมพันธ์พบว่าอายุ รายจ่ายของผู้บันทึกบัญชีครัวเรือนมีผลต่อปัจจัยในและปัจจัยภายนอกในการจัดทำบัญชีครัวเรือน รายได้ของผู้จัดบันทึกบัญชีครัวเรือนไม่มีผลต่อปัจจัยภายใน ในการจัดทำบัญชีครัวเรือนแต่มีผลต่อปัจจัยภายนอกในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ส่วนเพศของผู้บันทึกบัญชีครัวเรือนมีผลต่อปัจจัยภายนอก ในการจัดทำบัญชีครัวเรือนไม่มีผลต่อปัจจัยภายในในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ข้อเสนอแนะที่ได้จากงานวิจัยหน่วยงานภาครัฐหรือหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องควรมีการจัดอบรมสัมมนาเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดทำบัญชีครัวเรือน มีการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่องเพื่อให้การจัดทำบัญชีครัวเรือนสัมฤทธิ์ผล รวมทั้งควรมีการสอนและฝึกการทำบัญชีครัวเรือนสำหรับเยาวชนเพิ่มเติมเพื่อช่วยบันทึกบัญชีในครัวเรือนที่ผู้ปกครองไม่รู้หนังสืออีกทั้งยังเป็นการปลูกฝังอุปนิสัยในการใช้จ่ายและความมีวินัยทางการเงินแก่เยาวชนอีกด้วย

ชลกนก โฆษิตตณิน (2560) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ปัญหา อุปสรรค และแนวทางการพัฒนาการจัดทำบัญชีวิสาหกิจชุมชน จังหวัดนครปฐม” เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคและแนวทางการพัฒนาการจัดทำบัญชีวิสาหกิจชุมชน จังหวัดนครปฐม โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้จัดทำบัญชีวิสาหกิจชุมชนในแต่ละวิสาหกิจชุมชนของจังหวัดนครปฐม จำนวน 161 คน โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t - test, F- test (One Way ANOVA) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญที่ 0.05 ผลการวิจัยพบว่าระดับปัญหาอุปสรรคในการจัดทำบัญชีของผู้จัดทำบัญชีวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดนครปฐม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ระดับการศึกษาต่างกันให้ความสำคัญกับประเด็นปัญหาทุกด้านแตกต่างกัน ผู้จัดทำบัญชีวิสาหกิจชุมชนที่จบสาขาวิชาบริหารมีปัญหาอุปสรรคในการจัดทำบัญชีด้านความรู้ความสามารถ ด้านเอกสารและวิธีการทางบัญชี และด้านเครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงานมากกว่าผู้จัดทำบัญชีที่จบสาขาวิชาบัญชี ส่วนประเด็นปัญหาด้านความร่วมมือและประสานงานผู้จัดทำบัญชีที่มีสาขาวิชาต่างกันมีประเด็นปัญหาที่ไม่แตกต่างกัน และผู้จัดทำบัญชีวิสาหกิจชุมชนที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกันให้ความสำคัญกับประเด็นปัญหาทุกด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้น 1. ภาครัฐควรจัดให้มีเจ้าหน้าที่เข้ามาอธิบายให้วิสาหกิจชุมชนเห็นความสำคัญของการจัดทำบัญชี และเกิดความรู้สึกต้องการจะทำบัญชี โดยกลุ่มนั้นจะต้องจัดหาผู้จัดทำบัญชีวิสาหกิจชุมชนที่มีความรู้ ความสามารถด้านบัญชี เพื่อจัดทำบัญชีและออกรายงานทางการเงินที่ถูกต้องเพื่อเสนอให้ภาครัฐทราบเพื่อขออนุมัติงบประมาณสนับสนุน รวมทั้งอุปกรณ์คอมพิวเตอร์และโปรแกรมสำเร็จรูปที่ทันสมัยในการจัดทำบัญชี 2. ภาครัฐและวิสาหกิจชุมชนต้นแบบที่มีความชำนาญด้านการจัดทำบัญชีวิสาหกิจชุมชนควรเข้ามามีส่วนร่วมในการเสนอแนะแนวทางการบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชน อาทิ การติดต่อประสานงาน การจัดส่งเอกสารที่ต้องใช้บันทึกบัญชีเพื่อป้องกันการบันทึกบัญชีผิดพลาดและเกิดความล่าช้า 3. ภาครัฐควรเข้ามาอบรมและพัฒนาความรู้ ผู้จัดทำบัญชีวิสาหกิจชุมชนอย่างต่อเนื่องโดยมีรูปแบบและคู่มือการจัดทำบัญชีที่เป็นไปในทิศทางเดียวกันเพื่อมิให้ผู้จัดทำบัญชีเกิดความสับสนได้

วิริยะศิตา พิมพ์สุวรรณ (2564) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อความสมัครใจในการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของผู้มีเงินได้ในเขตภาคตะวันออก” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยในการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่ประกอบไปด้วยความรู้และความเข้าใจในด้านการเสียภาษี การได้รับข้อมูลและข่าวสาร ความพึงพอใจในการให้บริการ ทักษะคดี อัตราภาษีที่ชำระที่มีผลต่อความสมัครใจในการเสียภาษีเงินได้ ในด้านการยื่นแบบตรงตามกำหนดเวลาของผู้มีเงินได้บุคคลธรรมดาในเขตภาคตะวันออก และด้านความถูกต้องของผู้มีเงินได้บุคคลธรรมดาในเขตภาคตะวันออก เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นประชากรในเขตพื้นที่ภาคตะวันออก (ชลบุรี ระยอง ฉะเชิงเทรา ตราด จันทบุรี ปราจีนบุรี และสระแก้ว) โดยผู้วิจัยจะทำการแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างโดยตรงจำนวน 400 ตัวอย่าง โดยใช้วิธีการคัดเลือกแบบโควตา เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม ทำการวิเคราะห์โดยใช้สถิติพื้นฐาน ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยในการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่มีผลต่อความสมัครใจในการเสียภาษีเงินได้ทั้งการยื่นแบบตรงตามกำหนดเวลาและความถูกต้อง โดยปัจจัยด้านทักษะคดีส่งผลต่อความสมัครใจในการเสียภาษีเงินได้ด้านการยื่นแบบตรงตามกำหนดเวลาในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ

ปัจจัยด้านการได้รับข้อมูลและข่าวสารกับด้านทัศนคติ ส่งผลต่อความสนใจในการเสียภาษีเงินได้ด้านความถูกต้องในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ณัฐกานต์ นาดีเกท (2563) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ความรู้ความเข้าใจ และทัศนคติเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในตำบลหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา” มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาเพื่อ 1. ศึกษาระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา 2. ศึกษาทัศนคติเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา 3. เปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจและทัศนคติเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตามปัจจัยส่วนบุคคล 4. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจกับทัศนคติเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา โดยทำการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญจากประชาชนผู้ที่เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในตำบลหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ได้กลุ่มตัวอย่าง 400 คน สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงอนุมาน โดยใช้การวิเคราะห์ t-test การวิเคราะห์ความแปรปรวน และการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ผลการศึกษาพบว่า 1) ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 36-45 ปี มีประสบการณ์ด้านการเสียภาษี มีสถานภาพสมรส การศึกษาระดับปริญญาตรี อาชีพพนักงานบริษัท และมีรายได้สุทธิต่อปีระหว่าง 150,001-300,000 บาท 2) โดยรวมผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเรียงลำดับความรู้ความเข้าใจเป็นรายด้านจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการคำนวณภาษี ด้านแหล่งที่มาของรายได้ ด้านการหักค่าลดหย่อน และด้านการหักค่าใช้จ่ายตามลำดับ 3) โดยรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีทัศนคติเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาอยู่ในระดับดี เมื่อเรียงลำดับทัศนคติเป็นรายด้านจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านความรู้สึก ด้านพฤติกรรม และด้านความคิดตามลำดับ 4) โดยรวมปัจจัยส่วนบุคคลด้านประสบการณ์การเสียภาษี สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้สุทธิต่อปี และอาชีพแตกต่างกันมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาแตกต่างกันและพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ ประสบการณ์การเสียภาษี สถานภาพ รายได้สุทธิต่อปี และอาชีพแตกต่างกันมีทัศนคติเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 5) ความรู้ความเข้าใจมีความสัมพันธ์กับทัศนคติเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.01

ศิริรัตน์ พวงแสงสุข (2561) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ความรู้ ความเข้าใจ ในการวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้ ความเข้าใจต่อภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ปัญหาและอุปสรรคของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเกี่ยวกับการยื่นแบบภาษีผ่านอินเทอร์เน็ต เปรียบเทียบระดับความรู้ ความเข้าใจ และวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของกลุ่มตัวอย่างที่มีปัจจัยทางประชากรศาสตร์แตกต่างกัน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 410 ตัวอย่าง ใช้สถิติเชิงพรรณนาและวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) และเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธี Least – Significant Different (LSD) ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมมีความรู้ความเข้าใจในการวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในระดับปานกลาง โดยประเด็นที่มีความรู้เข้าใจสูงสุดคือ เงินได้สุทธิ คือ เงินได้พึงประเมิน หัก ค่าใช้จ่ายและค่าลดหย่อน อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือประเด็นอัตราภาษีเงินได้บุคคล

ธรรมดาเป็นอัตราภาษีแบบอัตราก้าวหน้า อยู่ในระดับมาก และน้อยที่สุดคือ เงินได้พึงประเมินแต่ละประเภทมี อัตรากារหักค่าใช้จ่ายที่แตกต่างกัน โดยเงินได้ประเภทที่ 1 เป็นเงินได้ที่หักค่าใช้จ่ายได้ในอัตราที่น้อยที่สุด อยู่ใน ระดับปานกลาง สรุปได้ว่า เพศ อาชีพ และระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีความรู้ ความเข้าใจในการ วางแผนภาษีที่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษา เรื่อง ปัจจัยภายในและภายนอกที่ส่งผลต่อการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วย อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ การวิจัยครั้งนี้เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ในรูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยการใช้แบบสอบถามออนไลน์ (Online Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา โดยมีรายละเอียดของวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

จากการศึกษา เรื่อง ปัจจัยภายในและภายนอกที่ส่งผลต่อการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วย อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ประกอบด้วย นักศึกษาระดับปริญญาตรี ทุกชั้นปีจำนวน 12 สาขา จำนวนทั้งหมด 1,947 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

การวิจัยในครั้งนี้ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยมีขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ ซึ่งแบบสอบถามเหล่านี้ถูกสร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยแบ่งเครื่องมือออกเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับด้านปัจจัยส่วนบุคคล เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา สาขาวิชาผู้ใช้บริการ ความถี่ในการใช้บริการ โดยให้เลือกตอบแบบคำตอบเดียว มีจำนวนทั้งสิ้น 5 ข้อ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นต่อคุณภาพการให้บริการของงานการเงินคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร แบบสอบถามตามองค์ประกอบ 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความเป็นรูปธรรมของการบริการ ด้านความน่าเชื่อถือไว้วางใจในการบริการ ด้านการตอบสนองต่อผู้รับบริการ ด้านการสร้างเชื่อมั่นแก่ผู้รับบริการ และด้านการเอาใจใส่ผู้รับบริการ มีจำนวนทั้งสิ้น 21 ข้อ

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นที่มีต่อความพึงพอใจของนักศึกษา คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร มีจำนวนทั้งสิ้น 7 ข้อ

เกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถามของคุณภาพการให้บริการ (ส่วนที่ 2) นั้น ตามระดับความคิดเห็น 5 ระดับ โดยให้ระดับคะแนนดังนี้

ระดับคะแนน	ระดับความคิดเห็น
5	มากที่สุด
4	มาก
3	ปานกลาง
2	น้อย
1	น้อยที่สุด

เกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถามของระดับความคิดเห็นที่มีต่อความพึงพอใจของนักศึกษา คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร (ส่วนที่ 3) นั้น ตามระดับความคิดเห็น 5 ระดับ โดยให้ระดับคะแนนดังนี้

ระดับคะแนน	ระดับความคิดเห็น
5	พึงพอใจอย่างยิ่ง
4	พึงพอใจมาก
3	พึงพอใจปานกลาง
2	พึงพอใจน้อย
1	ไม่พึงพอใจ

โดยแบ่งช่วงการแปลผลตามหลักของการแบ่งอันตรภาคชั้น (Class Interval) โดยมีการแบ่งคะแนนออกเป็น 5 ระดับ คะแนนสูงสุด คือ 5 คะแนน และคะแนนต่ำสุด คือ 1 คะแนน หากกึ่งกลางพิสัยโดยใช้สูตรคำนวณช่วงกว้างของอันตรภาคชั้น ดังนี้

$$\text{ความกว้างอันตรภาคชั้น} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด}-\text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} = \frac{5 - 1}{5} = 0.8$$

โดยมีความกว้างของค่าเฉลี่ย ดังนี้

ระดับคะแนนเฉลี่ย	แปลความหมาย
ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49	มาก
ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49	น้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49	น้อยที่สุด

3.3 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

ตรวจสอบคุณภาพความเที่ยงตรง (Validity) โดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน เพื่อทำการตรวจสอบความถูกต้องและความตรงของเนื้อหา โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องกันระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับจุดประสงค์ (Index of Item Objective Congruence : IOC) โดยคัดเลือกเฉพาะข้อที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไปมาใช้ ส่วนข้อที่มีค่า IOC น้อยกว่า 0.5 นำมาปรับปรุงให้เหมาะสมตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อดำเนินการขั้นตอนต่อไป

ทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทำการทดสอบ (Try-out) จำนวน 30 ชุด โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์ Cronbach's Alpha ซึ่งความเชื่อมั่นจะต้องได้คะแนนมากกว่า 0.7 ขึ้นไป

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการขอความร่วมมือจากบัณฑิตศึกษา คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร มีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ผู้วิจัยเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยการแจกแบบสอบถามให้กับนักศึกษา คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

2. นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์ในแต่ละข้อ ของแบบสอบถามแต่ละฉบับแล้ว ดำเนินการประมวลผลแบบสอบถาม เพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลและนำผลอภิปราย

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ซึ่งข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล การรับรู้คุณภาพการให้บริการงานการเงิน และความพึงพอใจ

2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการรับรู้คุณภาพการให้บริการงานการเงิน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ของนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยการทดสอบความแตกต่างกันระหว่างค่าเฉลี่ย 2 กลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน (Independent Samples t-test) โดยใช้ระดับความเชื่อมั่น 90 เปอร์เซ็นต์ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 และใช้การทดสอบด้วยการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เปรียบเทียบความแตกต่างหากพบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มากกว่า 2 กลุ่ม และถ้ามีความแตกต่าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญมีค่า 0.05 จะใช้การทดสอบรายคู่ โดยวิธี LSD (Least Significant Difference)

3. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร โดยใช้ค่าสหสัมพันธ์เพียร์สัน อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ

บทที่ 4

ผลการวิจัย

จากการศึกษา เรื่อง ปัจจัยภายในและภายนอกที่ส่งผลต่อการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย และการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วย อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการวิจัย ได้รับแบบสอบถามที่ตอบกลับสมบูรณ์จำนวน 97 ชุด จึงได้นำมาเป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีทางสถิติในการประมวลผลวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมาย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยภายในและภายนอกในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วย

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วย

ส่วนที่ 4 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อปัญหาในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วย

ส่วนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายในและภายนอกกับปัญหาในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วย

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ประกอบการร้านโชห่วย ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการเปิดร้านค้า ระดับรายได้ต่อเดือน ประสบการณ์การจัดทำบัญชีรายรับ – รายจ่าย และประสบการณ์ในการเสียภาษีเงินได้ โดยการแจกแจงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ผลการวิเคราะห์ดังนี้

ตาราง 4.1 การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ จำแนกตามลักษณะปัจจัยส่วนบุคคล (n = 97)

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	21	21.60
หญิง	76	78.40
รวม	97	100
อายุ		
ต่ำกว่า 30 ปี	57	58.80
30 – 39 ปี	17	17.50
40 – 49 ปี	11	11.30
50 ปีขึ้นไป	12	12.40
รวม	97	100
สถานภาพ		
สมรส	68	70.10
โสด	25	25.80
หย่าร้าง	4	4.10
รวม	97	100
ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	48	49.50
ปริญญาตรี หรือเทียบเท่า	49	50.50
รวม	97	100
ประสบการณ์ในการเปิดร้านค้า		
ต่ำกว่า 10 ปี	59	60.80
10 – 19 ปี	17	17.50
10 – 19 ปี	10	10.30
30 ปีขึ้นไป	11	11.30
รวม	97	100

ตาราง 4.1 การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ จำแนกตามลักษณะปัจจัยส่วนบุคคล (n = 97) (ต่อ)

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ระดับรายได้ต่อเดือน		
น้อยกว่า 20,000 บาท	53	54.60
20,000 – 40,000 บาท	42	43.30
40,000 – 60,000 บาท	2	2.10
รวม	97	100
ประสบการณ์การจัดทำบัญชีรายรับ – รายจ่าย		
ไม่เคย	63	64.90
1 – 3 ปี	28	28.90
4 – 6 ปี	1	1.00
7 – 9 ปี	2	2.10
10 ขึ้นไป	3	3.10
รวม	97	100
ประสบการณ์ในการเสียภาษีเงินได้		
ไม่เคย	79	81.40
1 – 3 ปี	12	12.40
4 – 6 ปี	1	1.00
7 – 9 ปี	5	5.20
10 ขึ้นไป	0	0.00
รวม	97	100

จากตารางที่ 4.1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 78.40 รองลงมาคือเพศชาย จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 21.60 ตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาส่วนใหญ่ มีอายุ ต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 58.80 รองลงมา มีอายุ 30 – 39 ปี จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 17.50 มีอายุ 50 ปีขึ้นไป จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 12.40 และมีอายุ 40 – 49 ปี จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 11.30 ตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาส่วนใหญ่ มีสถานภาพ โสด จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 70.10 รองลงมา สมรส จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 25.80 และหย่าร้าง จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 4.10 ตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาส่วนใหญ่ มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 50.50 และระดับต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 49.50 ตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาส่วนใหญ่ มีประสบการณ์ในการเปิดร้านค้า ต่ำกว่า 10 ปี จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 60.80 รองลงมา 10 - 19 ปี จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 17.50 30 ปีขึ้นไป จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 11.30 และ 20 - 29 ปี จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 10.30 ตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาส่วนใหญ่ศึกษา มีรายได้ต่อเดือน น้อยกว่า 20,000 บาท จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 54.60 รองลงมา 20,000 – 40,000 บาท จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 43.30 และ 40,001 – 60,000 บาท จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.10 ตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาส่วนใหญ่ศึกษา ไม่เคยมีประสบการณ์การจัดทำบัญชีรายรับ – รายจ่าย จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 64.90 รองลงมา มีประสบการณ์การจัดทำบัญชีรายรับ – รายจ่าย 1-3 ปี จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 28.90 ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 3.10 7 – 9 ปี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.10 และ 4 – 6 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.00 ตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาส่วนใหญ่ศึกษา ไม่เคยมีประสบการณ์ในการเสียภาษีเงินได้ จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 81.40 รองลงมา 1-3 ปี จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 12.40 ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 5.20 และ 4 – 6 คน จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.0 ตามลำดับ

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยภายในและภายนอกต่อการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย และการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยปัจจัยภายในและภายนอกต่อการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย และการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วย โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อปัจจัยภายในและภายนอก ด้านความรู้ ความเข้าใจของการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย ด้านความรู้ ความเข้าใจของการเสียภาษีเงินได้ ด้านนโยบายภาครัฐ และด้านหน่วยงานกำกับดูแล ซึ่งผลการวิเคราะห์ค่าสถิติเชิงพรรณนาสามารถอธิบายได้ดังนี้

ตาราง 4.2 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วย โดยภาพรวม (n = 97)

ปัจจัยภายในและภายนอก	ระดับความคิดเห็น			
	\bar{X}	S.D.	แปรผล	อันดับ
1. ด้านความรู้ ความเข้าใจ ของการ จัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย	2.95	0.921	ปานกลาง	1
2. ด้านความรู้ ความเข้าใจ ของการ เสียภาษีเงินได้	2.90	1.020	ปานกลาง	2
3. ด้านนโยบายภาครัฐ	2.80	0.862	ปานกลาง	3
4. ด้านหน่วยงานกำกับดูแล	2.51	0.958	น้อย	4
รวม	2.788	0.843	ปานกลาง	

จากตาราง 4.2 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วย โดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.788$, S.D. = 0.8426) โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านความรู้ ความเข้าใจ ของการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.95$, S.D. = 0.921) รองลงมา ด้านความรู้ ความเข้าใจ ของการเสียภาษีเงินได้ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.90$, S.D. = 1.020) ด้านนโยบายภาครัฐ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.80$, S.D. = 0.862) และด้านหน่วยงานกำกับดูแล อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.51$, S.D. = 0.958) ตามลำดับ

ตาราง 4.3 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยภายในของการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วย ด้านความรู้ ความเข้าใจของการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย (n = 97)

ปัจจัยภายใน	ระดับความคิดเห็น			
	\bar{X}	S.D.	แปรผล	อันดับ
ด้านความรู้ ความเข้าใจของการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย				
1. ความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย	3.103	0.823	ปานกลาง	1
2. ความรู้ความเข้าใจในการจดบันทึกบัญชีตามหลักการของบัญชีได้อย่างถูกต้องและครบถ้วน	2.711	1.040	ปานกลาง	7
3. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการและขั้นตอนในการบันทึกบัญชี	2.918	0.932	ปานกลาง	6
4. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายของรายการค้าที่เกิดขึ้น	3.010	0.907	ปานกลาง	2
5. ความรู้ความเข้าใจในรูปแบบของการจัดทำบัญชี และเอกสารทางการค้า เพื่อความสะดวกและง่ายต่อการบริหารงาน	2.969	1.045	ปานกลาง	4
6. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรายละเอียดเอกสารประกอบการบันทึกบัญชี	2.938	0.988	ปานกลาง	5
7. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบบัญชีในการบันทึกบัญชีของร้านค้าให้ครบถ้วนและถูกต้อง	2.979	1.090	ปานกลาง	3
รวม	2.947	0.921	ปานกลาง	

จากตาราง 4.3 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของปัจจัยภายในของการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วย ด้านความรู้ ความเข้าใจของการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.947$, S.D. = 0.921) โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.103$, S.D. = 0.823) รองลงมา คือ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายของรายการค้าที่เกิดขึ้น อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.010$, S.D. = 0.907)

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบบัญชีในการบันทึกบัญชีของร้านค้าให้ครบถ้วนและถูกต้อง อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.979$, S.D. = 1.090) ความรู้ความเข้าใจในรูปแบบของการจัดทำบัญชี และเอกสารทางการค้า เพื่อความสะดวกและง่ายต่อการบริหารงาน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.969$, S.D. = 1.045) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรายละเอียดเอกสารประกอบการบันทึกบัญชี อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.938$, S.D. = 0.988) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการและขั้นตอนในการบันทึกบัญชี อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.918$, S.D. = 0.932) และความรู้ความเข้าใจในการจดบันทึกบัญชีตามหลักการของบัญชีได้อย่างถูกต้องและครบถ้วน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.711$, S.D. = 1.040) ตามลำดับ

ตาราง 4.4 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยภายในของปัญหาในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วย ด้านความรู้ความเข้าใจของการเสียภาษีเงินได้ (n = 97)

ปัจจัยภายใน	ระดับความคิดเห็น			
	\bar{X}	S.D.	แปรผล	อันดับ
ด้านความรู้ ความเข้าใจ ของการเสียภาษีเงินได้				
1. ความรู้ความเข้าใจหลักการและวิธีการเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้	2.887	0.956	ปานกลาง	5
2. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการและขั้นตอนการยื่นเสียภาษีเงินได้	2.887	1.1261	ปานกลาง	6
3. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการหักค่าใช้จ่ายและลดหย่อนภาษีเงินได้	2.897	1.015	ปานกลาง	3
4. ความรู้ความเข้าใจในเอกสารและหลักฐานที่ใช้ประกอบการเสียภาษีเงินได้	2.918	1.133	ปานกลาง	2
5. ความรู้ความเข้าใจในเอกสารและหลักฐานที่เกี่ยวข้องต่อการลดหย่อนภาษีเงินได้	2.845	1.063	ปานกลาง	7
6. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติในการเสียภาษี เพื่อป้องกันการเสียภาษีเงินได้ไม่ถูกต้อง	2.938	1.097	ปานกลาง	1
7. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกำหนดการในการยื่นแบบ และชำระภาษีเงินได้ตามประมวลรัษฎากร	2.897	1.026	ปานกลาง	4
รวม	2.895	1.019	ปานกลาง	

จากตาราง 4.4 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ปัจจัยภายในของปัญหาในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วย ด้านความรู้ ความเข้าใจของการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วย พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.895$, S.D. = 1.019) โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติในการเสียภาษี เพื่อป้องกันการเสียภาษีเงินได้ไม่ถูกต้อง อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.938$, S.D. = 1.097) รองลงมาคือ ความรู้ความเข้าใจในเอกสารและหลักฐานที่ใช้ประกอบการเสียภาษีเงินได้ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.918$, S.D. = 1.133) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการหักค่าใช้จ่ายและลดหย่อนภาษีเงินได้ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.897$, S.D. = 1.015) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกำหนดการในการยื่นแบบ และชำระภาษีเงินได้ตามประมวลรัษฎากร อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.897$, S.D. = 1.026) ความรู้ความเข้าใจหลักการและวิธีการเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.887$, S.D. = 0.956) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการและขั้นตอนการยื่นเสียภาษีเงินได้ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.887$, S.D. = 1.1261) และความรู้ความเข้าใจในเอกสารและหลักฐานที่เกี่ยวข้องต่อการลดหย่อนภาษีเงินได้ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.845$, S.D. = 1.063) ตามลำดับ

ตาราง 4.5 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยภายนอกของการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย และการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วย ด้านนโยบายภาครัฐ (n = 97)

ปัจจัยภายนอก	ระดับความคิดเห็น			
	\bar{X}	S.D.	แปรผล	อันดับ
ด้านนโยบายภาครัฐ				
1. ได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีร้านค้าที่ถูกต้องจากหน่วยงานภาครัฐ	2.722	0.887	ปานกลาง	2
2. ได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้ที่ถูกต้อง ตามประมวลรัษฎากรจากหน่วยงานภาครัฐ	2.876	0.971	ปานกลาง	1
รวม	2.800	0.862	ปานกลาง	

จากตาราง 4.5 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของปัจจัยภายนอกของการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย และการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วย ด้านนโยบายภาครัฐ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.800$, S.D. = 0.862) โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้ที่ถูกต้อง ตามประมวลรัษฎากรจากหน่วยงานภาครัฐ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.876$, S.D. = 0.971) และได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีร้านค้าที่ถูกต้องจากหน่วยงานภาครัฐ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.722$, S.D. = 0.887) ตามลำดับ

ตาราง 4.6 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยภายนอกของการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย และการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วย ด้านหน่วยงานกำกับดูแล (n = 97)

ปัจจัยภายนอก	ระดับความคิดเห็น			
	\bar{X}	S.D.	แปรผล	อันดับ
ด้านหน่วยงานกำกับดูแล				
1. ท่านเคยได้รับสมุดจดบันทึกการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายจากหน่วยงานภาครัฐหรือภาคเอกชน	2.392	0.953	น้อย	3
2. ท่านได้รับการส่งเสริมจากหน่วยงานภาครัฐหรือภาคเอกชนในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย และการเสียภาษีเงินได้	2.557	0.979	น้อย	2
3. ท่านได้รับการส่งเสริมในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย เพื่อช่วยให้ท่านมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น	2.588	1.038	น้อย	1
รวม	2.509	0.958	น้อย	

จากตาราง 4.6 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของปัจจัยภายนอกของการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย และการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วย ด้านหน่วยงานกำกับดูแล โดยภาพรวม อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.509$, S.D. = 0.958) โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ท่านได้รับการส่งเสริมในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย เพื่อช่วยให้ท่านมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.588$, S.D. = 1.038) รองลงมา ท่านได้รับการส่งเสริมจากหน่วยงานภาครัฐ หรือภาคเอกชนในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย และการเสียภาษีเงินได้ อยู่ในระดับ

น้อย ($\bar{X} = 2.557$, S.D. = 0.979) และท่านเคยได้รับสมุดจดบันทึกการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายจากหน่วยงานภาครัฐหรือภาคเอกชน อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.392$, S.D. = 0.953) ตามลำดับ

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย และเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย และเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วย โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อความพึงพอใจ ซึ่งผลการวิเคราะห์ค่าสถิติเชิงพรรณนาสามารถอธิบายได้ดังนี้

ตาราง 4.7 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วย (n = 97)

ปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและเสียภาษีเงินได้	ระดับความคิดเห็น			
	\bar{X}	S.D.	แปรผล	อันดับ
1. ขาดความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย และเสียภาษีเงินได้	3.485	0.523	มาก	5
2. มีความสับสนกับเรื่องเอกสารประกอบการลงบัญชี	3.500	0.523	มาก	4
3. ไม่มีเวลาในการจดบันทึกบัญชีทุกวัน	3.609	0.588	มาก	3
4. ไม่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาให้ข้อมูลในการจัดทำบัญชีที่ถูกต้อง	3.475	0.542	มาก	6
5. ไม่ได้จดบันทึกบัญชีอย่างสม่ำเสมอส่งผลให้ไม่ทราบถึงรายได้และค่าใช้จ่ายต่อเดือนที่แท้จริง	3.660	0.519	มาก	1
6. ไม่ได้เก็บเอกสารหลักฐานไว้เพียงพอสำหรับจดบันทึกบัญชีและเสียภาษีเงินได้	3.640	0.525	มาก	2
รวม	3.561	0.410	มาก	

จากตาราง 4.7 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย และเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วย โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.561$, S.D. = 0.410) โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ไม่ได้จัดบันทึกบัญชีอย่างสม่ำเสมอ ส่งผลให้ไม่ทราบถึงรายได้และค่าใช้จ่ายต่อเดือนที่แท้จริง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.660$, S.D. = 0.519) รองลงมา ไม่ได้เก็บเอกสารหลักฐานไว้เพียงพอ สำหรับจัดบันทึกบัญชีและเสียภาษีเงินได้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.640$, S.D. = 0.525) ไม่มีเวลาในการจัดบันทึกบัญชีทุกวัน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.609$, S.D. = 0.588) มีความสับสนกับเรื่องเอกสารประกอบการลงบัญชี อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.500$, S.D. = 0.523) ขาดความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.485$, S.D. = 0.523) และไม่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาให้ข้อมูลในการจัดทำบัญชีที่ถูกต้อง อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.475$, S.D. = 0.542) ตามลำดับ

4.4 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อปัญหาในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วย

การวิเคราะห์เปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคล ที่มีผลต่อปัจจัยภายในและภายนอกกับปัญหาในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วย โดยสถิติ t-test (Independent Samples Test) ทดสอบความแตกต่างกันระหว่าง 2 กลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน และการทดสอบด้วยการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว One-way ANOVA หากพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทำการทดสอบรายคู่โดยวิธีการทดสอบแบบ LSD (Least Significant Difference) ซึ่งผลการวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐาน มีดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล ที่แตกต่างกัน มีผลต่อปัจจัยภายในและภายนอกกับปัญหาในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วยแตกต่างกัน โดยจำแนกดังนี้

สมมติฐานที่ 1.1 ปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกตามเพศ ที่แตกต่างกัน มีผลต่อปัญหาในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วย แตกต่างกัน

ตาราง 4.8 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างปัญหาในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วย กับปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกตามเพศ (n = 97)

ตัวแปร	เพศ	\bar{X}	S.D.	t	df	P-value
ปัญหาในการจัดทำ	ชาย	3.476	.442	-1.061	95	0.291
บัญชีรายรับรายจ่าย	หญิง	3.583	.400			
และการเสียภาษีเงินได้						

***มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01, **มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05, *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.10

จากตารางที่ 4.8 พบว่า เพศของผู้ประกอบการร้านโชห่วย ที่แตกต่างกัน มีปัญหาในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและเสียภาษีเงินได้ ไม่แตกต่างกัน ($t = -1.061$, $P = 0.291$) ดังนั้น จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ 1.1 ปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกตามเพศ ที่แตกต่างกัน มีผลต่อปัญหาในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วย ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.2 ปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกตามอายุ ที่แตกต่างกัน มีผลต่อปัญหาในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วย แตกต่างกัน

ตาราง 4.9 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างปัญหาในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วย กับปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกตามอายุ (n = 97)

ตัวแปร	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P-value
ปัญหาในการจัดทำ	ระหว่างกลุ่ม	2.590	3	0.863	5.934	0.001***
บัญชีรายรับรายจ่าย	ภายในกลุ่ม	13.531	93	0.145		
และการเสียภาษีเงินได้	รวม	16.121	96			

***มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01, **มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05, *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.10

จากตารางที่ 4.9 พบว่า อายุของผู้ประกอบการร้านโชห่วย ที่แตกต่างกัน มีปัญหาในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการเสียภาษีเงินได้ แตกต่างกัน ($F = 5.934$, $P = 0.001^{**}$) อย่างมีระดับนัยสำคัญที่ 0.01 จึงได้ทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการ LSD ดังตารางที่ 4.10

ตาราง 4.10 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของปัญหาในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วย กับปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกตามอายุเป็นรายคู่ (n = 97)

อายุ	\bar{X}	ต่ำกว่า 30 ปี	30-39 ปี	40-49 ปี	50 ปีขึ้นไป
ต่ำกว่า 30 ปี	3.488	-	0.008	-0.103	-0.498***
30-39 ปี	3.480		-	-0.111	-0.506
40-49 ปี	3.590			-	-0.395***
50 ปีขึ้นไป	3.986				-

***มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01, **มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05, *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.10

จากตารางที่ 4.10 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่าง อายุของผู้ประกอบการร้านโชห่วย ที่แตกต่างกัน มีปัญหาในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการเสียภาษีเงินได้ แตกต่างกัน เป็นรายคู่ พบว่า ผู้ประกอบการร้านโชห่วยที่มีอายุ 50 ปีขึ้นไป มีปัญหาในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการเสียภาษีเงินได้มากกว่าผู้ประกอบการที่มีอายุ ต่ำกว่า 30 ปี มีผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 และผู้ประกอบการร้านโชห่วยมีอายุ 50 ปีขึ้นไป มีปัญหาในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการเสียภาษีเงินได้มากกว่าผู้ประกอบการที่มีอายุ 40 - 49 ปี มีผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01

ดังนั้น จึงยอมรับสมมติฐานที่ 1.2 ปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกตามอายุที่แตกต่างกัน มีผลต่อปัญหาในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการ แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.3 ปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกตามสถานภาพ ที่แตกต่างกัน มีผลต่อปัญหาในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วย แตกต่างกัน

ตาราง 4.11 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างกันของปัญหาในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วย กับปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกตามสถานภาพ (n = 97)

ตัวแปร	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P-value
ปัญหาในการจัดทำ	ระหว่างกลุ่ม	0.901	2	0.450	2.782	0.067*
บัญชีรายรับรายจ่าย	ภายในกลุ่ม	15.221	94	0.162		
และการเสียภาษีเงินได้	รวม	16.121	96			

***มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01, **มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05, *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.10

จากตารางที่ 4.11 พบว่า สถานภาพของผู้ประกอบการร้านโชห่วย ที่แตกต่างกัน มีปัญหาในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการเสียภาษีเงินได้ แตกต่างกัน ($F = 2.782, P = 0.670^*$) อย่างมีระดับนัยสำคัญที่ 0.10 จึงได้ทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการ LSD ดังตารางที่ 4.10

ตาราง 4.10 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของปัญหาในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วย กับปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกตามสถานภาพเป็นรายคู่ (n = 97)

อายุ	<u>X</u>	สมรส	โสด	หย่าร้าง
สมรส	3.512	-	-0.114	-0.446**
โสด	3.627		-	-0.332
หย่าร้าง	3.958			-

***มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01, **มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05, *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.10

จากตารางที่ 4.10 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่าง สถานภาพของผู้ประกอบการร้านโชห่วย ที่แตกต่างกัน มีปัญหาในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการเสียภาษีเงินได้ แตกต่างกัน เป็นรายคู่ พบว่า ผู้ประกอบการร้านโชห่วยที่มีสถานภาพหย่าร้างมีปัญหาในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการเสียภาษีเงินได้มากกว่าผู้ประกอบการที่มีสถานภาพสมรส มีผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานที่ 1.3 ปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกตามสถานภาพ ที่แตกต่างกัน มีผลต่อปัญหาในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วยแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.4 ปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกตามระดับการศึกษา ที่แตกต่างกัน มีผลต่อปัญหาในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วยแตกต่างกัน

ตาราง 4.12 การวิเคราะห์ความแตกต่างของปัญหาในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วย กับปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกตามระดับการศึกษา

(n = 97)

ตัวแปร	ระดับการศึกษา	<u>X</u>	S.D.	t	df	P-value
ปัญหาในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการเสียภาษีเงินได้	ต่ำกว่าระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	3.626	0.456	1.613	89.78	0.110

***มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01, **มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05, *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.10

จากตารางที่ 4.12 พบว่า ระดับการศึกษาของผู้ประกอบการร้านโชห่วย ที่แตกต่างกัน มีปัญหาในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและเสียภาษีเงินได้ ไม่แตกต่างกัน ($t = -1.613$, $P = 0.110$) ดังนั้น จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ 1.4 ปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกระดับการศึกษา ที่แตกต่างกัน มีผลต่อปัญหาในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วย ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.5 ปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกตามประสบการณ์ในการเปิดร้าน ที่แตกต่างกัน มีผลต่อปัญหาในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วยแตกต่างกัน แตกต่างกัน

ตาราง 4.13 การวิเคราะห์ความแตกต่างของปัญหาในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วย กับปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกตามประสบการณ์ในการเปิดร้าน (n = 97)

ตัวแปร	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P-value
ปัญหาในการจัดทำ	ระหว่างกลุ่ม	2.445	3.000	0.816	5.552	0.002***
บัญชีรายรับรายจ่าย	ภายในกลุ่ม	13.673	93	0.147		
และการเสียภาษีเงินได้	รวม	16.121	96			

***มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01, **มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05, *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.10

จากตารางที่ 4.13 พบว่า ประสบการณ์ในการเปิดร้านของผู้ประกอบการร้านโชห่วยที่แตกต่างกัน มีปัญหาในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการเสียภาษีเงินได้ แตกต่างกัน (F = 5.552, P = 0.002***) จึงได้ทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการ LSD ดังตารางที่ 4.14

ตาราง 4.14 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของปัญหาในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วย กับปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกตามประสบการณ์ในการเปิดร้าน (n = 97)

ระดับการศึกษา	\bar{X}	ต่ำกว่า 10 ปี	10-19 ปี	20-29 ปี	30 ปีขึ้นไป
ต่ำกว่า 10 ปี	3.466	-	-0.103	-0.184	-0.504**
10-19 ปี	3.567		-	-0.081	-0.401**
20-29 ปี	3.650			-	-0.320
30 ปีขึ้นไป	3.970				-

***มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01, **มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05, *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.10

จากตารางที่ 4.14 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่าง ประสบการณ์ในการเปิดร้านของผู้ประกอบการร้านโชห่วย ที่แตกต่างกัน มีปัญหาในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการเสียภาษีเงินได้ แตกต่างกัน เป็นรายคู่ พบว่า ผู้ประกอบการร้านโชห่วยที่มีประสบการณ์ในการเปิดร้าน 30 ปีขึ้นไป มีปัญหาในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการเสียภาษีเงินได้มากกว่าผู้ประกอบการมีประสบการณ์ในการเปิดร้าน ต่ำกว่า 10 ปี มีผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 และผู้ประกอบการร้านโชห่วยที่มีประสบการณ์ในการเปิดร้าน 30 ปีขึ้นไป มีปัญหาในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการเสียภาษีเงินได้มากกว่าผู้ประกอบการมีประสบการณ์ในการเปิดร้าน 10-19 ปี มีผลแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

ดังนั้น จึงยอมรับสมมติฐานที่ 1.5 ปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกตามประสบการณ์ในการเปิดร้าน ที่แตกต่างกัน มีผลต่อปัญหาในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วย แตกต่างกัน แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.6 ปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกตามระดับรายได้ต่อเดือน ที่แตกต่างกัน มีผลต่อปัจจัยภายในและภายนอกกับปัญหาในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วย แตกต่างกัน แตกต่างกัน

ตาราง 4.15 การวิเคราะห์ความแตกต่างของปัญหาในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วย กับปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกตามระดับรายได้ต่อเดือน (n = 97)

ตัวแปร	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P-value
ปัญหาในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการเสียภาษีเงินได้	ระหว่างกลุ่ม	1.078	2	0.539	3.367	0.039**
	ภายในกลุ่ม	15.044	94	0.160		
	รวม	16.121	96			

***มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01, **มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05, *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.10

จากตารางที่ 4.15 พบว่า ระดับรายได้ต่อเดือนของผู้ประกอบการร้านโชห่วย ที่แตกต่างกัน มีปัญหาในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการเสียภาษีเงินได้ แตกต่างกัน (F = 3.367, P = 0.039**) จึงได้ทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการ LSD ดังตารางที่ 4.16

ตาราง 4.16 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของปัญหาในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการเสียหายเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วย กับปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกตามระดับรายได้ต่อเดือน (n = 97)

รายได้ต่อเดือน	<u>X</u>	น้อยกว่า 20,000 บาท	20,001 – 40,000 บาท	40,001 – 60,000 บาท
น้อยกว่า 20,000 บาท	3.475	-	-0.204**	0.142
20,001 – 40,000 บาท	3.679		-	0.204
40,001 – 60,000 บาท	3.333			-

***มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01, **มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05, *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.10

จากตารางที่ 4.16 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่าง ระดับรายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกัน มีปัญหาในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการเสียหายเงินได้ แตกต่างกัน เป็นรายคู่ พบว่า ผู้ประกอบการร้านโชห่วยที่มีระดับรายได้ต่อเดือน 20,001 – 40,000 บาท มีปัญหาในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการเสียหายเงินได้มากกว่าผู้ประกอบการที่มีระดับรายได้ต่อเดือน น้อยกว่า 20,000 บาท มีผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

ดังนั้น จึงยอมรับสมมติฐานที่ 1.6 ปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกตามระดับรายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกัน มีผลต่อปัจจัยภายในและภายนอกกับปัญหาในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการเสียหายเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วย แตกต่างกัน แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.7 ปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกตามประสบการณ์การจัดทำบัญชีรายรับ – รายจ่าย ที่แตกต่างกัน มีผลต่อปัจจัยภายในและภายนอกกับปัญหาในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย และการเสียหายเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วย แตกต่างกัน แตกต่างกัน

ตาราง 4.17 การวิเคราะห์ความแตกต่างของปัญหาในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วย กับปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกตามประสบการณ์การจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย (n = 97)

ตัวแปร	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P-value
ปัญหาในการจัดทำ	ระหว่างกลุ่ม	0.567	4	0.142	0.839	0.504
บัญชีรายรับรายจ่าย	ภายในกลุ่ม	15.554	92	0.169		
และการเสียภาษีเงินได้	รวม	16.121	96			

***มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01, **มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05, *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.10

จากตารางที่ 4.17 พบว่า ประสบการณ์การจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายของผู้ประกอบการร้านโชห่วย ที่แตกต่างกัน มีปัญหาในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการเสียภาษีเงินได้ ไม่แตกต่างกัน (F = 0.839, P = 0.504) ดังนั้น จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ 1.7 ปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกตามประสบการณ์การจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายของผู้ประกอบการร้านโชห่วย ที่แตกต่างกัน มีผลต่อปัญหาในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วย ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.8 ปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกตามประสบการณ์ในการเสียภาษีเงินได้ ที่แตกต่างกัน มีผลต่อปัจจัยภายในและภายนอกกับปัญหาในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วย แตกต่างกัน

ตาราง 4.18 การวิเคราะห์ความแตกต่างของปัญหาในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วย กับปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกตามประสบการณ์ในการเสียภาษีเงินได้ (n = 97)

ตัวแปร	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P-value
ปัญหาในการจัดทำ	ระหว่างกลุ่ม	0.275	3	0.092	0.538	0.657
บัญชีรายรับรายจ่าย	ภายในกลุ่ม	15.846	93	0.170		
และการเสียภาษีเงินได้	รวม	16.121	96			

***มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01, **มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05, *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.10

จากตารางที่ 4.18 พบว่า ประสพการณ์ในการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วย ที่แตกต่างกัน มีปัญหาในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการเสียภาษีเงินได้ ไม่แตกต่างกัน ($F = 0.538, P = 0.657$) ดังนั้น จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ 1.8 ปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกตาม ประสพการณ์ในการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วย ที่แตกต่างกัน มีผลต่อปัญหาในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วย ไม่แตกต่างกัน

4.5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายในและภายนอกกับปัญหาในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วย ด้วยวิธีเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายในและภายนอกกับปัญหาในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วย เป็นการวิเคราะห์ค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามกับตัวแปรอิสระ โดยใช้สถิติสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Correlation Coefficient) การบอกระดับหรือขนาดของความสัมพันธ์จะใช้ตัวเลขของค่าสัมประสิทธิ์ หากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าเข้าใกล้ 1 แสดงถึงการมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง แต่หากมีค่าเข้าใกล้ 0 แสดงถึงการมีความสัมพันธ์กันในระดับน้อยมาก หรือไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างกัน ผลการวิเคราะห์มีดังนี้

ตาราง 4.8 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกกับปัญหาในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วย (n = 97)

ตัวแปร	(X ₁)	(X ₂)	(X ₃)	(X ₄)	Ŷ
ด้านความรู้ ความเข้าใจ ของการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย (X ₁)	1				
ด้านความรู้ ความเข้าใจ ของการเสียภาษีเงินได้ (X ₂)	0.911**	1			
ด้านนโยบายภาครัฐ (X ₃)	0.692**	0.617**	1		
ด้านหน่วยงานกำกับดูแล (X ₄)	0.739**	0.720**	0.733**	1	
ปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและเสียภาษีเงินได้ (Ŷ)	-0.780	-0.870	0.003	0.055	1

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตาราง 4.8 พบว่า โดยภาพรวมปัจจัยภายใน ประกอบด้วย ด้านความรู้ ความเข้าใจ ของการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย และด้านความรู้ ความเข้าใจของการเสียภาษีเงินได้ (X_2) ในขณะที่ ปัจจัยภายนอก ประกอบด้วย ปัจจัยด้านนโยบายภาครัฐ (X_3) และปัจจัยด้านหน่วยงาน กำกับดูแล (X_4) ไม่พบความสัมพันธ์กันกับกับปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย และเสียภาษีเงินได้ (\hat{Y}) แสดงให้เห็นว่าผลการวิจัยไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

นอกจากนี้ จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยภายใน ด้านความรู้ ความเข้าใจ ของการจัดทำบัญชี รายรับรายจ่าย (X_1) ด้านความรู้ ความเข้าใจ ของการเสียภาษีเงินได้ (X_2) ด้านนโยบายภาครัฐ (X_3) ด้านหน่วยงานกำกับดูแล (X_4) มีความสัมพันธ์ระหว่างกันอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

บทที่ 5

การอภิปรายผล

จากการศึกษา เรื่อง ปัจจัยภายในและภายนอกที่ส่งผลต่อการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วย อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ โดยมีวัตถุประสงค์

- 1) เพื่อศึกษาปัญหาในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วย
- 2) เพื่อศึกษาความแตกต่างลักษณะด้านปัจจัยส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อปัญหาในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วย
- 3) เพื่อศึกษาปัจจัยภายในของการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย และการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการ ได้แก่ ความรู้ ความเข้าใจ ของการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย และการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการ ได้แก่ ด้านนโยบายภาครัฐ และด้านหน่วยงานกำกับดูแล และปัญหาในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถาม ทั้งนี้ได้รับแบบสอบถามที่ตอบกลับสมบูรณ์ จำนวน 97 คน จึงทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบความแตกต่างโดยใช้สถิติการทดสอบ (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way analysis of variance ANOVA : F-test) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายในและภายนอกกับปัญหาในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วย ด้วยวิธีเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) ผลการวิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ประกอบการร้านโชห่วย ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการเปิดร้านค้า ระดับรายได้ต่อเดือน ประสบการณ์การจัดทำบัญชีรายรับ – รายจ่าย และประสบการณ์ในการเสียภาษีเงินได้ โดยการแจกแจงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นเพศหญิง จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 78.40 รองลงมาคือเพศชาย จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 21.60 ตามลำดับ มีอายุ ต่ำกว่า 30 ปี

จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 58.80 รองลงมามีอายุ 30 – 39 ปี จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 17.50 มีอายุ 50 ปีขึ้นไป จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 12.40 และมีอายุ 40 – 49 ปี จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 11.30 ตามลำดับ มีสถานภาพ โสด จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 70.10 รองลงมา สมรส จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 25.80 และหย่าร้าง จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 4.10 ตามลำดับ มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 50.50 และระดับต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 49.50 ตามลำดับ ในขณะที่เดียวกัน กลุ่มตัวอย่างมีประสบการณ์ในการเปิดร้านค้า ต่ำกว่า 10 ปี จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 60.80 รองลงมา 10 - 19 ปี จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 17.50 30 ปีขึ้นไป จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 11.30 และ 20 - 29 ปี จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 10.30 ตามลำดับ มีรายได้ต่อเดือน น้อยกว่า 20,000 บาท จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 54.60 รองลงมา 20,000 – 40,000 บาท จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 43.30 และ 40,001 – 60,000 บาท จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.10 ตามลำดับ นอกจากนี้ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่เคยมีประสบการณ์การจัดทำบัญชีรายรับ – รายจ่าย จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 64.90 รองลงมา มีประสบการณ์การจัดทำบัญชีรายรับ – รายจ่าย 1-3 ปี จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 28.90 ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 3.10 7 – 9 ปี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.10 และ 4 – 6 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.00 ตามลำดับ อีกทั้ง ไม่เคยมีประสบการณ์ในการเสียภาษีเงินได้จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 81.40 รองลงมา 1-3 ปี จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 12.40 ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 5.20 และ 4 – 6 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.0 ตามลำดับ

5.1.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยภายในและภายนอกต่อการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย และการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยปัจจัยภายใน ประกอบด้วย ด้านความรู้ ความเข้าใจของการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย ด้านความรู้ ความเข้าใจของการเสียภาษีเงินได้ และปัจจัยภายนอก ประกอบด้วย ด้านนโยบายภาครัฐ และด้านหน่วยงานกำกับดูแล พบว่า ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วย โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านความรู้ ความเข้าใจ ของการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมา ด้านความรู้ ความเข้าใจ ของการเสียภาษีเงินได้ อยู่ในระดับปานกลาง ด้านนโยบายภาครัฐ อยู่ในระดับปานกลาง และด้านหน่วยงานกำกับดูแล อยู่ในระดับน้อย ตามลำดับ

ในขณะที่ ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของปัจจัยภายในของการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วย ด้านความรู้ ความเข้าใจของการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมา คือ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายของรายการค้าที่เกิดขึ้น อยู่ในระดับปานกลาง ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบบัญชีในการบันทึกบัญชีของร้านค้าให้ครบถ้วนและถูกต้อง อยู่ในระดับปานกลาง ความรู้ความเข้าใจในรูปแบบของการจัดทำบัญชีและเอกสารทางการค้า เพื่อความสะดวกและง่ายต่อการบริหารงาน อยู่ในระดับปานกลาง ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรายละเอียดเอกสารประกอบการบันทึกบัญชี อยู่ในระดับปานกลาง ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการและขั้นตอนในการบันทึกบัญชี อยู่ในระดับปานกลาง และความรู้ความเข้าใจในการจดบันทึกบัญชีตามหลักการของบัญชีได้อย่างถูกต้องและครบถ้วน อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยภายในของปัญหาในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วย ด้านความรู้ ความเข้าใจของการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วย พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติในการเสียภาษี เพื่อป้องกันการเสียภาษีเงินได้ไม่ถูกต้อง อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาคือ ความรู้ความเข้าใจในเอกสารและหลักฐานที่ใช้ประกอบการเสียภาษีเงินได้ อยู่ในระดับปานกลาง ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการหักค่าใช้จ่ายและลดหย่อนภาษีเงินได้ อยู่ในระดับปานกลาง ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกำหนดการในการยื่นแบบ และชำระภาษีเงินได้ตามประมวลรัษฎากร อยู่ในระดับปานกลาง ความรู้ความเข้าใจหลักการและวิธีการเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้ อยู่ในระดับปานกลาง ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการและขั้นตอนการยื่นเสียภาษีเงินได้ อยู่ในระดับปานกลาง และความรู้ความเข้าใจในเอกสารและหลักฐานที่เกี่ยวข้องต่อการลดหย่อนภาษีเงินได้ อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของปัจจัยภายนอกของการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย และการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วย ด้านนโยบายภาครัฐ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้ที่ถูกต้องตามประมวลรัษฎากรจากหน่วยงานภาครัฐ อยู่ในระดับปานกลาง และได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีร้านค้าที่ถูกต้องจากหน่วยงานภาครัฐ อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของปัจจัยภายนอกของการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย และการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วย ด้านหน่วยงานกำกับดูแลโดยภาพรวม อยู่ในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ท่านได้รับการส่งเสริมในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย เพื่อช่วยให้ท่านมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น อยู่ในระดับน้อย รองลงมา ท่านได้รับการส่งเสริมจากหน่วยงานภาครัฐ หรือภาคเอกชนในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย และการเสียภาษีเงินได้ อยู่ในระดับน้อย และท่านเคยได้รับสมุดจดบันทึกการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายจากหน่วยงานภาครัฐหรือภาคเอกชน อยู่ในระดับน้อย ตามลำดับ

5.1.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย และเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย และเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วย โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อปัญหาในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วย พบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วย โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ไม่ได้จดบันทึกบัญชีอย่างสม่ำเสมอ ส่งผลให้ไม่ทราบถึงรายได้และค่าใช้จ่ายต่อเดือนที่แท้จริง อยู่ในระดับมาก รองลงมา ไม่ได้เก็บเอกสารหลักฐานไว้เพียงพอ สำหรับจดบันทึกบัญชีและเสียภาษีเงินได้ อยู่ในระดับมาก ไม่มีเวลาในการจดบันทึกบัญชีทุกวัน อยู่ในระดับมาก มีความสับสนกับเรื่องเอกสารประกอบการลงบัญชี อยู่ในระดับมาก ขาดความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย อยู่ในระดับปานกลาง และไม่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาให้ข้อมูลในการจัดทำบัญชีที่ถูกต้อง อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

5.1.4 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อปัญหาในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วย

จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า

1) เพศของผู้ประกอบการร้านโชห่วย ที่แตกต่างกัน มีปัญหาในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและเสียภาษีเงินได้ ไม่แตกต่างกัน ($t = -1.061, P = 0.291$) ดังนั้น จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ 1.1 ปัจจัย

10-19 ปี มีผลแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานที่ 1.5 ปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกตามประสบการณ์ในการเปิดร้าน ที่แตกต่างกัน มีผลต่อปัญหาในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วย แตกต่างกัน แตกต่างกัน

6) ระดับรายได้ต่อเดือนของผู้ประกอบการร้านโชห่วย ที่แตกต่างกัน มีปัญหาในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการเสียภาษีเงินได้ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญมากสถิติที่ระดับ 0.05 โดยผู้ประกอบการร้านโชห่วยที่มีระดับรายได้ต่อเดือน 20,001 – 40,000 บาท มีปัญหาในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการเสียภาษีเงินได้มากกว่าผู้ประกอบการที่มีระดับรายได้ต่อเดือน น้อยกว่า 20,000 บาท มีผลแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานที่ 1.6 ปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกตามระดับรายได้ต่อเดือน ที่แตกต่างกัน มีผลต่อปัจจัยภายในและภายนอกกับปัญหาในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วย แตกต่างกัน แตกต่างกัน

7) ประสบการณ์การจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายของผู้ประกอบการร้านโชห่วย ที่แตกต่างกัน มีปัญหาในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการเสียภาษีเงินได้ ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ 1.7 ปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกตามประสบการณ์การจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายของผู้ประกอบการร้านโชห่วย ที่แตกต่างกัน มีผลต่อปัญหาในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วย ไม่แตกต่างกัน

8) ประสบการณ์ในการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วย ที่แตกต่างกัน มีปัญหาในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการเสียภาษีเงินได้ ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ 1.8 ปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกตามประสบการณ์ในการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วย ที่แตกต่างกัน มีผลต่อปัญหาในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วย ไม่แตกต่างกัน

5.1.5 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายในและภายนอกกับปัญหาในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วย

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายในและภายนอกกับปัญหาในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วย โดยภาพรวมปัจจัยภายในประกอบด้วย ด้านความรู้ ความเข้าใจ ของการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย และด้านความรู้ ความเข้าใจ ของการเสียภาษีเงินได้ ในขณะที่ ปัจจัยภายนอก ประกอบด้วย ปัจจัยด้านนโยบายภาครัฐ และปัจจัยด้าน

หน่วยงานกำกับดูแล ไม่พบความสัมพันธ์กันกับกับปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย และเสียภาษีเงินได้ แสดงให้เห็นว่าผลการวิจัยไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

นอกจากนี้ จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยภายใน ด้านความรู้ ความเข้าใจ ของการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย ด้านความรู้ ความเข้าใจ ของการเสียภาษีเงินได้ ด้านนโยบายภาครัฐ (X3) ด้านหน่วยงานกำกับดูแล มีความสัมพันธ์ระหว่างกันอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

5.2 การอภิปรายผลการวิจัย

จากการผลการวิจัยเรื่อง ปัจจัยภายในและภายนอกที่ส่งผลต่อการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วย อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ แสดงให้เห็นว่า ปัจจัยภายในของการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย และการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการ ได้แก่ ความรู้ ความเข้าใจ ของการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย โดยผู้ประกอบการร้านโชห่วยมีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย ความเข้าใจในความหมายของรายการค้าที่เกิดขึ้น ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบบัญชี การบันทึกบัญชีให้ครบถ้วนถูกต้อง ความเข้าใจเกี่ยวกับเอกสารทางการค้า รายละเอียดเอกสารประกอบการบันทึกบัญชี หลักการและขั้นตอนในการบันทึกบัญชี รวมถึงความรู้ความเข้าใจในการจดบันทึกบัญชีตามหลักการของบัญชีได้อย่างถูกต้องและครบถ้วน อยู่ในระดับปานกลาง นอกจากนี้ ด้านความรู้ ความเข้าใจของการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วย ประกอบด้วยแนวทางปฏิบัติในการเสียภาษี เพื่อป้องกันการเสียภาษีเงินได้ไม่ถูกต้อง เอกสารและหลักฐานที่ใช้ประกอบการเสียภาษีเงินได้ หลักการหักค่าใช้จ่ายและลดหย่อนภาษีเงินได้ กำหนดการในการยื่นแบบ และชำระภาษีเงินได้ตามประมวลรัษฎากร หลักการและวิธีการเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้ วิธีการและขั้นตอนการยื่นเสียภาษีเงินได้ และเอกสารและหลักฐานที่เกี่ยวข้องต่อการลดหย่อนภาษีเงินได้ อยู่ในระดับปานกลาง ในขณะเดียวกัน ปัจจัยภายนอกของการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย และการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการ ได้แก่ ด้านนโยบายภาครัฐ ผู้ประกอบการได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้ที่ถูกต้องตามประมวลรัษฎากร และได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีร้านค้าที่ถูกต้องจากหน่วยงานภาครัฐ อยู่ในระดับปานกลาง ในขณะที่ ด้านหน่วยงานกำกับดูแล ผู้ประกอบการได้รับการส่งเสริมในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย เพื่อให้ท่านมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น การส่งเสริมจากหน่วยงานภาครัฐ หรือภาคเอกชนในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการเสียภาษีเงินได้ รวมถึง การสนับสนุนสมุดจดบันทึกการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายจากหน่วยงานภาครัฐหรือภาคเอกชน อยู่ในระดับน้อย

นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังคงแสดงให้เห็นว่าปัญหาในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วย เกิดจากการไม่ได้จัดบันทึกบัญชีอย่างสม่ำเสมอ ส่งผลให้ไม่ทราบถึงรายได้และค่าใช้จ่ายต่อเดือนที่แท้จริง การไม่ได้เก็บเอกสารหลักฐานไว้เพียงพอ สำหรับจัดบันทึกบัญชีและเสียภาษีเงินได้ ผู้ประกอบการไม่มีเวลาในการจัดบันทึกบัญชีทุกวัน มีความสับสนกับเรื่องเอกสารประกอบการลงบัญชี ขาดความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย และไม่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาให้ข้อมูลในการจัดทำบัญชีที่ถูกต้อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปารีชาติ โยติสิงห์ (2563) ที่พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ประสบปัญหาในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ได้แก่ มีภารกิจที่ต้องรับผิดชอบมาก ไม่มีงบบันทึกบัญชีครัวเรือนอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ขาดประสบการณ์ในการทำบัญชีครัวเรือน การจัดทำบัญชีครัวเรือนมีความยุ่งยากและทำให้เสียเวลา ไม่สามารถจดจำรายการรายรับ-รายจ่ายที่เกิดขึ้นในแต่ละวันได้ ขาดความรู้ความเข้าใจ ขาดแหล่งข้อมูลในการศึกษาเพิ่มเติม เป็นต้น

ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า ความแตกต่างด้านปัจจัยส่วนบุคคล ด้านอายุ พบว่าผู้ประกอบการที่มีอายุ 50 ปีขึ้นไป มีปัญหาในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการเสียภาษีเงินได้มากกว่าผู้ประกอบการที่มีอายุ ต่ำกว่า 30 ปี ผู้ประกอบการที่มีอายุ 40 - 49 ปี ในขณะที่ ด้านสถานภาพ พบว่า ผู้ประกอบการร้านโชห่วยที่มีสถานภาพหย่าร้างมีปัญหาในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการเสียภาษีเงินได้มากกว่าผู้ประกอบการที่มีสถานภาพสมรส ด้านประสบการณ์ในการเปิดร้านของผู้ประกอบการร้านโชห่วย พบว่า ผู้ประกอบการร้านโชห่วยที่มีประสบการณ์ในการเปิดร้าน 30 ปีขึ้นไป มีปัญหาในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการเสียภาษีเงินได้มากกว่าผู้ประกอบการมีประสบการณ์ในการเปิดร้าน ต่ำกว่า 10 ปี ผู้ประกอบการมีประสบการณ์ในการเปิดร้าน 10-19 ปี ด้านระดับรายได้ต่อเดือนของผู้ประกอบการร้านโชห่วย พบว่า ผู้ประกอบการร้านโชห่วยที่มีระดับรายได้ต่อเดือน 20,001 - 40,000 บาท มีปัญหาในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการเสียภาษีเงินได้มากกว่าผู้ประกอบการที่มีระดับรายได้ต่อเดือนน้อยกว่า 20,000 บาท ในขณะที่ ปัจจัยส่วนบุคคล ด้านเพศ ด้านระดับการศึกษา ด้านประสบการณ์การจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย และด้านประสบการณ์ในการเสียภาษีเงินได้ ที่แตกต่างกัน มีผลต่อปัญหาในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วยที่ไม่แตกต่างกัน

ปัจจัยภายในของการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย และการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการ ได้แก่ ความรู้ ความเข้าใจ ของการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย และความรู้ ความเข้าใจ ของการเสียภาษีเงินได้รวมทั้ง ปัจจัยภายนอกของการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย และการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการ ได้แก่

ด้านนโยบายภาครัฐ และด้านหน่วยงานกำกับดูแล ไม่มีผลต่อปัญหาในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วย สอดคล้องกับงานวิจัยของชวนชื่น อัจฉิน (2565) ที่ระบุว่า คุณลักษณะการทำบัญชี ด้านทักษะการคิดหลักบัญชีและด้านการปฏิบัติในการจดบันทึกบัญชี ไม่ส่งผลต่อการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร นอกจากนี้ ผลการวิจัย แสดงให้เห็นว่า ปัจจัยปัจจัยภายในของการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย และการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการ ได้แก่ ความรู้ ความเข้าใจ ของการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย และความรู้อื่นๆ ของการเสียภาษีเงินได้ รวมทั้ง ปัจจัยภายนอกของการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย และการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการ ได้แก่ ด้านนโยบายภาครัฐ และด้านหน่วยงานกำกับดูแล มีความสัมพันธ์กันในทิศทางเดียวกัน แสดงให้เห็นว่า เมื่อมีการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานกำกับดูแลก็จะทำให้ผู้ประกอบการร้านโชห่วยนั้นได้รับความรู้ ความเข้าใจ ต่อหลักการและวิธีการในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย และการเสียภาษีเงินได้เพิ่มขึ้น

5.3 ข้อเสนอแนะที่ได้จากงานวิจัย

จากการผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยภายนอก ได้แก่ หน่วยงานภาครัฐ และหน่วยงานกำกับดูแล มีความสัมพันธ์ต่อปัจจัยภายใน ได้แก่ ความรู้ ความเข้าใจ ของการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย และความรู้อื่นๆ ความเข้าใจ ของการเสียภาษีเงินได้ ดังนั้น หน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานกำกับดูแล หรือ หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ควรสนับสนุนในการสร้างความรู้และความเข้าใจที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย และการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วย เพื่อให้ผู้ประกอบการได้รับทราบหลักการ แนวทาง และวิธีการที่ถูกต้อง อีกทั้ง ยังสามารถนำผู้ประกอบการเข้าสู่ระบบการเสียภาษีเงินได้อย่างถูกต้องและครบถ้วนต่อไป

5.4 ข้อเสนอแนะในงานวิจัยครั้งต่อไป

ในการศึกษาครั้งต่อไปอาจทำการศึกษาลักษณะของปัจจัยภายนอก ได้แก่ หน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานกำกับดูแล ที่มีต่อปัจจัยภายใน ได้แก่ ความรู้ ความเข้าใจ ของการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย และความรู้อื่นๆ ความเข้าใจ ของการเสียภาษีเงินได้ รวมถึง การวัดระดับความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายและการเสียภาษีเงินได้ โดยการทดสอบสถิติที่เหมาะสมต่อไป

บรรณานุกรม

- กรมพัฒนาธุรกิจการค้า. คู่มือปฏิบัติงาน ธุรกิจค้าส่งค้าปลีก ปี 2566. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก www.dbd.go.th/data-storage/attachment/e467a368dc4f1bb5e5d3a347.pdf.
(วันที่ค้นข้อมูล : 25 มีนาคม 2566)
- กรมพัฒนาธุรกิจการค้า. คู่มือภาษี กฎหมาย และบัญชี สำหรับร้านค้าปลีก. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก https://www.dbd.go.th/download/promotion_file/e-book4/E-Book.htm.
(วันที่ค้นข้อมูล : 25 มีนาคม 2566)
- กรมสรรพากร. คู่มือการจัดทำบัญชีเงินสตรับ-จ่าย. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก https://www.rd.go.th/fileadmin/user_upload/SMEs/infographic/Info-sme-280666.pdf
(วันที่ค้นข้อมูล : 25 มีนาคม 2566)
- กรมสรรพากร. บัญชีและภาษีที่ SME ควรรู้. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก https://www.rd.go.th/fileadmin/user_upload/SMEs/infographic/Info-sme-280666.pdf
(วันที่ค้นข้อมูล : 25 มีนาคม 2566)
- กลุ่มนักวิชาการภาษีอากร. 2557. ภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร 2557. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : เรือนแก้ว การพิมพ์.
- กัลยา วานิชย์ปัญญา. 2546. การวิเคราะห์ข้อมูลด้วย SPSS for Windows. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชลกนก โหมษิตคณิน ชนิตาภา ตีสุขอนันต์ และวรเทพ ตรีวิจิตร. (2560). ปัญหา อุปสรรค และแนวทางการพัฒนาการจัดทำบัญชีวิสาหกิจชุมชน จังหวัดนครปฐม. *Veridian E-Journal, Silpakom University*,10.
- ชวนชื่น อ้นจีน. (2565). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดทำบัญชีเกษตรกรในเขตพื้นที่ภาคกลาง. (การค้นคว้าอิสระ บัญชีมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- ธวัลรัตน์ เชื้อวงศ์บุญ พามดา ชูฉวยากร และชีวพร อินแสง. (2560). ปัญหาการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา : กรณีตลาดออนไลน์บนแพลตฟอร์มในประเทศไทย ในปี 2560. *วารสารมหาวิทยาลัยพายัพ. มหาวิทยาลัยพายัพ.*

บรรณานุกรม(ต่อ)

- ธานี หิรัญรัมย์, พลพฐ ปิยวรรณ, วรศักดิ์ ทูมมานนท์, ภาวิณี มะโนวรรณ, และ
วศกร ชูติปัญญา. (2559). การบัญชีขั้นต้น. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิมพ์รัก พุ่มเจริญ. (2559). ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของ
เกษตรกร และแนวทางในการส่งเสริมให้เกษตรกรมีการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายที่
เหมาะสม. (การค้นคว้าอิสระ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ภัทรา เรื่องสิทธิปัญญา. (2555). บัญชีครัวเรือน เรื่องใกล้ตัวที่ถูกลืมมองข้าม. วารสารวิทยาการจัดการ
และสารสนเทศศาสตร์. มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- รัฐนันท์ พงศ์วิริทธิ์ธร และ นิศรา จันทร์เจริญสุข. (2556). การจัดทำบัญชีครัวเรือนแบบมีส่วนร่วม
ร่วม เพื่อการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยฟาอีสเทิร์น, 7 (1).
- สิทธิโชค วรานุสันติกุล. (2529). จิตวิทยาการจัดการพฤติกรรมมนุษย์. นครปฐม:
มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อรทัย ดุษฎีดำเกิง. (2557). ทศนคติในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของเกษตรกรลูกค้าธนาคาร
เพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในเขตอำเภอสนทราย จังหวัดเชียงใหม่ .
(วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- อรุณี อย่างธารา, อรสา วีระประดิษฐ์, ณัฐพร เหล่าธรรมทัศน์ และ วิภาดา ดันติประภา.
(2554). การบัญชีการเงิน. (พิมพ์ครั้งที่ 19). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- เอกณรงค์ เรืองรัตน์. (2561). ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมและแนวทางการส่งเสริม การจัดทำ
บัญชีรายรับ-รายจ่ายในครัวเรือนของคนทำงานในเขตบางกะปิ จังหวัด
กรุงเทพมหานคร. (การค้นคว้าอิสระ บัญชีมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.

ภาคผนวก

กรอบแนวคิดงานวิจัย

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

แบบสอบถาม

เรื่อง “ปัญหาการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย และการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการร้านโชห่วย ในเขต อ.เมือง จ.สมุทรปราการ”

คำชี้แจง

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย และการเสียภาษีของผู้ประกอบการร้านโชห่วยในเขต อ.เมือง จ.สมุทรปราการ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการจัดทำงานวิจัยตามงบประมาณประจำปี 2566 ของคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โทรศัพท์ 02-665-3555

การตอบแบบสอบถามนี้ คำตอบของท่านมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการวิเคราะห์ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยใคร่ขอความอนุเคราะห์และ ขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามจากท่าน โปรดให้ข้อมูลในการตอบแบบสอบถามให้ครบทุกคำถาม เพื่อให้การวิจัยในครั้งนี้มีความถูกต้อง เทียบตรง และเกิดประโยชน์อย่างแท้จริง ซึ่งข้อมูลการสำรวจนี้ นำมาใช้ประโยชน์ในการวิจัย และขยายขอบเขตองค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมเท่านั้น

ผู้ที่ไม่ประสงค์จะให้ข้อมูล สามารถออกจากแบบสอบถามนี้ได้ทันที แต่สำหรับผู้ประสงค์และยินดีสมัครใจให้ข้อมูล โปรดกรอกแบบสอบถามดังรายละเอียดในแบบสอบถามซึ่งมีทั้งหมด 5 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ปัจจัยภายใน ของการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย และการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการ

ตอนที่ 3 ปัจจัยภายนอก ของการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย และการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการ

ตอนที่ 4 ปัญหาการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย และการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการ

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นอื่นๆ

หากท่านมีความประสงค์ที่จะขอรับรายงานสรุปเกี่ยวกับการศึกษาวิจัยในครั้งนี้โปรดแจ้งความประสงค์และโปรดระบุ E-mail Address ของท่านตามที่ระบุไว้ด้านล่างหรือแนบนามบัตรของท่านมาพร้อมกับแบบสอบถามชุดนี้

ต้องการ ระบุ E-mail.....

ไม่ต้องการ

ข้าพเจ้าได้อ่านและเข้าใจตามคำอธิบายข้างต้นแล้ว และยินยอมตอบแบบสอบถามนี้ด้วยความสมัครใจ

ยินยอม (ตอบคำถามข้อต่อไป)

ไม่ยินยอม (จบ ไม่ต้องตอบแบบสอบถาม)

ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณที่ท่านสละเวลาตอบแบบสอบถามชุดนี้ทุกข้อ ทุกตอน อย่างถูกต้อง ครบถ้วน หากท่านมีปัญหาหรือข้อสงสัยประการใดเกี่ยวกับแบบสอบถามชุดนี้โปรดติดต่อข้าพเจ้า นางสาวณพร พิทักษ์มวลชน หมายเลขโทรศัพท์ : 02-665-3555 ต่อ 2345 หรือ E-mail : ronnapphon.p@rmutp.ac.th

ขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

นางสาวณพร พิทักษ์มวลชน
สาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย เพียงหนึ่งข้อเท่านั้น ในช่อง หรือเติมข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงตามคำตอบที่ผู้ตอบแบบสอบถามเลือก

1. เพศ

- ชาย หญิง

2. อายุ

- ต่ำกว่า 30 ปี 30-39 ปี 40-49 ปี 50 ปีขึ้นไป

3. สถานภาพ

- โสด สมรส หย่าร้าง หม้าย

4. ระดับการศึกษาที่จบ

- ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี หรือเทียบเท่า สูงกว่าปริญญาตรี

5. ประสบการณ์ในการเปิดร้าน

- ต่ำกว่า 10 ปี 10-19 ปี 20-29 ปี 30 ปีขึ้นไป

6. ระดับรายได้ต่อเดือน

- น้อยกว่า 20,001 บาท 20,001 – 40,000 บาท
 40,001 – 60,000 บาท มากกว่า 60,000 บาท

7. ในระยะเวลาที่ผ่านมา ท่านมีประสบการณ์การจัดทำบัญชีรายรับ – รายจ่าย

- ไม่เคย 1 – 3 ปี 4 - 6 ปี 7 - 9 ปี ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป

8. ในระยะเวลาที่ผ่านมา ท่านมีประสบการณ์ในการเสียภาษีเงินได้

- ไม่เคย 1 – 3 ปี 4 - 6 ปี 7 - 9 ปี ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป

คำชี้แจง

ตอนที่ 2 – 3 โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุดเพียงระดับเดียว

โดยผู้วิจัยได้กำหนดระดับความคิดเห็นไว้ 5 ระดับ ดังนี้

5 หมายถึง ระดับมากที่สุด

4 หมายถึง ระดับมาก

3 หมายถึง ระดับปานกลาง

2 หมายถึง ระดับน้อย

1 หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 2 ปัจจัยภายใน ของการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย และการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการ
คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย เพียงหนึ่งข้อเท่านั้น ในช่องระดับความคิดเห็นที่สอดคล้องกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
2.1 ความรู้ ความเข้าใจ ของการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย					
1. ท่านมีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย					
2. ท่านมีความรู้ความเข้าใจในการจดบันทึกบัญชีตามหลักการของบัญชีได้อย่างถูกต้องและครบถ้วน					
3. ท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการและขั้นตอนในการบันทึกบัญชี					
4. ท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายของรายการค้าที่เกิดขึ้น					
5. ท่านมีความรู้ความเข้าใจในรูปแบบของการจัดทำบัญชี และเอกสารทางการค้า เพื่อความสะดวกและง่ายต่อการบริหารงาน					
6. ท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรายละเอียดเอกสารประกอบการบันทึกบัญชี					
7. ท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบบัญชีในการบันทึกบัญชีของร้านค้าให้ครบถ้วนและถูกต้อง					
2.2 ความรู้ ความเข้าใจ ของการเสียภาษีเงินได้					
8. ท่านมีความรู้ความเข้าใจหลักการ และวิธีการเกี่ยวกับ การเสียภาษีเงินได้					
9. ท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการ และขั้นตอน การยื่นเสียภาษีเงินได้					
10. ท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการหักค่าใช้จ่าย และลดหย่อนภาษีเงินได้					
11. ท่านมีความรู้ความเข้าใจในเอกสาร และหลักฐานที่ใช้ประกอบการเสียภาษีเงินได้					
12. ท่านมีความรู้ความเข้าใจในเอกสาร และหลักฐานที่เกี่ยวข้องต่อการลดหย่อนภาษีเงินได้					
13. ท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติในการเสียภาษี เพื่อป้องกันการเสียภาษีเงินได้ไม่ถูกต้อง					
14. ท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกำหนดการในการยื่นแบบ และชำระภาษีเงินได้ตามประมวลรัษฎากร					

ตอนที่ 3 ปัจจัยภายนอก ของการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย และการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย เพียงหนึ่งข้อเท่านั้น ในช่องระดับความคิดเห็นที่สอดคล้องกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
3.1 ด้านนโยบายภาครัฐ					
1. ท่านคิดว่ารัฐบาล ควรส่งเสริมการให้ความรู้ความเข้าใจ และชี้แนะแนวทาง ในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย					
2. ท่านคิดว่ารัฐบาลควรส่งเสริมให้ทำบัญชีรายรับรายจ่าย เพื่อเป็นการสร้างวินัยทางการเงิน					
3. ท่านได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีร้านค้าที่ถูกต้อง จากหน่วยงานภาครัฐ					
4. ท่านคิดว่ารัฐบาล ควรส่งเสริมการให้ความรู้ความเข้าใจ และชี้แนะแนวทาง ในการเสียภาษีเงินได้ที่ถูกต้องตาม ประมวลรัษฎากร					
5. ท่านได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้ที่ถูกต้อง ตามประมวลรัษฎากรจากหน่วยงานภาครัฐ					
3.2 ด้านหน่วยงานกำกับดูแล					
6. ท่านเคยได้รับสมุดจดบันทึกการจัดทำบัญชีรายรับ รายจ่ายจากหน่วยงานภาครัฐหรือภาคเอกชน					
7. ท่านได้รับการส่งเสริมจากหน่วยงานภาครัฐ หรือ ภาคเอกชนในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย และการเสีย ภาษีเงินได้					
8. ท่านได้รับการส่งเสริมในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย เพื่อช่วยให้คุณมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น					

ตอนที่ 4 ปัญหาการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย และการเสียภาษีเงินได้ของผู้ประกอบการ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย เพียงหนึ่งข้อเท่านั้น ในช่องระดับความคิดเห็นที่สอดคล้องกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
ปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย และเสียภาษีเงินได้					
1. ท่านยังขาดความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย และเสียภาษีเงินได้					
2. ท่านมีความสับสนกับเรื่องเอกสารประกอบการลงบัญชี					
3. ท่านไม่ค่อยมีเวลาในการจัดบันทึกบัญชีทุกวัน					
4. ท่านไม่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาให้ข้อมูลในการจัดทำบัญชีที่ถูกต้อง					
5. ท่านไม่ได้จัดบันทึกบัญชีอย่างสม่ำเสมอ ส่งผลให้ไม่ทราบถึงรายได้และค่าใช้จ่ายต่อเดือนที่แท้จริง					
6. ท่านไม่ได้เก็บเอกสารหลักฐานไว้เพียงพอ สำหรับจัดบันทึกบัญชีและเสียภาษีเงินได้					

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่กรุณาเสียสละเวลาอันมีค่าของท่าน

ในการตอบแบบสอบถามเพื่อใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล

รณพร พิทักษ์มวลชน

การศึกษา

ปริญญาโท

บธ.ม.(การบัญชี)

มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ปริญญาตรี

บช.บ (การบัญชี-การบัญชีการเงิน)

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

สังกัดหน่วยงาน

คณะบริหารธุรกิจ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

โทรศัพท์ 02-665-3555 ต่อ 2345

E-mail : Ronnaphon.p@rmutp.ac.th

